PERŞEMBE 17 MART 1938

TANEVİ
İstanbul, Ankara Caddesi
TELGRAF : TAN, İSTANBUL
TELEFON : 24318, 24319, 24310
ÜÇÜNCÜ YIL — No. 1033
5 KURUŞ

TAN

BAŞMUHARRİRİ: AHMET EMİN YALMAN

FERTEK RAKISI

Inhisarın kontrolü altında uzun müddet fıçılarda dinlendirilmiş 45 derecelik pek yakında çıkacak. Tel. 40988, Galata, Kaval sokak No. 5 - 9.

Ingiltere, Almanyaya Ciddî Bir Ihtar Yaptı!

Çekoslovakya İstiklâli İçin..

Rusya ve Fransa Arasında Pariste Mühim Temaslar

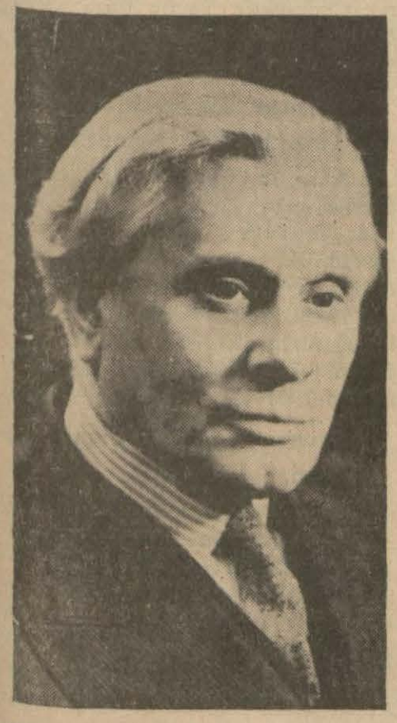

Paristeki Sovyet Sefirile mühim bir görüşmeler yapan Fransa H. Nazırı *Pol Bonkur*

Südet Almanları Hürriyet Kavgasına Devam Edecekler

Prağ, 16 (Hususî) — Çekoslovakya, bir tecavüze uğradığı takdirde Sovyet Rusyanın, aralarında müşterek bir hudut olmamasına rağmen Lehistan ve Romanya üzerinden Çekoslovakyanın yardımına koşacağı hakkındaki haberler, resmî makamlarda ve efkârı umumiyede çok iyi tesirler bırakmıştır. Ayni zamanda, yeni Fransız kabinesinin teminatı da sevinçle karşılanmıştır. Ayrıca bizzat Çekoslovak hükûmeti, memleketin istiklâlini korumak için her tecavüze bütün kuvvetile karşı koymak kararındadır.

Fransa ve Rusya Arasında :

Paris, 16 (Hususî) — Fransa millî müdafaa komitesinin dünkü içtimaı; son Avusturya ve İspanya hâdiselerile ve bu hâdiselerin meydana getirdiği yeni dünya vaziyetile alâkadardır. İçtimaa, yeni Hariciye Nazırı Pol Bonkur lüzum göstermiştir.

Pol Bonkur bu sabah, bu son vaziyetler etrafında görüşmek üzere Sovyet Sefiri Suriç'i kabul etmiştir. Sovyet Sefirinin, Hariciye Nazırına, Sovyetlerin Çekoslovakyaya verdiği teminat etrafında izahat verdiği kuvvetle umulmaktadır. Çekoslovakyaya karşı herhangi bir taarruz vukuunda Sovyet Rusya, derhal bu memleketin imdadına koşacaktır.

İngiltere Sükût Ediyor :

Londra, 16 (A.A.) — B. Chamberlain, bugün Avam kamarasında, son hâdiselerden doğan enternasyonal vaziyeti derin surette tetkik etmek fırsatını bulmadan İngilterenin Çekoslovakyaya karşı olan taahhütleri hakkında sarih bir beyanatta bulunmaktan bir kere daha içtinap etmiş ve bu mesele hakkında Sir Sayme'nin beyanatına bir şey ilâve etmiyeceğini bildirmiştir. Muhalefet, sarih izahat verilmesi husuusnda ısrar etmiş, fakat bu ısrar boşa çıkmıştır.

Çek Almanlarının Mücadelesi :

Prag, 16 (Hususî) — Çekoslovakyadaki Südet Almanları mebuslarından Frank, bugün Mebusan meclisinde söz alarak, Çekoslovakyadaki Almanların siyasî hakları, kültür hürriyetleri, iktısadî ve içtimaî emniyetleri için mücadeleye devam edeceklerini ve Çekoslovakyanın ancak Almanlara haklarını vererek onları kazanacağını, fakat Çekoslovakyanın aradaki münasebetleri gerginleştirecek vaziyetler aldığını söylemiştir.

Amerika İlhakı Tanımıyor !

Nevyork, 16 (Hususî) — Alman sefiri Dikhof dün, Amerika hariciye nazırı B. Hull'e yeni Avusturya kanunuesasîsi hakkındaki kararnamenin bir suretini vermiştir. B. Hull bumesele hakkında daha fazla malûmat vermek istememiştir. B. Roosevelt, dün gazetecilere verdiği beyanatta Avusturyanın müstakil bir devlet olmaktan çıktığına dair kendisine hiç bir malûmât verilmemiş olduğunu, ve Çekoslovakya ile aktedilen ticaret muahedesinde Avusturyanın müstakil bir devlet olarak nazarı dikkate alındığını ilâve etmiştir.

Bu beyanat, Almanyanın, Avusturyada yaptığı cebir hareketinin Amerika hükûmetince tanınmadığı manasında telâkki edilmektedir.

Paris Ateş Püskürüyor :

Paris, 16 (Hususî) — Bütün gazeteler bugün de Avusturya hâdiseleri hakkında mütalealarla doludur. Eko dö Pari gazetesi, Orta Avrupada geçen son hâdiselerin Almanyanın Ispanyadaki müdahalelerini bütün çıplaklığile meydana çıkardığını, ve bu plânın, Ingiltere ve Fransayı Akdenizde felce uğratmayı istihdaf ettiğini yazıyor.

Epok gazetesi diyor ki: "Hitler harp istiyor mu? Eğer istiyorsa Prağa karşı da Viyanaya yaptığını yapsın. Alman gazetelerinin ağzından anladığımıza göre Çekoslovakyaya bir ültimatom verecek, Südet mıntakasının muhtariyetini ve Rus — Çekoslovak yardım paktının feshini istiyecektir. Eğer bunu yaparsa, Berlin bilmelidir ki, Fransa böyle tehlike karşısında tek bir adam gibi ayağa kalkacaktır. Marn ve Verdun'da Fransız askerinin ruhu ölmemiştir.,,

Almanya Gazeteleri Diyor ki :

Berlin, 16 (Hususî) — Doyçe Algemayne Zaytung, Çekoslovakyanın, Avusturya hâdiselerinin meşruiyetini ilk önce tanıyan memleketlerden

(Devamı 7 incide)

Yarınki Tarihçinin Gözüyle...

Ahmet Emin YALMAN

Dünyanın Büyük Harpten sonraki hali geniş bir yangın meydanını hatırlatıyor. Sıkı su cereyanları altında bir an için yangın sönmüş gibi görünmüştür. Fakat biraz sonra kül altındaki ateşler yer yer parlamıya başlamış, dünyanın dört tarafında yeni yeni yangınlar çıkmıştır.

Bundan birkaçyüz sene sonra yirminci asrın ilk yarısının tarihini yazmıya kalkışacak bir tarihçi: "1914 senesinde büyük bir harp koptu. Her tarafa yayıldı. 1918 senesinde barış imzalandı, bastırıldı.,, diyemiyecektir.

1914 senesine Cihan Harbinin başlangıcı diyecek, fakat sonra sözüne şöyle devam edecektir: "1918 senesinden başlıyarak Versay, Sen Jermen, Triyanon, Sevr gibi adlar altında birtakım muahedeler imzalandı. Fakat bunlar barışı ifade etmiyordu. Köleliği silâh tazyiki altında kabul ettiren, isyanlar hazırlıyan vesikalardı. Türkiyede Sevr muahedesinin köleliğine karşı derhal istiklâl mücadelesi şeklinde bir hareket koptu. Neticede Türkiye, 1923 senesinde Lozanda kendi hesabına hakikî ve karşılıklı bir barış kurdu. Gönül hoşluğuna dayanan bu barışın eksik kalan tarafları vardı. Türkiye bunları da Montrö konferansında ve Cenevre müzakerelerinde yine gönül hoşluğu ile tamamladı. Komşularile hakikî bir barışa varmak ve Balkan ve Sâdabât birliklerini kurmak suretile dünyanın coğrafî bakımdan çok mühim bir kısmının sulh hesabına kurtarılmasına reh ber oldu.

Fakat, dünyanın diğer taraflarında harp ruhu ve harp kini devam etti. Kuvvet ve şiddete dayanan muahedeler yine kuvvet ve şiddet yoluyla birer birer çökmiye baş-

(Devamı 10 uncuda)

Ingiliz Hariciye Nazırı Almanyanın Sözünü Hatırlattı

Nevyork, 16 (Hususî) — Yunayted Pres'in Avrupa muhabiri bildiriyor: Bugün Avrupa çok mühim ve heyecanlı bir gün geçirmiştir, 1914 tenberi Avrupanın bu derece heyecanlı bir gün yeçirmediğini söylemek mübalâğa sayılmamalıdır. Hâdise şudur: Bugün İngiltere tarafından Almanyaya, Çekoslovak hâdisesi dolayısile bir ihtar yapılmıştır. Bu ihtar bizzat Hariciye Nazırı Lord Halifax tarafından Alman elçisine yapılmıştır. Lord Halifax, Alman elçisine, Almanyanın Çekoslovakyaya bir taarruzda bulunmamak vadinde bulunduğunu hatırlatmış ve bu vait dairesinde hareket edilmek lâzım geldiğini bildirmiştir. Fakat, katî surette öğrenildiğine göre, Lord Halifax, Çekoslovakya, Almanya tarafından bir taarruza uğradığı takdirde İngilterenin silâha sarılacağı yolunda bir şey söylememiştir. Avusturya meselesi artık nihayet bulmuştur. Avusturyayı eski haline iade icin ancak silâha sarılmak icap eder.

B. Eden Kabine mi Kuracak?

Mister Eden

(Yazısı 7 ncide)

İtalya Niçin Karışmamış?

Mussolini Dün Mecliste Yeni Bir Nutuk Söyledi

İtalya Diktatörü, Hitleri Yerden Göğe Kadar Haklı Buluyor

Roma, 16 (Hususî) — Sinyor Mussolini dün İtalyan meclisinde bir nutuk söyledi. Nutuk daha fazla tarihî mahiyette idi ve her şeyden fazla Avusturya hâdiselerinden bahsediyordu. Sinyor Mussolini Avusturyanın doğduğu günden başlıyarak bütün hâdiseleri anlatmış, Avusturyanın 1918 den başlıyarak tarihini hulâsa etmiş ve Avusturyanın ta başlangıcından Almanyanın bir parçası olduğunu söylemiş ve son hâdiselere kadar Avusturyanın başından geçen maceraları anlattıktan sonra Avusturyanın her devirde Almanlığını tanıdığını ve taziz ettiğini bildirerek, Roma - Berlin mihverinin kuruluşunu bahis mevzuu yapmış ve demiştir ki:

"— Avusturyada, bu esnada, nazi hareketi çok hayırlı bir surette inkişaf etmekte devam eylemiştir. O zaman İtalya, Avusturyaya, Almanyaya yaklaşma tavsiyesinde bulunmuştur. Zira, Alman olduğunu söyliyen

(Devamı 7 incide)

SON DAKIKA

Rayiştag Toplanıyor

Berlin, 16 (Hususî) — United Presse muhabiri bildiriyor:

Bugün Berlinde bir kahraman gibi karşılanan Hitler, Rayiştağı cuma günü toplanmak üzere davet etmiştir. Hitler, Rayiştag içtimaında Almanyanın haricî siyasetini izah edecektir.

Bir şayiaya göre de Rayiştag bu toplantıdan sonra, feshedilecektir.

Muvazene ve Buhran Vergileri

Bunların Tenzili İçin Hazırlanan Kanun Lâyihası Meclise Veriliyor

Ankara, 16 (Tan muhabirinden)— Maliye Vekili B. Fuat Ağralı, Millet Meclisinin bugünkü toplanısı sonunda söz alarak vergi tenzilâtı hakkında şu izahatı verdi:

"— Büyük Şef Atatürk, son nutuklarında vergi tenzilâtına temas buyurmuşlar ve bu husus hükûmetin programında da yer almıştı. Bu cümleden olan hayvanlar vergisine ait tenzilât lâyihasını yüksek meclise takdim ettik. Buhran ve muvazene vergilerinin indirilmesine ait lâyiha da yakında Meclise verilecektir.,,

Franco'cuların Taarruzu Yavaşladı

Fransa Ile Franco'cular arasında hudut kapandı

Akdenizde Emniyet Bozulacak Olursa Ingiltere Müdahale Edecek

Londra, 16 (Hususî) — Bir habere göre İngiltere ile Fransa arasında İspanya meselesi yüzünden daimî temas muhafaza olunmaktadır. İngiltere hükûmeti, Akdenizde emniyet bozulduğu takdirde derhal müdahale edeceğini bildirmiştir.

Londra, 16 (Hususî) — İspanya asilerinin Akdenize doğru süratle ilerlemeleri durgunluğa uğramıştır. Asiler, mevkilerini tahkim için durduklarını söylüyorlar. Asiler bu dakikada Akdenizden 60 mil, Katalonya hududundan yirmi mil mesafededirler.

Fransa bu vaziyeti, Alman ve İtalyan kuvvetlerinin İspanyadan çekilmemiş olmalarına mebni, son derece endişeli görmektedir. İngiliz Başvekili Mister Chamberlain bugün Avam Kamarasında sorulan bir suale cevaben, Fransanın, kendini hududunu Alman ve İtalyan kuvvetleri yüzünden tehlikede görerek endişe içinde olduğunu anlatmış ve hâdisenin İngiltere de de alâka ile karşılandığını bildirmiştir.

Londra, 16 (A.A.) — İyi haber alan parlâmento mahfillerinde söylendiğine göre, Fransız ve İngiliz hükûmetleri Salamanka ve Barselon arasında bir mütareke aktedilmesi imkânlarını araştırmak üzere istişarelerde bulunmaktadırlar.

İspanyanın Londra elçisi Azcarate dün müstacelen Barselona çağırılmıştır.

Almanyanın yeni müdahalesi

Londra, 16 (A.A.) — İspanya sefaretinden bildirildiğine göre, İspanya Hariciye Nezaretine Almanyanın İspanyaya yeniden müdahale etmiye hazırlandığı hakkında pek sarih malûmat gelmiştir.

Bu malûmata göre 30 bin Alman askeri dün Alman vapurlarile İspanyaya sevkedilmiştir. Fakat Alman se-

(Devamı 7 incide)

TÜRK CASUSU M. SIFIRIN MÜTAREKE HATIRALARI

No. 2 Yazan : M. SIFIR

Düşmanla Temas ve Mücadeleye Geçiyoruz

Faaliyete başladığımız ilk gün lerde "Hidematı hafiye grupu,, hakkındaki iptidaî malûmatımız; grupun vazifesiyle esas kadro suna münhasır bulunuyordu:

Grup Müdürü: Kaymakam Korn Vuld.

Refakat zabiti: Birinci mülâzım (Çavuşyan).

Birinci şube âmiri: Yüzbaşı (Herin Vatson).

Şube tercümanı: Mehmet Ali.

İkinci şube müdürü: Yüzbaşı (Gordon).

Muavini: Mülâzım (Bland).
Şube tercümanı: Ziya.
Gizli zabıta şefi: Pantikyan.
„ : Agopyan.

Grupun birinci şubesi; millî kuvvetlerimizin cephelerdeki tahşidat, teçhizat ve harekâtı hakkında malûmat topluyordu.

Grupun ikinci şubesi; grup kumandanlığından aldığı talimat dairesinde; İstanbulda millî ordumuza silâh, cephane ve askerî techizat vesair levazımat ile zabit ve efrat gönderen ve askerî malûmat toplıyan ve nakledenlere karşı zabıtai mânia vazifesi yapıyordu. Bu şubenin; İstanbul şehri ve limanı inzibatı ile meşgul olan kısmını (Pantikyan) ve Marmara denizi, Çanakkale, Karadeniz boğazlarına kadar uzıyan sahanın inzibatı ile meşgul olan kısmını da (Agopyan) idare ediyordu.

Grupun kararagâhı: Beyoğlu postanesinin bulunduğu binanın üst kısmında ve Galata şubesi de, Yeraltı camii sokağında İstavropulos hanında idi.

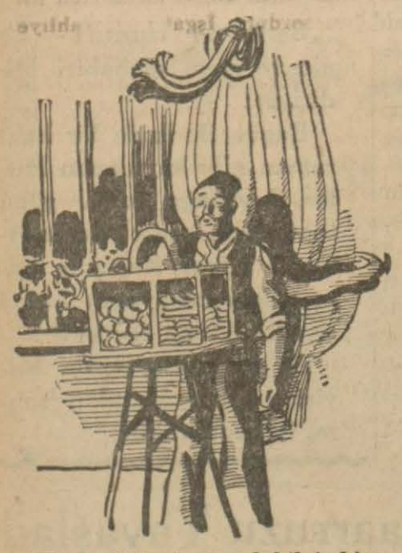

Bittabi bu kadarcık bilgi bize kâfi değildi. Bu mühim grubun teşekkül halinde veya münferit olarak çalışan şebekeleri ile bu şebekelerin bütün unsurlarını, ajanlarını ve bunların hariçteki temas ve faaliyetlerini teferrüatına kadar öğrenmek ve bunların ihbaratını ve İngilizlerin alacakları tedbir ve teşebbüs edecekleri hareketleri vaktiyle haber alıp alâkadarlara bildirmek ve bu suretle maruz kalmalarına ihtimal bulunan tehlike ve menfi hareketlere karşı tedbir almak için kendilerine zaman kazandırmak vazife ve mecburiyetinde idik. Bunları temin için; bu teşkilâtın Beyoğlundaki merkezi ile Galatadaki şubesini sıkı bir surette gözetlemeyi ve bu suretle her iki daireye devam eden şahsiyetleri bi rer birer tesbite çalışmayı; ilk teşebbüs olarak; muvafık bulduk. Fakat sizler de tasdik ve itiraf buyurursunuz ki; bunları yapmak şimdi okuduğunuz şu satırları yazmak gibi kolay birşey değildi elbette. Girişeceğimiz bu teşebbüs; düşmanın hâkim olduğu açık bir yerde daima görülmek ve tutulmak ve belki de ölmek tehlikeleri altında iğne ile kuyu kazmıya teşebbüs etmek kadar tehlikeli ve müşkül idi.

Grupun Galatadaki ikinci şubesini gözetlemek vazifesini şubenin bulunduğu İstavropulos hanı karşısına bir sandık ile kundura boyacısı kıyafetinde otuttuğumuz fedakâr arkadaşlarımızdan Müştak Efendiye verdik. Bu arkadaşımız zahmetli vazifesine başladığı ilk gününde; eski taharri memurlarından Üsküdarlı Celâl, eski ikinci komiserlerden Ekrem, Hafız Celâl ile dairede hademelik yapan Tayyarın bu daireye mensubiyetlerini tesbit muvaffakıyetini gösterdi.

Hidematı hafiye grupunun Beyoğlundaki merkezinin; öyle gelişi güzel bulunmuş, beğenilmiş bir binada olmadığını gördük. Bina bir casus ve istihbaratçı zihniyeti ile iyi seçilmişti. Arnavut Tahsinin adamlarından bir Rum polis merkez memurunun hâkim bulunduğu Galatasaray karakolunun burnunun dibinde idi. Binanın methalinde Beyoğlu postanesinin gişeleri bulunurdu ki buraya hergün binlerce kişi giriyor, çıkıyordu. Fazla olarak etrafta gözcüler eksik değildi.

Biz de, fedakâr ve zeki arkadaşlarımızdan Derviş Efendiyi; içi kurabiye ve susam helvası dolu, ufak ve camlı bir tezgâh ile; Galatasaray mektebinin büyük parmaklıklı kapısı önüne koyduk. Vazifesi bu binaya gözcülük etmekti.

Her iki tarafta; inatlı bir sebat ve sabırla devam eden bir haftalık gözcülüğün ve çalışmanın bize temin ettiği menfaat az değildi. Müştak Efendi; Galatadaki yazı haneye devam eden şahsiyetleri yazdığımız listeye iki isim daha ilâve etmişti.. Bunlardan biri Dirtat ve diğeri Dikran.

Bu arada Derviş Efendi, bilhassa Beyoğlu belediye memurlarının türlü türlü taciz ve tehditleri karşısında büyük bir sebat ve inat ile; vazifesine devam etti ve takdire lâyık bir varlık gösterdi. Kiraz Hamdi (Paşa) ile Erkânı Harp Miralayı Refiğin grupun resmî otomobili ile, kumandan kaymakam "Korn Vuld'un beraberinde birkaç defalar karargâha gelip gittiklerini tesbit etmiş, ve bu dairede çalıştığı bizce malûm olan Mehmet Ali Beyin günün muayyen saatlerinde ve dikkati celbedecek kadar sık sık harice çıktığını ve bir müddet sonra döndüğünü saat ve dakikaları ile defterine geçirmişti..

Kiraz Hamdi ile Erkânı Harp Refiğin, casusluk ve vatansızlık vadisinde uluorta konuştuklarını ve bütün mukaddesat ve mefhumları çiğniyerek kapı kapı gezip dolaştıklarını biliyorduk... Fakat bu düşman karargâhında pusu tutan ve arasıra harice saldıran bu Mehmet Ali Bey kim oluyordu?.. Herhalde İtilâfçıların göz bebeği maruf Mehmet Alisi değil idi.. Onun İngilizlerin oydukları bir yılan yatağında arasıra çöreklenerek zehir kustuğunu biliyorduk. Tabii bu bilmediğimiz Mehmet Aliyi de pek çabuk öğrenecek idik. *(Devamı var)*

YERLİ HABERLER

Eyüpteki Ihtifalde 16 Mart Şehitlerinin Hatıraları Anıldı

16 mart faciasının yıldönümü münasebetile, dün, Eyüpteki şehitlikte büyük bir ihtifal yapılmıştır. Merkez Kumandanı General İhsan İlgaz, Eyüp Kaymakamı Haşim, Fatih Kaymakamı İhsan, Belediye Reis Muavini Rauf, Şehir Meclisi azaları, Üniversite gençleri ve kalabalık bir halk, ihtifalde hazır bulunmuştur.

Komutanlığın, partinin ve belediyenin gönderdiği çelenkler, aziz şehitlerin mezarları üzerine konduktan sonra, saat tam 15 te, merasime, Şehir Meclisi namına Cemalettin Fazılın nutku ile başlanmıştır.

Cemalettin Fazıl, 16 mart faciasının İstanbullular için ne elîm bir hatıra olduğunu anlatarak şöyle demiştir:

"— Aziz ölüler,

Tertemiz ve yüksek ruhlarınıza şehir halkının minnetle dolu saygılarını sunmıya geldik. Vatan ve millet uğurunda akıttığınız asil kanlarınızın ıslattığı topraklar üzerinde gürbüzleşen gençlik, yarattığınız matem havasını susturacak kadar aşkla, heyecanla, neşe ile durmadan çalışıyor.„

Bundan sonra, halkevleri namına Eyüp halkevi başkanı Dr. Hilmi Kat, söz almış ve 1920 deki işgal faciasını anlatmış, 16 mart tarihinin yalnız karanlık ifade etmediğini, bu tarihin ayni zamanda İstiklâl Mücadelesini ve Türkün uyanışının tarihi olduğunu tebarüz ettirmiş ve alkışlanmıştır.

Daha sonra, Üniversite gençliği adına söz alan Bahadir Alkın, heyecanlı bir hitabe söyliyerek şehitlere hitap etmiş ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

"— Atatürk,

Yetiştirdiğin gençlik, ilerde yeniden bir 16 Mart yapabilmek cüretini gösterebilecek lerin âkibetlerinin çok feci olacağını sana bir kere daha kutlu and olarak tekrarlar.„

Nutuklardan sonra, bando mızıka matem marşını çalmış ve bir müfreze asker havaya üç el silâh atmıştır. Bu sırada Eyüp ve civarındaki bütün fabrikalar düdüklerile ihtifale iştirak etmişlerdir.

Bunu, geçit resmi takip etmiştir. En önde bando ve askerî kıta olduğu halde, polis müfrezesi, Eyüpteki orta ve ilkmektep talebeleri şehitliğin önünden bir geçit resmi yapmışlardır. Bu suretle merasime son verilmiştir.

BELEDİYEDE :

Otmobillerin Fennî Muayeneleri Bitiyor

Otomobillerin fennî muayeneleri, bugün bitirilecektir. Şimdiye kadar yapılan muayenelerde ıskartaya çıkartılacak otomobillerin tahmin edildiğinden az olduğu görülmüştür.

Bütün otomobil ve otobüslerin yıllık fennî kontrol ve muayene günü olan bir hazirana kadar dağılmaz cam takmaları lüzumu katî olarak kararlaştırılmıştır.

Genişletilecek Caddeler

Türbeden Bayazıda giden caddenin genişletilebilmesi için Çarşıkapıdaki Kara Mustafapaşa türbesinin kaldırılması lâzım gelmektedir. Fakat müzeler idaresi tarihî değerini ileri sürmüş, türbenin ortaya alınarak caddenin iki taraftan geçirilmesini istemiştir. Bu hususta Prostun fikri alınacaktır.

★ Validehanı istimlâk edildikten sonra arkasında bulunan ve meydana çıkacak olan binaların yeni meydanın güzelliğini bozacağı gözönünde tutularak bu binaların meydanın şerefile uygun bir şekle konulması kararlaşmıştır.

POLİSTE:

Bir Hırsız Kaçarken Bacağından Vuruldu

Dün Fatihte bir hırsız, kaçarken kurşunla yaralanmıştır. Hâdise şudur:

Cevdet isminde biri, saat 15 sularında Çarşambada Lokmacıdede sokağında Hurşidenin evine girmek için pencereyi kurcalamıştır. Fakat, buna imkân bulamayınca, kapıyı omuzlamış, içerden birçok eşya toplamıştır. Bu sırada da, işin farkına varan polis memuru Hasan, hırsızı suç üstünde yakalamak istemiş, fakat öteki hemen kendisini sokağa atarak kaçmıya başlamıştır.

Cevdet, polisin "dur!„ emrini de dinlememiştir. Bunun üzerine memur Hasan, silâhını kullanmak mecburiyetinde kalmış ve ayağına doğru bir el ateş etmiştir. Cevdet, bacağından hafif yara almış ve arkadan yetişen polise teslim olmuştur. Yaralı, hemen hastaneye kaldırılarak takibata başlanmıştır.

MÜTEFERRİK :

Eyüp Dispanseri

Verem Mücadele cemiyetinin Eyüpteki dispanserinde bütün eksikler tamamlanmış ve dünden itibaren her gün çalışmıya başlamıştır. Veremlileri muayene ve tedavi için mütehassıs bir tabip ve hastabakıcı tayin edilmiştir. Dispanser, pazardan başka her gün açık bulundurulacaktır. Cemiyete müracaat eden hastalardan muhtaç olanlara parasız ilâç ve tereyağ ve balıkyağı verilecektir.

★ Toprak bayramı, önümüzdeki pazartesi günü, Yeşilköyde Ziraat mektebinde kutlanacaktır. Merasime, civar köylüler de iştirak edeceklerdir.

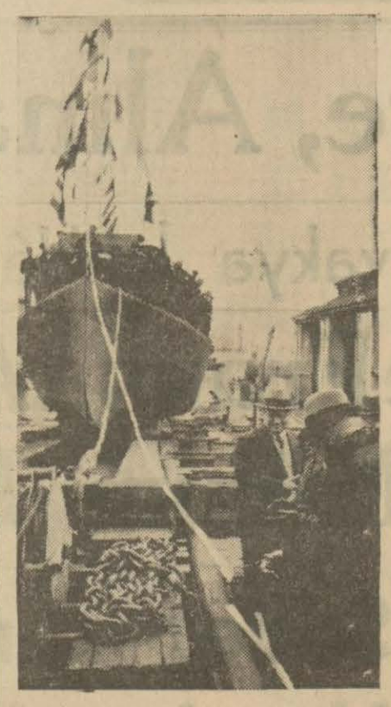

Yeni gemi, denize indiriliyor

DENİZ ve LİMAN :

Şirketin Yeni Vapuru, Dün Denize Indirildi

Şirketi Hayriyenin kendi fabrikasında yaptırdığı 76 numaralı vapur, dün saat 15 te denize indirilmiştir. Şirketin idare meclisi Reisi Necmettin Kocataşla, şirket müdürleri, deniz ticaret müdür muavini ve fen heyeti azaları Hasköydeki fabrikaya giderek indirme merasiminde bulunmuşlardır.

Yeni geminin adı "Sarıyer„ dir. Kazanı, bugün yerine konulacak, sonra diğer eksikleri tamamlanacaktır. Haziranın on beşinde yaz tarifesile beraber işlemiye başlıyacaktır.

Şirket, fabrikada ayrıca bir de küçük araba vapuru yapmaktadır. Bu vapur, 6 otomobil, yahut 6 kamyon alabilecek, Üsküdar - Beşiktaş arasında devamlı seferler yapacaktır.

İlerde inşa edilecek olan 78 numaralı vapurun motörü, şimdiden temin olunmuştur. Bu vapur, şirketin ilk Dizel motörlü yolcu vapuru olacaktır.

Fırtına, Nihayet Dindi

Günlerdenberi devam eden fırtına ve yağmur dün kesilmiş ve gemiler yollarına devama başlamışlardır. Şehrimizde de hava, akşama doğru açılmış ve güneş yüzünü göstermiştir.

★ Liman işletme idaresinin fabrika ve havuzlar idaresine ısmarladığı üç saç mavnanın inşaatı bitirilmiştir. Havr'da yaptırılan yeni su gemileri de mayısta limanımıza getirilecektir.

★ Denizbank umum müdür muavinleri, dün öğleden evvel fabrika ve havuzlarda, öğleden sonra da denizyollarında meşgul olmuşlardır. Umumî müdür, Ankaradan döndükten sonra muavinlerin her üçü de İzmire giderek tetkiklerde bulunacaklardır.

★ Dün İtalya bandralı Saturnia vapuru ile 530 seyyah gelmiştir. Vapur, akşam Yafaya gitmiştir.

★ Denizbank tekaüt sandığı ilk toplantısını bugün yapacaktır.

Ankaradan
Telefon ve Telgrafla

Dördüncü Müfettiş General Alpdoğan Ankaraya Çağırıldı

Ankara, 16 (Tan muhabirinden)— Dördüncü Umumî Müfettiş General Abdullah Alpdoğan, Doğu vilâyetlerinin inkişafı için vekâletle temas etmek üzere Ankaraya davet edilmiştir. General Abdullah Alpdoğan yarın buraya gelmiş olacaktır.

Hariciye Vekilimizin Mısır Seyahati

Ankara, 16 (Tan muhabirinden)— Hariciye Vekilimiz Doktor Tevfik Rüştü Aras, Mısıra gitmek üzere, bugünlerde Ankaradan Istanbula hareket edecektir. Tevfik Rüştü Aras Kahirede bazı siyasî temaslar yapacaktır.

Bükreşte Türk - Romen Ticaret Odası Kuruldu

Ankara, 16 (Tan muhabirinden)— Buraya gelen haberlere göre, Bükreşte bir Türk — Romen ticaret odası kurulmuştur. Bu haber Ankarada çok müsait bir şekilde karşılanmış ve iki dost memleket arasındaki yakınlığın ticarî ve iktısadî sahada da yeni inkişaflar arzedeceği ümitlerini kuvvetlendirmiştir.

Avusturya Elçisi Alman Elçisine İşlerini Devretti

Ankara, 16 (Tan muhabirinden)— Avusturyanın Almanyaya ilhakı üzerine, buradaki Avusturya maslahatgüzarı Hariciye Vekilimizi ziyaret ederek vaziyeti resmen bildirmiştir.

Avusturya sefaretanesindeki işler Alman sefiri Fon Keller tarafından devralınmağa başlanmıştır. Alman sefiri de vaziyeti hükûmetimize bildirmiştir.

MEMLEKETTE:

Samsun Umumî Meclisinde

Samsun, 16 (Tan muhabirinden) — Vali Fuat Tuksal in reisliğinde bugün son toplantısını yapan vilâyet umumî meclisi dağılmıştır. Vilâyetin 1938 malî yılı bütçesi 861 bin lira olarak tespit ve kabul olunmuştur. Bütçede geçen yıla nazaran yüz küsûr lira fazlalık vardır.

Acıklı Bir Ölüm

Memleketimizin tanınmış iş adamlarından, Türkiye Imarbankası Meclisi Idare Reisi ve "Hathas" inşaat şirketi müessisi müteahhit Halit Tahir Arda müptelâ olduğu rahatsızlıktan kurtulamıyarak dün sabah vefat etmiştir.

Cenazesi bugün saat 10 da Kadıköy Mühürdar Rizaiye sokağı No. 21 deki evinden kaldırılarak Usküdar araba vapurile Kabataşa geçilecek ve Ayazpaşa tarikile Nişantaşındaki Teşvikiye camiinde namazı kılınarak Zincirlikuyudaki asrî mezarlığa defnedilecektir.

TAKVİM ve HAVA

17 Mart 1938
PERŞEMBE

3 üncü ay:	Gün: 31	Kasım: 129
Arabî: 1357		Rumî: 1354
Muharrem: 14		Mart: 4
Güneş: 6,09	— Öğle:	12,22
İkindi: 15,45	— Akşam:	18,18
Yatsı : 19,48	— İmsâk:	4,30

YURTTA HAVA VAZİYETİ

Yurdun doğu Anadolu mıntakaları ile Eğenin cenup kısımları Orta ve cenubî Anadolunun garp taraflarında hava bulutlu diğer mıntakalarda çok bulutlu ve mevzii yağışlı geçmiştir. Rüzgârlar Karadeniz kıyılarında cenubî istikametten kuvvetlice, diğer yerlerde umumiyetle şimalî istikametten orta kuvvette esmiştir.

Dün İstanbulda hava ekseriyetle kapalı ve cüzî yağışlı geçmiş, 24 saat zarfındaki yağışın metremurabbaına bıraktığı su miktarı 200 gram ölçülmüştür. Rüzgâr şimalî istikametten saniyede 1-3 metre hızla esmiştir. Saat 14 te hava tazyiki 767,8 milimetre idi. Suhunet en yüksek 7,8, en düşük 2.8 santigrat kaydedilmiştir.

DÜNKÜ İHTİFALDEN RESİM

Dün, Eyüpte Bahariyedeki şehitlikte yapılan ihtifalde bir üniversiteli söz söylüyor ve bir müfreze havaya ateş halinde.

BUGÜN

Avrupada Yeni Gruplanmalar

Ömer Rıza DOĞRUL

Avusturyanın Almanyaya katışması yüzünden Avrupa barışının bir tehlike geçirmiyeceği artık anlaşıldı. Avrupa barışını altüst edecek bir şey varsa, Çekoslovakyaya karşı bir Alman hareketinin vukuudur. Şayet Almanya bugünkü şartları, Çekoslovakya işini de bir emrivâkile tesviyeye uygun buluyor ve bu memlekete karşı bir emrivâki hazırlıyorsa bir kere Çekoslovakyanın müdafaasile karşılaşacaktır. Bu müdafaa, ihmal olunacak bir kemiyet ve keyfiyet değildir. Çekoslovaklar Almanyadan yana daima şüphe edegeldikleri için, millî müdafaaları için hiçbir fedakârlıktan çekinmemiş ve esasen silâh imalile şöhret bulan bir memleket oldukları için hudutlarını tahkim etmişler, ordularını en yeni silâhlarla cihazlamışlar ve her fırsattan istifade ederek gafil avlanmıyacaklarını göstermişlerdir.

Yalnız Çekoslovakyanın tek başına Almanya ile uğraşmasına imkân tasavvur olunmadığı için Çekler bunu da vaktinde düşünmüşler, ve ona göre yardımcı ve müttefik bulmuşlardır. Bu müttefiklerin biri Fransadır, biri Sovyet Rusyadır. Fransanın Çekoslovakya ile hududu yoktur.

Fakat Çekoslovakyaya karşı beklenen taarruz Almanya tarafından vukubulacağına göre, Fransanın Çekoslovakyaya yardım etmesi mümkündür ve kolaydır. Fransa da Çekoslovakyaya karşı kâfi derecede teminat vermiştir. Dün Moskovadan gelen ve Sovyet birliğinin salâhiyettar bir rükünü tarafından söylendiği temin olunan beyanata göre Sovyet birliği de Çekoslovakyaya taarruz vukubulduğu ve Fransa yardıma koştuğu takdirde taahhütlerini yerine getirecektir. Fakat Sovyet Birliği ile Çekoslovakya arasında da müşterek hudut yoktur. Röyter muhabiri salâhiyetli Sovyet ricaline bu noktayı sormuş ve kati bir cevap almıştır:

— Bir koridor ihdası lâzımdır!

Haritaya bir nazar atfedildiği takdirde bu koridorun nasıl ihdas edileceğini anlamak kolaylaşır. Bu koridor ya Romanya, ya Lehistan topraklarından geçebilir. O halde Sovyet birliği, daha peşinden bu iki memleketlerin birile anlaşarak, veya başka bir suretle tedbir alarak bu müessir yardımın temini çaresini bulacaktır.

Bütün bunlar Avrupa sulhünün Çekoslovakya meselesine ne derece bağlı olduğunu bir kere daha gösteriyor.

Bu vaziyet karşısında bir kere Lehistanın Almanya - İtalya grupuna bağlanacağı sezilmektedir. Zaten Lehistan Hariciye Nazırı Miralay Bekin son Roma seyahati neticesinde Lehistanın Berlin - Roma mihverine biraz yaklaştığı anlaşılıyor.

Buna mukabil Fransanın da Sovyet Birliği ile münasebetlerini takviye ederek vaziyet alacağı ve Çekoslovakya meselesini, Avrupadaki mevki ve nüfuzunu sağlamlamak için baş mesele yapacağı şüphe götürmez.

Fakat Çekoslovakyadan evvel İspanya meselesi süratle hallolunmazsa İspanyanın demokrasiye muhalif cephe tarafından kazanılması beklenir.

Bir taraftan Fransanın vaziyeti, diğer taraftan İspanyanın mukadderatı ise İngiltereyi de ister istemez bu işlere çekecek ve onu bu cephelerin birine katışmıya mecbur edecektir.

Bugün Avrupa yeni cephelerin teşekkül devresini yaşıyor. Yeni müvazeneyi kurmak için bundan başka çare yoktur.

Başvekilimiz İktısat Vekâletinde

Ankara, 16 (TAN Muhabirinden) — Başvekilimiz B. Celâl Bayar bugün İktısat Vekâletine gitti. Ziraat Vekâleti vekili B. Ali Rânada oradaydı. Bu sırada bir konuşma yapıldı ve yakında toplanacak olan ziraat kongresi etrafında görüşüldü.

HARİCÎ HABERLER

Lehistan - Litvanya arasındaki son hâdise sulh yoluyle kapanacak

Varşova, 16 (A.A.) — Lehistanın, Litvanya ile olan 11 mart hudut hâdisesini halletmek ve iki memleket arasında normal diplomatik münasebetlerin tekrar tesisini istemek maksadı, hükûmetin organi olan Ekspres Poranny gazetesinin bir makalesi ile teeyyüt etmektedir.

Bu gazete, Lehistanın şimal hududunda artık müsamaha edemiyeceği daimî bir harp haline nihayet verilmesi lüzumunu bildirmektedir.

Diğer taraftan yarı resmî gazete Polska, Kavnas'ın hattı hareketinin Baltık devletleri blokunun faaliyetini felce uğrattığına dair olan Finlândiya tefsiratından bahsetmektedir.

Hükûmet ajansı olan Ate - Ekspres telgraf ajansı, ekseri Litvanya nazırlarının, hâdise muslihane bir surette halledilmek şartıyle, Lehistana taviz de bulunmıya taraftar olduklarını öğreniyor.

Hariciye Nazırı B. Beck bugün buraya dönmüştür.

Varşova, 16 (A.A.) — İyi haber alan mahfellere göre, Polonyanın Litvanyaya göndereceği ültimatom hakkında hükûmetçe henüz hiçbir karar ittihaz edilmemiştir.

Bek, bugün buraya gelecek ve derhal 11 mart hâdisesinin akislerini tetkike başlıyacaktır.

Varşova makamları talebe cemiyetleri tarafından tertip edilen mitingi menetmişlerse de İvovda buna benzer bir toplantı yapılmıştır.

Lehistanda Nümayişler

İvov, 16 (A.A.) — Binlerce talebenin iştirak ettiği bir mitingte, son hudut hâdisesi münasebetiyle Litvanya tahrikâtını protesto eden bir karar sureti kabul edilmiştir.

Novogrette de binlerce kişi toplanarak Litvanya tahrikâtına karşı şiddetli tedbirler alınmasını istemişlerdir.

Son Hâdise ve Almanya

Berlin, 16 (A.A.) — Lehistan - Litvanya anlaşmazlığı hakkında salâhiyettar Alman mahafilleri her türlü tefsirattan istinkâf etmektedir. Gazeteler, Varşova haberlerini büyük başlıklarla neşretmekte ve fakat Kavnastan hiçbir şey vermemektedirler.

Avrupanın maruf diplomat muharrirleri arasında Bayan Tabuis'in adı en başta geçer. Paristeki Övr gazetesinin diplomat muharriri olan bu kadın, siyasî tahminlerinde yüzde seksen isabetile tanınmıştır. Bu münasebetle yeni bir resmini veriyoruz.

DANZİG:

Yahudilere Orada da İş Verilmiyecek mi?

Cenevre, 16 (A.A.) — Danzig'deki Milletler Cemiyeti alî komiseri, gazetelerde intişar etmiş olan haberler hilâfına olarak Danzig âyan meclisinin bir nisandan itibaren ârî ırka ait fıkranın sosyal sigortalar servisine tabi bütün hastane, klinik ve müesseselerde tatbik edileceği ve ayni tarihten itibaren bütün Yahudi doktor ve hasta bakıcıların bu müesseseleri terketmeleri icap edeceği ve bu müesseselere bundan böyle tedavi edilecek Yahudi hastaların kabul edilmiyecekleri haberini tekzip etmiştir.

En Güzel Kadın

Burada resmini gördüğünüz Amerikada dünyanın en güzel kadını olarak tanınmıştır. Adı Betty'dir. Amerikada güzel kadın müessesesi adında bir müessese vardır. Bu müessese sinemalara, tiyatrolara, mağazalara güzel kadın bulup toplar. Miss Betty'de bu müessesenin bulduğu güzellerden biridir.

AMERİKA:

Fırtınalardan Birçok Ölü Ve Yaralı Var

Nevyork, 16 (A.A.) — Yedi hükûmet dahilinde hüküm süren fırtınalar, şiddetli tahribat husule getirmiş ve 16 kişi ölmüştür. En çok hasara maruz kalan Belvil'de yedi kişi ölmüş, elli kişi yaralanmış ve 400 kişi meskensiz kalmıştır.

Misuri, Arkansas, Alabama, Tenesi, Misisipi devletleri fırtınadan pek müteessir olmuşlardır.

İNGİLTERE:

Hariciye Bütçesi 1 Milyon Fazla

Londra, 16 (A.A.) — Imparatorluk haricî servisleri için 1938—39 bütçe tahminleri 10 milyon 270 bin Ingiliz lirasına baliğ olmaktadır. Bu rakam geçen seneden 990 bin lira fazladır.

Ademi müdahale masraflarına yardım tahsisatı, 91,000 den 70,000 e inmiştir.

AVUSTURYA:

Viyanada Yahudilere Taarruz Başladı

Viyana, 16 (A.A.) — Viyananın ticaret merkezinde en işlek caddeler - den biri olan Katnerştrasede, bugün 1935 te Berlinde Kurfürstendamda vukua gelen sahneleri hatırlatan Yahudi aleyhtarı hâdiseler olmuştur. Kollarında gamalıhaç işaretleri taşıyan sivil gençlerden mürekkep bir grup Yahudi tüccarlara hücum larda bulunmuş "Kahrolsun Yahudiler,, diye bağırarak sokakları dolaşmış ve dükkân vitrinlerini boz renge boyamış ve üzerine "Yahudi,, kelimesini yazmıştır.

SİLÂH YARIŞI:

Ingilterede Fransada Ve Amerikada

Londra, 16 (A.A.) — Avam kamarası muhtelif muhafazakâr hatiplerin müdahalelerinden sonra, işçi partisinin bugün hava programının tatbikin de tevessül olunan tedbirleri tenkit eden takriri reddettikten sonra hava bütçesini 92 muhalife karşı 43 reyle kabul etmiştir. Harbiye Nazırı yeni harp tayyarelerinin her cihetçe çok mükemmel olduğunu bildirmiştir.

Fransa Acele Ediyor

Paris, 16 (A.A.) — Harp imalâtını çabuklaştırmak için icap eden çareleri araştırmak üzere evvelki gün toplanmasına karar verilen konferans dün akşam başbakanlıkta B. Blumun reisliği altında, millî müdafaa, hava ve deniz bakanlarının iştirakile toplanmıştır. Millî müdafaa komitesi, bu içtimadan sonra toplanmıştır. Komite müzakerelerine, B. Blumun başkanlığında, Hariciye, milli müdafaa, deniz ve hava bakanları, Mareşal Petain, hava ve deniz erkânı harbiye reisleri ve umumî erkânı harbiye reisi general Gamlen iştirak etmişlerdir.

Amerikada Projenin Tenkidi

Vaşington, 16 (A.A.) — Deniz teslihat projesinin bugünkü (ikinci gün) müzakeresinde bazı mebuslar proje aleyhinde söz söylemişlerdir. Ezcümle Kulkin, hükûmetin diğer memleketlerle teşriki mesai etmek istediğini, bunun Amerikayı harbe sürükliyebileceğini ve milletin buna muhalif olduğunu bildirmiştir.

İsveçin Silâhlanması

Stokholm, 16 (A.A.) — Millî müdafaa bütçesinin mecliste müzakeresi esnasında Başvekil, söz alarak, bütçenin meclise verildiği zamandanberi vaziyette hâsıl olan gerginliğin millî müdafaanın derhal takviyesi için bazı tedbirlerin tetkikini lüzumlu hale getirdiğini söylemiştir.

UZAK ŞARK:

Çin Ordusunun Yeni Taarruzu Genişliyor

Hankeu, 16 (A.A.) — Sarı nehrin sol sahilindeki ve Lughay cephesinin batısındaki Çin taarruzu genişlemektedir. Tungkuan'ı geçen Çin kıtaatı muhtelif yerleri ve ezcümle Tungkuan karşısında mühim bir mevzi olan Fenglintu'yu geri almışlardır.

Şansi'nin diğer bölgelerinde, muhtelif cephelerde harekette bulunan Çin unsurlarının bilhassa cenup doğusunda ve batıdaki dağlar üzerinde Japon kollarına baskın yaptıkları bildirilmektedir.

Şimal cephesinde, Tiençin-Puke demiryolu boyunca Japon kıtaatı 10 bin asker, tank ve ağır toplarla taarruza geçmişlerdir.

Menghsien bölgesindeki Japon kıtaatının, "Mançuri Lavrens'i,, adıyla meşhur olan General Doihara'nın kumandası altında bulunduğu bildirilmektedir.

Japonyada Seferberlik Kanunu

Tokyo, 16 (A.A.) — Meclis, seferberlik kanununun ittifakla ve tadilât sız kabul etmiştir. Senatonun da kabul edeceğine muhakkak gözü ile bakılmaktadır.

Şanghaydaki Fransız Mıntakası

Şanghay, 16 (A.A.) — Japon sefaretinden bir zat, matbuata beyanatta bulunarak, Japonların kuvvet istimal ederek Fransız imtiyaz mıntakasını zaptetmiye karar verdikleri hakkında Şanghayda dolaşan şayiaları katiyetle tekzip etmiştir.

ROMANYA:

Kral, Seyahatini Niçin Tehir Etti?

Bükreş, 16 (A.A.) — Neşredilen resmî tebliğde, Kralın 22 martta Londraya yapacağı seyahati, beynelmilel vaziyet dolayısile, tehir ettiği, ve İngiliz kralının da bu vaziyeti takdir ederek yapılan telkini büyük bir teessürle kabul ettiği bildirilmektedir.

BELÇİKA:

5500 Kilo Altın Londraya Gönderilmiş

Brüksel, 16 (A.A.) — Pei Reel gazetesi, binlerce kilogram altının Belçika millî bankasından Londraya gönderilmekte olduğunu bildiriyor. Altı tayyare 5,500 kilogram altın naklet-miştir. Başka sevkiyat yapılması da derpiş edilmektedir.

FRANSA:

Yeni Kabineye Karşı Şiddetli Bir Muhalefet

Paris, 16 (A.A.) — Cümhuriyet federasyonu grubu neşrettiği bir tebliğ de, grubun "tamamen tarafgir olan ve ne memleketin temennilerine ve ne de vaziyetin vahimliğine uygun olmıyan,, bir hükûmet teşekkülü aleyhinde daha ilk günü aldığı vaziyeti muhafaza ettiği bildirilmektedir.

Federasyonun delegeleri Hariciye Nazırını ziyaret ederek grubun İspanyada her türlü müdahaleye muhalif olduğunu ve Fransaya yabancı hücumunun emniyeti ve âmme huzurunu bozmaması için elzem olan tedbirlerin hemen tespit edilmesi lüzumunu bildirmişlerdir.

RUSYA:

Nişan Alanlar

Moskova, 16 (A.A.) — Kızıl ordu ve donanmanın 20 nci yıldönümü münasebetile Sovyetler Birliği yüksek Sovyet meclisi divanı, 36 kumandan, politik memur, subay ve bahriyeliye muhtelif nişanlar verilmesine karar vermiştir.

FELEK

Mezara, Mezar Taşına Hürmet!

[Yazan: B. FELEK]

Birkaç gün evvel gazetelerde Anadolu Ajansının Budapeşteden aldığı bir haber çıktı. Bu haberin hülâsası şudur:

Macaristanın Estergon şehrinde yapılan hafriyat esnasında şehrin Türkler tarafından işgal edildiği zamana ait olarak meydana çıkan mezar taşlarını Macarlar sırf bu iş için tahsis edilmiş olan hususi bir arsaya dikerek eski düşmanlarının şecaat ve mertliklerine karşı kadirşinaslık göstermişlerdir.

Dün Ayaspaşadan geçerken, orada çukur halinde olan bir boş arsada üstüste yığılmış kırık mezar taşları gördüm. Aklıma birkaç gün evvel gazetelerde okuduğum bu haber geldi. Onu buraya yazmaktan kendimi alamadım.

Macarların topladığı taşlar eski düşmanlarına aittir. Bizim Ayaspaşada, ötedeberide istimlâk veya yola kalbet tiğimiz mezarliklardaki kırıp döktüğümüz taşlar da dedelerimize aittir.

Ben bu acı tezadın tesiri altında iken Romanyanın Mecidiye kasabasın da maruf doktor İbrahim Temodan şu mektubu aldım:

"4-4-938 tarihli "Felek,, sütunundaki (Karagöze âbide) düşüncenizi okudum. Çemberinizden geçirdiğiniz bunca vakalar yerine bu benim yazacağımı da gözönüne alarak ona göre bir fikir edineceğinize ümitvârım:

On iki sene evvel maaaile Garbî Anadoluda bir gezinti yaptım. Bursada yaya olarak alt hamamlardan Çekirgeye doğru çıkarken sağ koldaki mezarlıktan bir ince ağlama işittim. Mezarlığa girdim. Yedi sekiz yaşlarında bir Türk kızcağızının taze bir mezar üzerinde ağlamakta olduğunu gördüm. Meğerse yavrucağın babası ölmüş. Teselli ettim, gönlünü aldım. Mezarlıktan caddeye çıkarken bir mezar taşının parçalanmış, dağıtılmış olduğunu gördüm. Mevzun yazılmış bir parçasından taşın Karagöze aidiyetini anladım. Kükürtlü, Kara Mustafa bahçeleri yakininde bir Rumeli muhaciri barakası vardı. Cigara, ekmek, peynir satardı. Hoş sohpet bir adamdı. Mezarlıktaki taşın kimin tarafından kırıldığını sordum. İşgal veya tahliye esnasında belki düşman tarafından, belki de Karagöze düşman bir hamervah tarafından kırılmış olduğunu söyledi.

Aradan bir iki sene geçti. Bekri Mustafanın Balıkpazarında mezarı bulunduğu hakkında İstanbul gazetelerinde çıkan bir haber üzerine fırsat bularak Karagözün mezarının tecavüze uğradığından bahis bir makale gönderdim. Hattâ Karagöz ismini taşıyan haftalığın da nazaridikkatini celbettim. Lâkin emeğim boşa gitti. Kimse bundan bahsetmedi.

İki sene evvel Balkan hükûmetleri Etibba kongresinde âza sıfatile Romanyadan Türkiyeye gelmiştim. Meslektaşlar kongreden sonra bir gezinti yaptı. Bursada Uludağa çıktıktan sonra Ulu camiişerifi de gezmiştik. Camiişerif avlusunda etraftan toplanan âsarıâtika müzesinin dışarısında bir köşede bir mezartaşı nazarı dikkatimi celbetti. Eğilip taştaki:

"Dergâhi Ali-abâda müstakim ol Kemteri Gösterir vahdet ilin kalktıktan kesret perdesi,,

beytini okudum ve Karagöze ait taş olduğunu tanıdım. Parçaları perçinletilerek taş mezarına konulacağına ve sonradan istenilirse bir de türbe veya âbide yapılacağına mezarını unutturacak bir surette taşı müzeye kaldırmaktaki hikmeti anlıyamadım. Yine bundan on sene evvel İstanbula gelmiş iken hatırıma gelmişti. Dünyada misli olmıyan İstanbulumuzu ölüler yatağı halinden diriler şehri haline getirmek için kendimce hazırladığım lâyihayı o zaman İstanbul gazetelerinden birine göndermiştim. Bu da intişar etmedi.

O lâyihamda İstanbul içine dağılmış bir müze halinde bulunan mezarlar, merkatler, türbeler, misli nadir yazılı taşlar bir gün bir mühendisin plânına ve amelenin kazmalarına maruz kalıp mahvolmasınlar diye şimdiden mahallelerde, semtlerde ehlivukuftan milli komisyonlar tayin ile millete ve beşeriyete hizmeti geçmiş olanların merkatleri yazılsa ve İstanbul haricinde tramvay ve sair nakil vasıtalarile bağlansa ve o umumî şehitlerin kemikleri ve taşları muntazam yollar (Allée) halinde düzeltilip üdeba, ülema, ümera, etibba, mimar-

(Devamı 10 uncuda)

Mahkemelerde

Ağırcezada Üç Karar

Fatih Cinayetinin Üç Suçlusu da Hapse Mahkûm Oldular

Sevdiği Ali Receple ve anasile birleşerek kocasını öldürten İrfanla anası Ifakat ve Beykozlu Ali Recebin muhakemeleri, dün ağır ceza mahkemesinde bitirilmiştir.

Mahkeme, Recebin suçunu sabit görerek kendisini ölüm cezasına mahkûm etmiş, fakat maktul Nurettinin kendisine tecavüz teşebbüsünde bulunmasını hafifletici bir sebep sayarak cezasını 24 seneye indirmiştir. Yaşı küçük olduğu için bu ceza da dörtte üç nisbetinde tenzil edilerek 6 sene ağır hapse konulmasına karar verilmiştir. Mahkeme, maktulün karısı Irfanla annesi Ifakatin cinayete yardım ettikleri kanaatine vardığı için bunları da mahkûm etmiştir. Yalnız, Nurettinin karısını ihmal etmesi hafifletici bir sebep addedilmiş ve ikisi de altışar sene sekizer ay hapse mahkûm edilmişlerdir.

30 Seneye Mahkûm Oldu

Dün ağır ceza mahkemesi, bıçak şekline soktuğu mangal bacağile Üsküdarda Kara Ahmedi öldüren kunduracı Ibrahimin muhakemesini bitirmiştir. Ibrahim, sorgusunda Ahmedi, kendi hayatını kurtarmak için öldürdüğünü iddia etmiş, fakat mahkeme bu müdafaayı kabul etmemiştir. Ibrahimin katileşmiş iki mahkûmiyeti de bulunduğu için, mahkeme, kendisine 30 sene 6 ay hapis cezası vermiştir. Ayrıca, 38 lira tutan mahkeme masrafını ödemesi de karar altına alınmıştır.

Motör Kaptanı Mahkûm

Boğaziçinde geçen bir deniz kazasının muhakemesi dün ağır cezada neticelendirilmiştir. Hâdisenin suçlusu kaptan Ahmettir. Ahmet, motörüne istiap haddinden fazla yük almış, akıntıya kapılarak batmasına ve bir tayfanın boğulmasına sebep olmuştur. Mahkeme, Mehmedin motöre fazla yük aldığını, akıntıya kapıldığı sırada motörden yük atması lâzım geldiği, bunu yapmadığı suçunu sabit görerek Ahmedi bir sene müddetle hapse ve 100 lira para cezasına mahkûm etmiştir.

MÜDDEİUMUMİLİKTE:

Bir Mahkeme Kâtibine Işten El Çektirildi

Istanbul adliye intihap encümeni, asliye beşinci hukuk kâtibi Macit hakkındaki bir ihbarı tetkik etmiş ve kendisine işten elçektirmiştir. Bir adliye müfettişi vaziyeti tetkik etmektedir.

Kefaletle Serbest Bırakıldı

Müddeiumumilik, on gün evvel Yanyada bulunan Vesile isminde bir kadın adına noterlikte sahte senet tanzim ettirdikleri ve gayrimübadil bonolarını dolandırdıkları iddiasile takipçi Hasan Tahsinle Abdullah isminde iki kişiyi tevkif ettirmişti. Hasan Tahsin, asliye birinci ceza mahkemesine başvurarak,tevkif kararına itiraz etmiş ve ret cevabı almıştı. Suçlu, dün, tevkif kararını veren mahkemeye istida göndererek kefaletle tahliyesini istemiştir. Hâkim Reşit bin lira para kefaletile serbest bırakılmasına karar verdiği için suçlu adliye veznesine bin lirayı yatırmış ve dün akşam serbest bırakılmıştır.

★ Dördüncü sorgu hâkimi Celâl, asliye ikinci ceza azalığına nakledilerek yerine ayni mahkemede aza eski müddeiumumî muavinlerinden B. Şefik tayin edilmiştir.

★ Müddeiumumilik, "Kurdele şiirler,, ismideki kitabı zararlı gördüğü için toplattırmış ve muharriri hakkında da tahkikata başlamıştır.

★ Mahkûm kadınların devlet fabrikalarında çalıştırılacakları hakkında henüz bir tebligat yapılmamıştır.

Altı Aya Mahkûm Oldu

Asliye dördüncü ceza mahkemesi dün bir eve girme davasını neticelendirmiştir. Iddiaya göre, Şükrü ismindeki suçlu, bir gece komşusunun evin girerek eşyasını çalmış, ve yakalanırken de polise hakaret etmiştir. Mahkeme, dün son şahitleri de dinledikten sonra kararını bildirmiştir. Şükrüye altı ay hapis cezası verilmiş ve tevkif edilmiştir.

Icra Mütehass sı Dün Geldi

Adliye Vekâletinin Isviçreden çağırdığı icra mütehassısı, dün sabah vapurla Istanbula gelmiştir. Rıhtımda kendisini Istanbul müddeiumumisi B. Hikmet Onatla bazı adliyeciler karşılamışlardır. Mütehassıs profesör, dün bazı ziyaretler yapmıştır. Bugün Ankaraya gitmesi muhtemeldir.

HAKARET :

Erkek Kıyafeti Ile Gezen Kız, Mahkûm Oldu

Erkek kıyafeti ile gezen Vedia Atıcı ismindeki genç kız, hakaret suçundan Beyoğlu cürmü meşhut mahkemesi kararı ile hapse mahkûm olmuştur. Bu mahkûmiyeti icap ettiren hâdise şudur:

Vedia Atıcı, bir müddet evvel Beşiktaşta Yunus isminde bir gence nişanlanmıştır. Fakat annesi, kızının küçük olduğunu öne sürerek buna mâni olmuştur. Yunus, iki ay kadar önce bir gece kızın evine gelmiş, zorla içeri girmek istemiştir. "Eve taarruz,, suçlusu olarak yakalanan Yunus, o zaman mahkûm edilmiştir.

Nihayet iki gün evvel, Vedia Atıcı, Beşiktaşta, Yunusun çalıştığı dükkânın önünden geçerken eski nişanlısı ile karşılaşmış ve iddiaya göre bazı fena sözler sarfetmiştir. Bunun üzerine, hâdise, polise aksetmiş, Vedia Atıcı, cürmü meşhut mahkemesinde muhakeme edilerek 3 gün hapse mahkûm edilmiştir. Fakat, yaşı küçük olduğu için bu cezası 1 güne indirilmiştir.

HIRSIZLIK:

Gümrük Kâğıtlarını Çalıyorlarmış

Beyoğlu cürmü meşhut mahkemesinde bir hırsızlık davası neticelendirilmiştir. Hâdise şudur:

Çinili Rıhtım Hanında bulunan gümrük idaresine ait manifestolar nev'inden bir kısım kıymetli evrak, Sirkecide bir depoya nakledilirken, hamal Bilâl ve Mustafa bunları okkaya satarak para kazanmak sevdasına düşmüşlerdir. Tomarlardan bir kısmını arabadan indirerek bir dükkâna sakladıkları sırada gümrük şeflerinden Bürhanettin, vaziyeti görmüş ve derhal polise telefon ederek hamalları yakalatmıştır. Çalınan evrak ta bir aşçı dükkânında bulunmuş ve Bilâl ile Mustafa Beyoğlu cürmü meşhut mahkemesine verilmişlerdir.

Yapılan muhakeme sonunda, suçları sabit görülerek ikişer ay hapse mahkûm olmuşlardır.

Bir Eroin Kaçakçısı

Kadıköyünde Söğütlüçeşmede berberlik yapan Alinin dükkânında dün arama yapılmış, fındık büyüklüğünde üç parça esrarla, bir iki paket eroin bulunmuştur. Eroin sattığı ve kullandığı anlaşılan Ali, polisçe yakalanmıştır.

Her akşam içkili lokanta ve gazino müşterilerine neşe sunmağa çalışan bu Türk sanatkârı küçük yaşta iken kör olmuştur. O gündenberi hayatı siyah gözlüklerinin duvarı arkasından hayali ile seyreden B. Hırant'ın kendi yazıp, kendinin bestelediği ve yine kendisinin söylediği şu şarkı ne hazindir:

Hastayım, yaşıyorum, görünmez hayalile
Belki bir gün, bir gün diye beklerim ümit ile
Sızlıyor zavallı ruhum aşkının hasretile
Belki bir gün, bir gün diye beklerim ümit ile

Bir Türk Dişçisinin Muvaffakıyetli Eseri

Tam on dört sene evvel Kayserili bir genç acı bir kazaya uğramıştır. Bir at tam ağzı üstüne bir tekme vurmuş ve bunun neticesinde dişleri tutan kemiklerin yarısı kırılmış, damak kubbesinin bir kısmı ve küçükdil zedelenmişti. Genç, bu yüzden hem çiğneme kudretini, hem de kısmen konuşma kabileyetini kaybetmiş, ömür kendisi için bir azap haline gelmişti.

On dört sene müddet bu gencin ağzı bir çok dişçiler için tecrübe tahtası olmuştur. Ağızda kemik olmadığı için suni bir diş tutturmağa bir türlü imkân bulunamıyordu. Yapılan dişler, ne çiğnemeğe yarıyor ne de konuşma meselesi halledilebiliyordu. Nihayet Eminönünde diş hekimi Bay Faik hem dış, hem de küçükdil vaziyetini halletmeğe çare bulmuş ve Türk diş hekimliği için bir sanat eseri sayılacak bir eser vücude getirmiştir. Eser dişçilik fakültesinde tetkik ve takdir olunmuştur.

14 senedenberi çiğnemek ve adam akıllı konuşmak imkânından mahrum olan genç, bu Türk sanatkârının muvaffakıyeti sayesinde yüzünün tabiî şekline kavuşmuş, çiğnemek ve normal konuşmak kudretini ele geçirmiştir.

VEFAT

Bayan Firdevs Emre'nin validesi Fuad Emre'nin Kayın Validesi Veysi ve Vehbi Emre'nin Büyükvalidesi Bayan Esma Vefat etmiştir.

Cenazesi, bugün saat 12 de Nişantaşında Rumeli caddesindeki 37 numaralı evinden kaldırılarak namazı öğleyi müteakip Teşvikiye camisinde kılınacaka ve Eyübe aile kabristanına defnedilecektir.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları

DRAMKISMI
Saat 20,30 da
FİDANAKİ
3 perde

OPERET KISMI
Saat 20,30 da
DALGA
Komedi 3 perde

TOPLANTILAR • DAVETLER •

Bugün:

★ Enver Ziya Koral, saat 17,30 da Eminönü Halkevinde "yeni zamanlar tarihine dair,, mevzulu bir konferans verecektir.

Hafta içinde:

★ Çocuk Esirgeme Kurumu balosu, cumartesi akşamı Tokatliyanda verilecektir.

★ Doçent Enver Ziya, Cumartesi günü saat 20,30 da Beşiktaş Halkevinde Çanakkale zaferi mevzulu bir konferans verecektir.

★ Avukat Yorgaki Effimianidis, cumartesi günü saat 17 de Güneş klübünde "Yunan parasının iç ve dış kıymetleri arasındaki münasebetler,, mevzulu bir konferans verecektir.

★ Cuma günü akşamı saat 21 de Kadıköy Halkevinde Reşat Kaynar tarafından şahsiyet terbiyesi mevzulu bir konferans verilecektir.

★ Cumartesi günü akşamı saat 21 de Kadıköy Halkevinde İskender Ardanın iştirâkile şahsiyet terbiyesi mevzulu bir konferans verilecektir.

★ 18 Mart zaferinin yıldönümü münasebetile Şehremini Halkevinde bir toplantı yapılacaktır. Toplantı 20,30 da başlıyacak, Emin Ali Yaşın bir konferans verecek bunu diğer hatiplerin sözleri ve bir temsil takip edecektir.

★ Pertevniyal lisesi mezunları kurumunun hazırladığı "Pertevniyal gecesi,, cumartesi akşamı Ünyon Fransezde verilecektir.

Beşiktaş Halkevinde

Beşiktaş Halkevi bir konferans serisi hazırlamıştır. Günleri ve mevzuları şunlardır: 26 mart: "edebiyatın muhtelif kolları — Nurullah Ata,, ,26 Mart: "Sahnenin yayımdaki kudreti — Selâmi İzzet,, , 2 nisan: "İnkılâbın verimleri — Muzaffer German,, 9 Nisan: "Karagöz — Projeksiyonla — Sabri Esat,, 12 Nisan: "Hâmit, hayatı, eserleri— Muzaffer German,, 16 Nisan: "Okul çocukları — Dr. Fahrettin Belen,, 23 Nisan '23 Nisan — Muzaffer German,, 30 Nisan: "Kadın evde ve işte — Melek Giz,, 7 Mayıs: "Paramızın kıymeti — Mümtaz,, 14 Mayıs "Hayatiyat — Fahire Battalgil,, 19 Mayıs: "19 Mayıs ve Türk gençliği — Muzaffer German,, 28 Mayıs "Bizde tiyatro — Selâmi İzzet,, 4 Haziran: "Ruhiyat — Mustafa Şekip Tunç,, 11 haziran: "Nedim, hayatı ve eserleri — Sıtkı,, 18 Haziran "Beşiktaş tarihi — Muzaffer German,, 2 Temmuz: "Bizde ve dünyada güreş — Kerim Konak.,,

Türk Kadın Hekimleri Birliğinin Toplantısı

Türk kadın hekimleri birliği toplantısını Türk Tıp cemiyeti salonunda Profesör Ali Esat Birol'ün başkanlığı altında 24 şubat 938 tarihinde yapmıştır. Profesör Lipmann, dramage ve epiploon - un serbest transplantation'undan Profesör Tevfik Remzi Kazancıgil Gravidité interstitielle, Prof. Ali Esat Birol, maligne granulosa uru münasebetile Gülhane kadın kliniğinde tespit edilen ve ameliyatla çıkardığı 7 yumurtalık kanserinden (Granulosa vakası), Şerif Çanga birinci toplantıdan tehir edilen meme kanserinin Erlangen usulü röntgen tedavisi ve alınan neticelerden bahsetmişlerdir.

Münakaşalara, Profesör Lipmann, Profesör Ali Esat Birol, Profesör Tevfik Remzi Doçent Naşit, Doçent Kâmil, Doçent İbrahim, Zeki Tektaş, Şerif Çanga, Şükrü, Aziz Fikret, Dündar, Hikmet, Hafi, Vefik, Burhan iştirak etmişlerdir. Diğer üç mevzu vaktin müsaadesizliğinden 28.3.938 de yapılacak celseye tehir edilmiştir.

YENİ NEŞRİYAT

RİZE, ARTVİN ve KARS HAVALİSİ TÜRKÜ, SAZ ve OYUNLARI — Bu hususta şayanı dikkat malûmatı ve notaları ihtiva eden bir kitap neşrolunmuştur. Muharriri, konservatuvar yüksek nazariyat profesörü A. Adnan Saygındır.

HALK BİLGİSİ HABERLERİ — Eminönü Halkevi dil, Tarih ve Edebiyat komitesi tarafından her ay çıkarılmakta olan HalkBilgisi Haberleri adlı folklor mecmuasının 77 inci sayısı çıkmıştır.

Radyo

İstanbul radyosu:

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13.05 Plâkla Türk musikisi, 13.30 Muhtelif plâk neşriyatı, 14.00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat: 17.00 İnkılâp tarihi dersleri: Üniversiteden naklen Y. Hikmet Bayur, 18.30 Çocuk tiyatrosu (Dostlarımız), 19.15 Spor musahabeleri Eşref Şefik. 19.55 Borsa haberleri, 20.00 Nihal ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkılar,ı 20.30 Hava raporu, 20.33 Ömer Rıza tarafından Arapça söylev, 20,45 Bimen Şen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı), 21.15 Radife ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21.50 Orkestra: 1 — Vagner: Brandlid dö Lohengren, 2 — Svedsen: Zorahayda, 3 — Blon: Çug der gnomen, 4 — Grieg: O Prentan, 22.45 Aans haberleri, 23.00 Plâkla sololar, Opera ve operet parçaları, 23.20 Son haberler ve ertesi günün programı, 23.30 Son.

Ankara Radyosu:

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat: 12,30 Muhtelif plâk neşriyatı, 12,50 Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları, 13.15 Dahilî ve haricî haberler.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat: 18.30 Plâkla dans musikisi, 19.15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule Çakar ve arkadaşları),20.00 Saat ayarı ve arapça neşriyat, 20.15 Plâkla Çadaş Fürstin Opereti, 21.00 Konferans: Selim Sırrı Tarcan, 21.15 Stüdyo salon orkestrası, 1 — Scherapow Pavlova, 2 — Oscar Fetras Russische Volksklange, 3 — Poul Lincke Ouverture zu einer Operette, 4 — J. Offenbach Musette, 4 — J. Offenbach Moskova, 22 Ajans haberleri, 22,15 Yarınki program.

SENFONİLER

13,15 Roma kısa dalgası: Senfonik konser, 20,55 Bükreş: Senfonik konser (Berlinden nakil),

HAFİF KONSERLER

7,10 Berlin kısa dalgası: Hafif konser (8,15 devamı), 9,30 Paris Kolonyal: Plâk (10,15, 10,45, 11.30, 13 keza), 12 Berlin kısa dalgası: Konser saati, 12, 15 Roma kısa dalgası: Hafif musiki konseri, 13 Berlin kısa dalgası: Hafif musiki 14,15 devamı), 13,10 Bükreş: Marek Veber orkestrasının plâkları, 14,15 Paris Kolonyal: Konser nakli, 15 Keza, 17,30 Berlin kısa dalgası: Kolonya Srammel orkestrası, 17,45 Berlin kısa dalgası: Popüler konser (18,50 devamı), 18,15 Varşova: Karışık musiki, 20 Läypzig: Konser, 20 Bükreş: Şubert, Şuman, Brahms, 20,30 Roma, Bari: Karışık plâk musikisi, 21 Varşova: Klâsik musiki, 21 Lâypzig: Karışık musiki, 22 Belgrat: Büyük radyo orkestrası, 22 İrlandadan nakledilecek "Avrupa konserleri ..." lardan dinleyiniz: Milano, Torino, Stokholm, Peşte, Viyana, Varşova, 23,15 Belgrat: Plâk konseri, 23,25 Peşte: Eski Macar musikisi (Fusz, Moor, Szabados), 23 40 Lâypzig: Gece musikisi.

OPERALAR, OPERETLER

14,40 Roma kısa dalgası: Lirik opera musikisi, 18,30 Roma kısa dalgası: Lirik operalardan bir perde, 21,35 Viyana: Leo Fall'in şarkılarından (operetlerden), 22 Roma, Bari: Bizet'nin "Carmen,, operası.

ODA MUSİKİSİ

16,30 Paris Kolonyal: Oda musikisi konseri,

RESİTALLER

17,15 Roma kısa dalgası: Halk şarkıları, 18,15 Milâno, Torino: Şarkılı konser, 19,15 Belgrat: Halk şarkıları, 20 Peşte: Macar şarkıları, 20,35 Bükreş: Fransız havaları, 21,05 Viyana: Eski Viyana şarkıları "Brüderlein Fein,, 22,30 Berlin kısa dalgası: Aşk şarkıları, 23,14 Varşova: İtalyan şarkıları

DANS MUSİKİSİ

9,45 Berlin kısa dalgası (Bütün dünya danslarından), 18,05 Bükreş: (18,15 keza), 23 Viyana: (23,20 devamı).

MUHTELİF

19.06 Roma kısa dalgası: Arapça musikili program, 20,36 Bari: Türkçe haberler ve musiki, 21,15 Bari: Rumca haberler ve Elen musikisi.

Hiç Yüzünden Cinayet

Konya, (TAN) — Ahmet oğlu Kâzım ve arkadaşı Mehmet oğlu ekmekçi Mevlût, sevdikleri Nadire ismindeki umumî kadını Karakayış mahallesinden Ahmet oğlu demirci Hasan Hüseyinin de sevmesine kızmışlar, iki kafadar geceleyin yolunu bekleyip Hasan Hüseyini kasap bıçağile öldürmüşlerdir. Caniler tutulmuştur.

Ertuğrul Sadi Tek Tiyatrosu
Pazartesi - Kadıköy - Süreyyada
AKTORKIN

Bugün **YILDIZ** Sinemasında
BİR SAADET GECESİ
CHARLES BOYER - JEAN ARTHUR tarafından
Hakikî bir aşkın en çetin engelleri nasıl devirdiğini gösteren heyecan, zevk doldurarak yaratılmış sahneler.

BU AKŞAM **İPEK** Sinemasında SENENİN EN MUAZZAM

Aşk - Heyecan - Kahramanlık ve Macera Şaheseri
ZENDA MAHKÛMLARI
(Fransızca Sözlü)
Baş rollerde: RONALD KOLMAN - MADELEİNE KAROL - DOUGLAS FAİRBANKS Jr.
DİKKAT : Bu geceki müsamere için biletlerinizi erkenden aldırınız. Tel. 44289

TÜRK sinemasında BU AKŞAM büyük gala olarak
Bayanlar; Baylar! Sevenler sevilenler! Herkes; ve
VİCTOR FRANCEN
SUZY PRİM
RENEE DEVİLLERS
AŞK İÇİN YASIYOR
Paris Üniversitesinde... Büyük bir aşk romanı - Genç bir kız asistanın ve büyük bir doktorun heyecanlı hayatı... Terkedilen sevgili - Kıskançlık - Gençlik - Meraklı - Neşeli - Nefis bir Fransızca şaheser.

TAN
Gündelik Gazete

TAN'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimî olmak, karlin gazetesi olmıya çalışmaktır.

ABONE BEDELİ

Türkiye	Ecnebi
1400 Kr, 1 Sene	2800 Kr,
750 » 6 Ay	1500 »
400 » 3 Ay	800 »
150 » 1 Ay	300 »

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için 30, 16, 9, 3,5 lira dır. Abone bedeli peşindir: Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

İngiltere Ne Yapacak?

[*Yazan: M. ZEKERİYA*]

Avusturyanın ilhakı ve Çekoslovakyanın tehdit edilmesi karşısında İngiltere ne yapacak? Herkes bu suali soruyor. Çünkü herkese sözünü ancak o dinletebilir. Başvekil Chamberlainin bu münasebetle Avam Kamarasında irat ettiği nutuk bu suale cevap arayan okuyucuları tatmin etmiş değildir.

Fakat bu suale bir Amerikan gazetesinin verdiği bir cevap vardır ki hakikati ve vaziyeti ifade bakımından daha sarihtir:

Bu gazete diyor ki:

"Avusturyanın istiklâlini temin maksadile akdedilen Stresa konferansını hatırlar mısınız? Hatırlar mısınız ki bu konferansta müzakere cereyan ederken İngiltere, müttefiki olan Fransanın arkasından Almanya ile bir deniz anlaşması için müzakereye girişmişti?

"Japonlar Mançuriyi istilâ ettikleri zaman Milletler Cemiyetinde o vakitki İngiliz murahhası Sir John Simon'un sözlerini hatırlar mısınız? İngiliz mümessili o vakit bu işgali protesto eden Amerikan murahhasının hareketine iştirak edecek yerde Japonyayı müdafaa etmiş, hattâ Japon murahhasları Sir John Simon'[illegible] caklarını söyliyerek içtimaı terketmişlerdi.

"Hatırlar mısınız, Milletler Cemiyeti Avusturyanın istiklâlini teminat altına almıştı. Fakat Almanya, Avusturyayı ortadan kaldırıp bir vilâyet haline çevirince, Avusturyanın istiklâlini temin eden Milletler Cemiyeti ve İngiltere hiç alâkadar görünmediler.

Bu şartlar dahilinde Çekoslovakyalı olmak ister misiniz?

"Kulağınızı bana verin, ben size hakikati söyliyeyim: İngiliz siyaseti şudur: Komşumun evine girmek için bahçemden geçebilirsiniz, fakat çiçeklerime dokunmamak şartile!"

★

Bir Günlük Yasak

Halkın umumî kanaati şudur: Hükûmet yasağı bir gün sürer.

Halkta bu kanaatin uyanması, hükûmet karar ve yasaklarının devamlı bir şekilde tatbik edilmemesinin neticesidir. Et fiyatlarının ucuzlatılması kararı karşısında kasapların toptancıların aldığı muhalif vaziyet te bu kanaatin mahsulüdür. Hükûmet yasağı yirmi dört saatten fazla sürmez zannediyor ve bu kararın unutulmasını bekliyor. Halbuki hükûmet bu kararında hassasiyetle durmaktadır ve böyle olduğu için de muvaffak olmuş, muhalefeti kırmıştır.

Halkın bu kötü kanaatini silmek lâzımdır. Verilen karar, emir ve yasakların tatbik edileceğine halkı inandırmadıkça bunları tatbik etmek mümkün değildir.

Halbuki sokakta giderken, etrafınıza dikkatle bakınız: Tramvaylarda yolcular yine salkım gibi merdivenlere asılı. Sokaklar tükürük içinde. İstiyen sağdan, istiyen soldan gider. Köprüye çakılan çivilerin mânası kalmadı. Evvelce yasak edilip te bugün tatbik edilmiyen ve bu suretle halkta hükûmet kararlarının çabuk unutulduğu kanaatini kuvvetlendiren birçok vakalar sıralıyabiliriz.

Kararı verinciye kadar tatbik kabiliyetini tetkik edelim. Fakat karar verip ilân ettikten sonra onu tatbik te gevşeklik ve nevheveslik göstermiyelim.

Dahilde nizamın, hükûmet otoritesinin teessüsü bunu istilzam eder.

Köy Okulları Programı Köylerin Baş Düşmanı

Yazan: Celâl Sıtkı Gürler

Ben Anadolu çocuğuyum. Ciğerlerim, her yıl Anadolunun ıtırlı havasile dolar, boşalır. Bu toprağa bağlılığım aşırıdır. İçim bu yurdun acılarile kavrulur ve bu yurdun sevincile sırıtırım. Yıllarca Anadoluda bulunuşum beni bu toprağın adamlarına daha çok bağladı. Beni onların dertlerine ortak, elemlerine arkadaş yaptı.

Bu yazımı bu yurt çocuklarının dertlerini hafifletmek elemlerini gidertmek, neşelerini çoğaltmak, gelirlerini arttırmak için; köylerde ne gibi işlerin yapılması ve bu işlerin hangi yollardan başarılması icap ettiğini —görüşüm derecesinde— yurttaşlarıma bildirmek için yazıyorum.

Umumî nüfusumuzu köy ve şehirlere göre ikiye ayıracak olursak bunun çok mühim bir kısmının köylerimizde serpilmiş bulunduğunu görürüz.

Şehir ve kasabalarımıza düşen nüfus, (3.799.742) dir. Köylerimizde 12.400.952 vatandaş yaşar. Şöyle toparlak bir hesapla nüfusumu[illegible]

Köylerimizin adedi 41 bin kadardır. Bu 41 binin ancak 4994 ünde ilkokul vardır. Geriye kalan 36 bin köyümüz okulsuzdur, çok geri bir haldedir.

Nüfusu 150 kişiden az bulunan köylerimizin miktarı 16.052 ve 150 ile 400 nüfus arasındaki köylerimizin yekûnu da 16,305 dir. Şu hesaba göre 32,367 köyümüzün nüfusu 400 kişiden az bulunmaktadır.

Nüfusu 400 den fazla olan 7446 köyümüz bulunmaktadır ki bunların ancak 4994 ünde köy okulu ve öğretmeni vardır. Bu köylerimizin 2500 e yakın kısmı ise öğretmensizdir. Şehir ve kasabalarımızdaki tahsil çağında bulunan çocuklarımızın okuma nisbeti yüzde 75 tir. Köylerimizde bu nisbet yüzde 25e inmektedir.

Köy kalkınmasına önem veren Cümhuriyet hükûmetimiz, öğretmeni bulunmıyan ve nüfusu 400 den az olan bu 32 bini aşkın köylerimizin bir an evvel kalkınmaları için pek âcil bir tedbir düşünmüştür, "Köy eğitmenleri Kursu,, diye geçen sene bir kurs açmıştır. Bu kursa askerliğini bitiren köylülerimizden onbaşı ve çavuşluğa yükselenleri seçerek almış ve bunlara köy eğitmenleri kursunda köy hayatına lâzım gelen bilgilerle beraber okuma yazma öğretmiştir.

Köylere dağılan eğitmenlerimizin, pekaz bir zaman sonra yapılan teftişinden çok iyi neticeler alındığı anlaşıldığından bu eğitmenler kursunun daha umumileştirilmesi düşünülmüş ve bu sene de yurdun beş yerinde —mıntakaların ihtiyaçları çalışma mihveri için esas tutularak— eğitmenler kursları açılmıştır.

Köylere dağılan —ve dağılacak olan— bu eğitmenlerin kendi köylerindeki arkadaşlarına her sahada örnek olabilecek bir kılavuz değerinde olduğunu bu işlerle uğraşan arkadaşlardan öğrendim.

Bu eğitmenlerin köylerindeki üç aylık çalışmalarından sonraki teftişlerinde köy sokaklarının temizlendiği, köylerin içinde bulunan gübreliklerin kalktığı görülmüş ve köylünün her sahada bu eğitmenlere inandığı anlaşılmıştır. Devlet onun için bu teşkilâta daha çok ehemmiyet vermiştir.

Bu eğitmenlere mahsus çalışma programları köylünün çalışma hayatına ve muhitine uygun olarak yapılmıştır.

Çok geri olan köylülerimizin durumlarını düzeltmek, bilgilerini artırmak, göreneklerini çoğaltmak bakımından eğitmenlerimizin çalışmaları çok ümit verici bir varlık teşkil etmektedir. Bunların köy kalkınması programımızda mühim ve müspet bir iş yapacaklarına iman ederek iftihar duvanlardanım.

Öğretmeni bulunan 4992 köyümüzün durumuna gelince:

Bu köylerimizin bir kısmında üç sınıflı diğer bir kısmında ise tam teşekküllü ilkokullar vardır.

Bu köylerdeki öğretmenlerimiz köy çocuklarını ellerindeki müfredat programlarına göre okuturlar ve bu okullardan çıkarırlar.

Köy okullarına mahsus müfredat programlarımız köy hayatile sıkı sıkıya bağlı değildir.

Bu çocuklara bu okullarda belle tilen bilgilerle köy hayatı arasında derin bir ucurum bulunmaktadır. Köy ilkokulları kendi mezunlarını köye bağlıyamıyor. Okuyan bu çocuklar bir sürü nazarî, fakat hayata tatbiki güç bilgileri dimağlarına yerleştirimye çalışıyorlar.

Müstakbel hayatlarına kendi köyleri dışındaki sahalarda bir mihver aramıya çıkıyorlar. Kaza ve şehirlerdeki orta tahsil okullarına akın ediyorlar. Öyle kaza ve şehirler bilirim ki mevcutlarının yarıya yakın kısmını köy ve kaza çocukları dolduruyor.

Bunların kafalarında ötedenberi yerleşmiş kötü bir düşünce vardır: Her ne pahasına olursa olsun bir ortaokulu bitirecek nahiyelerde ve kazalarda bir kâtiplik veya bir hademelik alarak ayda yirmi, yirmi beş lira kadar, köy için mühim bir parayı ele geçrimenin kolayını bulacak. Çünkü köylünün ve çocuğun düşüncesine göre köydeki tarlası, nahiye kavasının bir ayda aldığını bazan bir yıl sonunda bile kendisine veremiyor.

Bu çocukların bütün emeli devlet hizmetine girebilmek için muhakkak bir ortaokul veya lise mezunu olmaktır.

Bir köy eğitmeni köyde vazife başında

Bu düşüncelerle köyünden, toprağından, bağından, bahçesinden ayrılan çocuk bir daha köye dönmemek için büyük bir mahrumiyet içinde çalışır. Köyden haftada bir gelen —arpa, buğday unu ile karışık yapılmış— pesemetlerini suya batırarak yumuşatır, tuz ekerek te ölmiyecek kadar yaşar. Tahsiline öylece devam eder.

Orta tahsil müesseselerimiz bu düşünceler peşinde şehirlere dolan çocuklarla kadrolarını şişirmişlerdir. Bu hücum seneden seneye daha ziyade genişliyecektir. Yukarıda dediğim gibi bu çocukların bütün düşünceleri devletin memur veya hademe kadrosuna dahil olarak müstehlik bir vatandaş gururile şu dünyada külfetsizce yaşıyabilmek imkânını temin etmetken ibarettir. Çünkü:

"Sırtını devlete veren adamın [illegible]

Köy çocuklarını köyünden, toprağından uzaklaştıran bu çeşit tahsil sisteminden şiddetle nefret ediyorum.

Ben burada köyokulları müfredat programını inceden inceye tenkit edecek değilim. Bu iş benim mevzuumun ikinci ve hattâ üçüncü plânında kalır.

Yalnız köy çocuklarını köyüne ve toprağına daha çok bağlı, münevver ve müstahsil bir vaziyete sokabilmek için şimdiki programımız kifayetsizdir, siliktir, değersizdir.

Ben burada kültür sahasında köylerimizde nelerin yapılması lâzım geldiğini umumî bir şekilde kafamın erdiği ve kalemimin bildiği nisbette anlatmıya çalışacağım.

Köy çocuklarını okur, yazar, az çok bilgili bir vatandaş durumuna sokabilmek işi, yalnız Kültür Bakanlığı işi değildir.

Bu iş nüfusumuzun dörtte üçü köyde olduğu nisbete uyar bir ehemmiyetle bütün bakanlıkların el birliği ve işbirliği yapacakları mühim bir meseledir.

Her köyün toprağına suyuna, havasına, vaziyetine, insanlarına göre inkişaf edebileceği mühim destekleri vardır. Bütün bunlara yalnız köy mektepleri müfredat programiyle cevap vermek beyhude bir emek faydasız bir meşgaledir. Bütün bakanlıkların muhitin şartlarını göz önünde tutarak yer yer köy mekteplerinde nelerin gösterilmesi lâzım geldiği mihveri etrafında tetkiklerde bulunmaları ve bu tetkik neticeleri göz önünde tutularak ayrı ayrı muhitlere göre ayrı ayrı müfredat programları yapmaları lâzımdır.

Meselâ: Arazisi ve toprağı dut ağacı yetiştirebilmiye müsait öyle köylerimiz vardır ki ovalarında dağlarında bir tane bile dut ağacına tesadüf edemezsiniz. Ayni köyde okuyan bir köy çocuğunun dut, ipek böceği ve ipekçilik hakkındaki bilgisi nazarî ve hayalî birtakım ukalâlıklardan ibarettir.

Böyle mıntakalarda ilkokullar da dut ağacının nasıl dikileceğini bilen, ipek böceğinin nasıl yetişebileceğini tatbikatiyle köylüye ve çocuklara gösterebilecek olan bir adamın bulunması muhakkak elzem olmalıdır. Köy çocukları okulda edindikleri bu amelî bilgilerle tarlalarının bir kısmını dut fidanlığı haline getirebilmeli seneden seneye daha fazla istihsal edecekleri kozalarla topraklarına daha candan bir sevgi ile bağlanabilmelidirler.

Öyle köyler vardır ki yakınından su geçtiği halde tarlalarına arpa, buğday ve yulaftan başka hiçbirşey ekmezler. Görenek olmamıştır. Köylü babasından, dedesinden gördüğü arpa, buğday ekim ve biçiminden başka hiçbir şey ekmez veya dikmez. Pamuk nedir bilmez. Halbuki toprağı en iyi pamuk yetiştirecek bir kabiliyeti taşımaktadır.

Hattâ tarlasının kenarından su geçen öyle köyler vardır ki fasulyeyi, soğanı, sarmısağı, bezelyeyi, mercimeği başka köylerdeki bu çeşit mahsul çıkaran insanlarla değiş yaparak tedarik eder. Yani buğday verir. Soğan alır, arpa verir, heybesine fasulye ve sarmısak kor.

Bu çeşit köylerimizin ilkokullarında da köy toprağının verimine göre köylümüze faydalı bir şekilde rehber olacak orta malûmatlı ve fakat tecrübelerile köylüyü ikna edebilecek insanların bulunmasını köyün istikbali bakımından çok faydalı görüyorum.

Deniz kenarlarındaki köylerimizin pek çoğu balığa hasrettir. Gözlerinin önündeki suyun içinde balıklar kıvrıla kıvrıla dansederken köylü içinden onları tutmak için hiç bir istekte bile bulunmaz. Tabiatin bu renk renk ve çeşit çeşit mahlûklarına hayran hayran bakar ve elinden birşey gelemediği için kurbandan kurbana yiyebildiği keçi etinden dolayı Tanrıya şükreder, durur. Üç tarafımız deniz olduğu halde balık etine hasret yaşamak bu köylerimize yakışmıyan bir hal sayılsa gerek..

İşte bu çeşit köylerimizde de balık istihsali etrafında amelî bilgiler ve yardımlar temin edecek küçük küçük okulların bulunması esas olmalıdır. Zamanla bu deniz kenarlarımızdaki köylülerimiz Orta Anadoludaki balık yüzü görmiyen köylerimizin balık etine karşı ihtiyaçlarını tatmin edebilecek bir hale gelecektir de..

Bu köy mekteplerimizin bilgi mihverleri balıkçılık olmalı diğer malûmat ta tali bir şekilde bu esasa bağlanmalıdır. Bağcılık, şarapçılık, balcılık, peynircilik, meyvacılık, aşçılık, ve ilâh gibi millî servet menbalarımızın günden güne artması ancak mıntakaların ihtiyaçlarına uygun bir şekilde cevap verebilecek tedbirlerin alınmasiyle kabil olacaktır.

Yani köy okulları köylünün istihsal kabiliyetini yıldan yıla artırabilmeli, hükûmetin en mühim vergi kaynaklarından sayılan köylerimizi seneden seneye daha çok vergi verebilir bir hale ve daha müreffeh bir vaziyete sokabilmelidir.

GÖNÜL İŞLERİ

Kocanızla İyi Geçinmek İstiyor musunuz?

Kocanızla iyi geçinmek istiyor musunuz? Öyle ise şunları yapmayınız:

1 — Kocanız üzerinde hâkim olmıya çalışmayınız. Erkek, şahsiyetinin ezilmesinden rencide olur. Kılıbık erkek daima karısından şikâyetçidir.

2 — Başkalarının yanında kocanızı tenkit etmeyiniz. İnsan yabancılar önünde küçülmiye tahammül edemez.

3 — Onu gölgede bırakmıya çalışmayınız.

4 — Kocanızı yanınızda bir hizmetçi gibi veyahut bir hamal gibi kullanmayınız. Çarşıdan aldığınız eşyayı ona yüklemeyiniz. Paketlerinizi ona taşıtmayınız.

5 — Kocanızın akrabalarına ve ailesine hakaret etmeyiniz ve onların aleyhinde söylemeyiniz.

6 — Borç yapmayınız. Kocanızın bütçesini göz önünde tutup ayağınızı yorganınıza göre uzatınız.

7 — Kocanızı ihmal etmeyiniz. Erkek, çocuk gibi mütemadiyen itina ve dikkat ister.

8 — Kocanız çocuk istiyorsa reddetmeyiniz.

9 — Hastalıklar icat edip kocanızı sinirlendirmeyiniz.

10 — Kocanıza karşı marazî kıskançlık göstermeyiniz.

Bu on kaide erkeği evden soğutan, karısından uzaklaştıran sebepleri anlattığı için dikkatle not ediniz. Evinizde saadetinizi kurmak biraz da sizin elinizdedir. Siz bu kaidelere riayet etmedikçe, kocanızdan sizi memnun etmesini beklemiye hakkınız olamaz.

Gönül Doktoru

GÖRÜŞLER

Sen Biliyor musun Ben Kimim?

17.3.38

Yazan: SABİHA ZEKERİYA

Köprüden tramvaya bindim. Beyoğluna çıkıyarum. Önümde siyah kürk mantolu, siyeh fötr şapkalı iki kadın var. Biletçi, bilet kesmek üzere yanlarına yaklaştı.

— Nereden bindiniz?

— Eminönünden.

— Hayır siz Sirkeciden bindiniz.

— Terbiyesize bak, yalan mı söylüyorum ben! Eminönünden bindim diyorum.

— Hayır. Siz Eminönünden bin - mediniz. Ben sizi binerken gördüm.

— Hâlâ da söyleniyor, edepsiz, utanmaz...

Siyah kürk mantolu kadının kılık kıyafetine uymıyacak küfürler, sıra dağlar gibi biribirine yaslanarak uzanıyor. Hanım, hiddetten kendini kaybetmiş, muttasıl bağırıyor. Nihayet tahlisiye simitine sarılan denize düşmüş bir kazazede gibi, asaletin paslı çengellerine takıldı:

— Sen biliyor musun ben kimim? Dedi. Ben ... mebusun kızıyım

Biletçi iddiasında musur:

— Kimin kızı olursan ol. Ben sana Sirkeciden bilet keserim.

— Ben de ödemem.

— O halde tramvay durur. Polis gelir.

Biletçi zili çekti, tramvay durdu. Yolcuların kimi gülüyor, kimi sabırsızlanıyor. Halkın arasından gayet temiz giyinmiş bir zat ayağa kalktı, küçük bayanların karşısında bacaklarını birleştirdi, bir selâm çaktı:

— Bendeniz o zatın oğluyum. Fakat hemşirelerimi yeni tanıyorum.

Tramvayın içerisini, kabarmış bir deniz gibi bir kahkaha tufanı sardı. Asaletmaap küçük bayanlar istakoz gibi kızarmış yüzlerini genç muhataplarına çevirdiler,

— Size kim olduğunuzu soran yok. İşiniz olmıyan şeye müdahale etmeyiniz.

Genç delikanlı vazifesini yapmış bir insan gibi yerine döndü, küçük bayanlar polisin gelmesini beklemeden tramvaydan indiler, tramvay hareket etti.

●

Sen biliyor musun ben kimim; şu ufacık tefecik dağları yaratan, şu ülkenin dörtte üçüne, şeref ve rütbelerin en büyüğüne, küstahlığın en tumturaklısına, boş bir gurur ve azemetin en haşmetlisine sahip olan sen, kimsin tanıyorum.

İçi boş bir davul gibi gövdene takılan başının içinde şuur yerine bir demet ot, kürklü manto ile örttüğün vücudünün, varlığının içinde kendini değil, başkalarının sana izafe ettiği mevhum benliği taşıyan, dünyaya ve insanlara Kaf dağının tepesinden mikroskopla bakan, bütün var olanların içinde, kuru bir asaletin çürük halkalarına tutunurken denizin dibine düşüp yok olasın.. Manto, elbise, isim, ünvan, rütbe ödünç alınabilir, fakat benlik, insanlık ve şahsiyet müstear bir isim gibi taşınamaz. Sen, sensin, ne seneden bir evvel, ne de bir sonra gelen. Sen işte ondan mahrum olan "sen biliyor musun ben kimim?„ diye bizi değil, kendi kendini aldatan içi boş bir kalıp, dünbeleği andıran kuru bir kafasın.

SPOR

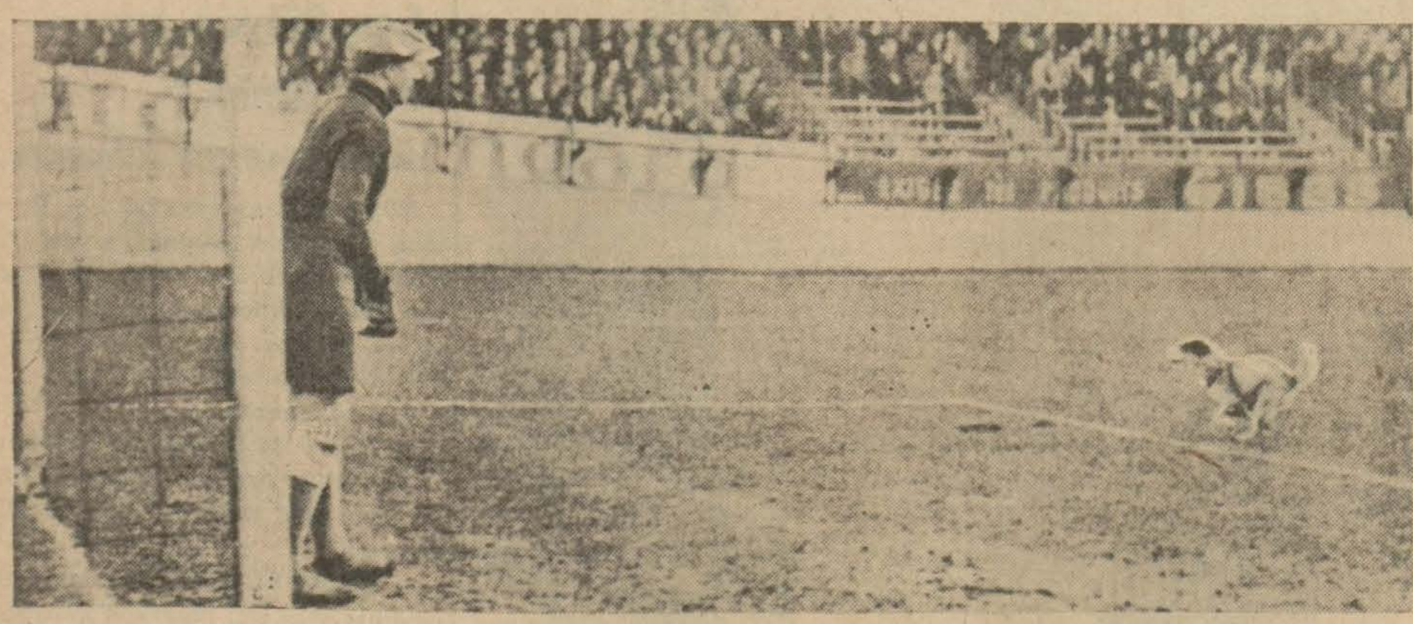

Resimde gördüğünüz köpek, Fransa futbol şampiyonasının son haftaki maçında bir uğursuzluk işareti olarak telâkki edilmektedir. Meşhur Rasing ile Soşo takımı arasındaki maçtan on dakika önce bu köpek Rasing kalesinden geçmiş ve maç bu takımın aleyhine neticelenmiştir. Bu sebeple köpek uğursuz sayılıyor.

Spor Kurumu Gazetesi Kulüplerin Profesyonel Olduklarını Yazıyor

Türk Spor kurumunun gazetesi olan (Spor Dergisi) son nüshasında bellibaşlı spor klüplerimizin açık pro fesyonellikten daha feci bir şekilde gizli profesyonellik yaptıklarını yazmaktadır.

Böyle umumî bir itham yapabilmek için, mühim ve kuvvetli vesikalara istinat etmesi lâzım gelen bu mecmua, iki kişi arasında geçen musahabe şeklindeki bu yazısında, klüp lerin, sporculara birtakım menfaatler temin etmekte olduklarını ve bunun yalnız futbole değil, az çok bütün diğer şubelere de sirayet etmiş bulunduğunu, salâhiyettar bir şekilde dahile ve harice ilân etmektedir.

Sırasına göre bizim takım ve müsabıkların amatörlük vasıflarına yapılacak itirazları önlemiye ve onların dışardaki temaslarında amatörlükleri ni tasdik etmiye memur olan teşkilât kendi resmî gazetesinde idare ettiği sporcu camiasının "feci şekilde,, profesyonel olduğunu ifşa ettikten sonra, sporcuların amatörlüklerini nasıl tasdik ve müdafaa edebileceği, meselâ yakında Avrupa güreş şampiyonasına çıkacak millî takımımıza, ilkbaharda Atinaya gidecek futbolcü lerimize nasıl amatör vesikası verileceği sorulabilir.

Spor Kurumu mecmuasını idare eden Kurum erkânından B. Nizamettin

Bu yazı yüzünden, amatör sporumuzun hariçteki kredisi sarsılmış olmak, hattâ beynelmilel spor toplantılarına göndereceğimiz murahhasların bu neşriyat yüzünden reddedilmek ihtimalleri doğmuş bulunuyor.

Bu kötü ihtimalleri hemen ortadan kaldırmak için, her şeyden evvel spor kurumu umumî merkezinin resmî bir tekziple bu yazının kendi fikri olmadığını ilân etmesi lâzımdır.

Sonra da eğer bu neşriyata sebep olan bazı vakalar sezilmiş ise, bunu, ima tarikile ve işi herkese bulaştırıcı bir şekilde ilân edecek yerde, spor dan menfaatler temin eden ve ettirenleri, eldeki itiraz dinlemez nizamname ile cezalandırmalıdır.

Çünkü bile bile sükût etmek, hareketi teşci eylemek ve hattâ ona iştirak demek olur. Bunun için de her şeydene vvel "bütün teşkilât mensup ları fahrî çalışır,, diye anayasada da mevcut olan hükmün, umumî merkezin muhtelif namlar altında teşkilâttan para alan bir kısım azasına tatbikile işe başlamak lâzım gelir, adalet bunu icap eder.

Futbol:

Galatasaray Güneş Maçının Hakemliği

Pazar günü Taksim stadında yapılacak olan Güneş - Galatasaray maçının hakemini tayin ve diğer hususlarda anlaşmak üzere her iki klüp murahhasları futbol ajanlığı nezdinde toplanmışlardır.

Maçın ehemmiyeti gözönünde bulundurularak Türkspor kurumunca Ankaradaki yerli antrenör kursunu idare etmek için Avusturyadan getirtilerek baş antrenör tayin edilen M. Frastinen'in bu müsabakayı idare etmek üzere şehrimize davet edilmesine karar verilmiştir. Bu karar futbol ajanlığı tarafından Ankaraya telefonla bildirilmiş ve antrenörün bu müsabakayı idare etmesi için müsaade istenmiştir.

Güneş ve Galatasaraya Tenbihler

Millî küme maçlarının olduğu kadar şehrimizde yapılan futbol karşılaşmalarının en ehemmiyetlilerinden olan bu haftaki Güneş - Galatasaray müsabakası dolayısile Türspor kurumu her iki klübe birer mektup göndererek yapacakları maçta Türk sporcularına yakışır bir şekilde dürüst ve temiz bir oyun çıkarmaları için oyunculara lâzım gelen tenbihlerde bulunulmasını, aksi halde maç esnasında kasdî tekme atan, favul yapan oyuncuların Spor kurumu nizamnamesinin 22 inci maddesi mucibince şiddetli bir şekilde cezalandırılacağı resmen tebliğ edilmiştir.

—o—

Klüpler:

Fenerbahçeye Cezası Tebliğ Edildi

Saha ihtilâfı yüzünden oynanılmamış olan (Fenerbahçe - Üçok) müsabakasına gelmediğinden dolayı umumî merkez tarafından Fenerbahçe klübüne 250 lira para cezası tarhedildiğini ve bu maçta da hükmen mağlûp sayıldığını evvelce bildirmiştik.

Umumî merkezin bu kararını İstanbul mıntakası vasıtasile tebellüğ etmiş olan Fenerbahçe klübü, karara itiraz etmiştir. Klübün idare heyetinden bir zat, bize bu bapta şunları söyledi:

"— Umumî merkez, malûm saha hâdisesi dolayısile bize millî küme talimatnamesine tevfikan 250 lira para cezası tarhetmek istiyor. Halbuki bu talimatnamede yalnız cumartesi maçlarının Taksim stadında yapılacağı sarihtir. Bu sarahat hilâfına hareket edip sahamızda maç yaptırmıyan ve pazar maçlarını da Taksime alan umumî merkezden biz zarar ve ziyan talep edecek yerde onun bizden 250 lira istemesi doğru mudur?

Bir taraftan millî kümedeki maçlarımıza, talimatname dairesinde devam ederken, diğer taraftan teslim edilmek istenmiyen haklarımızı arıyacağız.,,

Tahkikatımıza göre, Fenerbahçe klübü millî küme talimatnamesi mucibince kendi sahasında oynanması icap eden maçlar, Taksime verildikçe müsabakaya gelmemiye karar vermiştir.

Basketbol:

Letonyalılar Alman Millî Takımını Yendi

Geçenlerde Pariste Fransa millî takımına mağlûp olan dünya basketbol şampiyonu Letonya millî takımı pazar günü Rigada Alman millî takımı ile karşılaşmış ve 15 - 50 sayı ile galip gelmiştir.

Büyük bir sporcu kalabalığı önünde yapılan bu karşılaşmanın daha ilk devresinde rakiplerini büyük bir sayı farkı ile aşan Letonyalılar oyunun nihayetine kadar bu tefevvuku muhafaza ederek galip gelmişlerdir.

Almanlar ikinci devrede aradaki farkı kapamak için çok çalışmışlarsa da cüsse itibarile çok iri olan Letonyalılar karşısında muvaffak olamamışlardır.

—o—

Hendbol:

İstanbulda bulunan Gazi Terbiye Enstitüsünün beden şubesi mezunları aralarında hususî mahiyette bir hentbol takımı teşkil etmişlerdir. Bu takım Kuleli lisesi hentbol takımile bir gösteri müsabakası yapacaktır.

Dünya Kupası:

Arjantin Millî Takımı Girmiyor

Pariste yapılacak olan dünya kupası maçlarına iştiraki hakkında evvelce birçok dedikodular yapılmış olan Arjantin millî takımı, son dakikada Parise gelmekten vazgeçmiş ve bu kararını da Fransa federasyonuna bildirmiştir.

Arjantin federasyonunun bu kararı vermesine, mali güçlük ile takımın hazırlanamaması sebep olarak gösterilmektedir.

Pariste yapılacak olan maçların en kudretli elemanlarından olan Arjantinin bu hareketi Fransada fena bir tesir bırakmıştır.

Dünya kupası dömi final maçları için Lüksemburg millî takımı ile Belçika millî takımı arasında Lüksemburgta yapılan karşılaşmayı Belçika millî takımı 2-3 kazanmıştır.

OKUYUCU Mektupları

Samsunda "Saadet,, Caddesi

Geçenlerde Samsundan aldığımız bir okuyucu mektubunu neşretmiştik. Bu mektupta Saadet caddesinin bakımsızlığından şikâyet ediliyor ve bu caddenin hali bir karikatürle tasvir olunuyordu.

Samsun belediyesi, bu yazı üzerine yakın bir alâka göstermiş ve adı geçen caddenin fotoğraflarını çektirerek gazetemize yollamıştır. Fotoğraflarla beraber gönderilen mektupta şu satırlar var.

"Evvelce basılan kârikâtürle bu resimler yanyana konulursa, şikâyetçinin büyük haksızlık ettiği meydana çıkar. Belediyemiz, senetlerin ihmal ettiği birçok işleri kavrayışla ve düzenli bir programla yürütmek için bütün varlığı ile çalışmaktadır. Samsunun umumiyetle yollarının ve bilhassa Saadet caddesinin tasvir edildiği şekilde bir vaziyeti yoktur.,,

Anlaşılıyor ki, Samsunlu okuyucumuz fazla bedbinlik göstermiş ve biraz da işi izam etmiş. Yukarıya koyduğumuz fotoğraftan da anlaşılıyor ki, "Saadet caddesi,, hiç te "felâket caddesi,, vaziyetinde değildir. Bilâkis, İstanbulun birçok caddelerini bile imrendirecek bir mükemmeliyettedir.

Caddenin himayei etfal binası önünden bir görünüşü

★

Et satışları hakkında

Okuyucularımızdan Özkan yazıyor:

"12.3.1938 cumartesi akşamı İstanbul Balıkpazarında bir kasaptan yarım kilo et alıyordum. Câmekânda güzel, yağlı etler asılmıştı. Fakat onlardan kesmedi. Zayıf ... leri küçük şekilde yağ ve kemikten ibaret parçaları hemen alelâcele bir kâğıda sarарak elime sıkıştırdı. İtiraz etmek istedim. Kabadayıca bir cevapla, ne yapalım, dedi. Acaba bu zâyıf fena etleri, bu kasap nereden alıyor?. Bu hususta belediyenin nazarıdikkatini celbetmenizi rica ederim.,,

Yeni Şapkalar

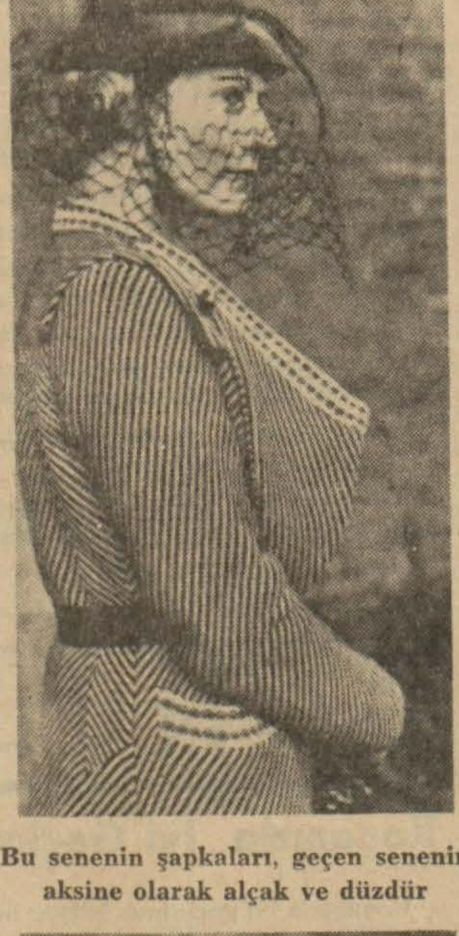

Bu senenin şapkaları, geçen senenin aksine olarak alçak ve düzdür

Yeni şapkalardan bir örnek

UZUN HİKÂYE

İşler Tıkırında Gidiyor!

Yazan: Anton Cekhof — Çeviren: H. Rifat

— 3 —

Tren o kadar gürültü yapmıya başlar ki, ihtiyarın daha neler gevelediği duyulmaz olur; fakat bu onun daha uzun zaman söylenmesine, iç çekmelerine engel olmaz. Vagonun içinde soğuk hava daha kesif, daha boğucu bir hal alır. Taze tezeğin ekşi kokusu söndürülen mumun yaptığı pislik havayı öyle keskin, aşındırıcı bir hale sokar ki, uyumuş olan delikanlının boğazı ve göğsü rahatsızlanır.

Aksırır, öksürür, tükürüğü gelir. Fakat böyle şeylere alışık olan ihtiyar hiçbir şeyler yokmuş gibi göğsünün bütün kuvvetini sarfederek nefes alır ve zaman zaman içini çeker. Vagonun sarsıntıları, tekerleklerin sesi trenin hızla fakat intizamsız bir halde gittiğini anlatır. Lokomotif solur ve trenin gürültüsünden ayrı fasılalarda nefes alır ve verir ve bundan bir gürültü, çalkantı peyda olur. Sığırlar endişe ile biribirine sokulur, Boynuzları vagonun duvarlarına çarpar. İhtiyar uyandığı zaman gök yüzünde vagonun aralıklarından ve küçük pencereden gün doğacağı saate mahsus alaca bir mavilik görünür. Adamcağız iliklerine kadar üşümektedir; hele ayaklarında, böbreklerinde bir ağrı duyar. Vagon durur delikanlı suratı tamamen asık olarak gözlerinden uyku aktığı halde sığırlarla meşgul olur.

İhtiyar ters tarafından uyanmıştır. Yüzü sert, kaşları çatıktır, öksürüp sesini bulmıya uğraşır. Yavaş yavaş bir sığırın göğsünü kaldırarak hayvanın kösteklenmiş olan bir ayağını kurtarmıya çalışan oğluna bakarak kızar:

— Ben sana dün akşam kayışları uzun tutuyorsun, demedim mi? Kulak asmadın, hayır, baba, çok uzun değil, dedin. Seni yola getirmek kabil değil, hep bildiğini okursun. Sersem!..

Kapıyı delicesine sürer, vagonun içine aydınlık dolar. Karşılarında bir yolcu treni uzanmış durmakta, tenteli kırmızı bir bina arkasında büfeli büyük bir gar görünmektedir. Çatı, vagonların üstü, yer, traversler, her taraf oralara daha yeni yağmış hafif bir kar tabakasile örtülüdür. Hava taze ve hafiftir. Yeni kara mahsus güç hal ile duyulur ince, ratıp bir koku vardır. Duran trenin arabalarının bağlandığı aralıklardan ötede birtakım yolcuların gidip geldikleri ve kırmızı yüzlü bir jandarma göze çarpar. Resmî giyinmiş, kar gibi beyaz önlüklü, lâzım olduğu kadar uyuyamamış, taliinden galiba hiç memnun olmıyan bir garson elinde bir tepsi üzerinde bir bardak çay ve iki bisküvi ile şimendüferler rıhtımında koşmaktadır.

İhtiyar ayağa kalkar, gözünü doğuya çevirerek ibadet eder, delikanlı küreği bırakır babasının yanına seğirtir, onun ibadetine iştirâk eder. Yaptığı dudaklarını kımıldatmaktan ibarettir; halbuki babasının sesi az çok çıkmakta ve velyevmilahiri gibi bir şeyler mırıldandığı farkedilmektedir, Nihayet Hayrihî ve şerrihi filân diyerek temiz bir hava yutmuştur...

Delikanlı duasını bitirdikten sonra ihtiyara dönerek:

— Bana beş kapik veriniz:

Dedi. Parayı alınca kırmızı bakır bir çaydanlık kaparak kaynar su bulmak üzere gara seğirtti. Bacaklarını açarak traversleri, rayları atlıyor, taze, hafif kar üstünde iri ayak izleri bırakıyor, çaydanlıkta, bir gün evvelden ne kalmışsa yolda boşaltıyordu. Büfeye gelince, beş kapiğini çınlatarak atar.

Büfecinin, çaydanlığı iterek beş kapiğe semaver için lâzım olan kaynar suyun yarısını bile vermediği görülür. Fakat, delikanlı musluğu kendi açar ve rahat kalmak için dirseklerile büfecinin engel olmasını önler, kabını doldurur.

O, vagona doğru seğirtirken büfeci arkasından bağırır:

— Utanmaz çapkın!

Çayı içen ihtiyarın bozuk yüzü yavaş yavaş düzelir:

— Hepimiz yer içeriz, buna aklımız erer, fakat çalışmayı unuturuz. Dün, bütün gün yeyip içmekten başka birşey yapmadık. Halbuki masraflarımızı bile kaybetmedik. Ah, ne kafa, Yarabbi!.

Şimdi ihtiyar bir gün evvelki sarfiyatını defterlerinden yüksek sesle okumıya başlar, orada şefdötrenlere, makinistlere, şuna buna ne ve nasıl vermişse işaretlidir. Onlar bu halde iken yolcu treni çoktan kalkmıştır. Bir manevra lokomotifi serbest hattın üzerinde muayyen bir hedefi olmaksızın, gûya hür olmaktan memnun, bir ileri, bir geri gitmektedir. Güneş yükselmiş ve karlar üzerine durarak oynamakta, garın ve vagonların çatılarından parlak su damlaları düşmektedir.

İhtiyar çayını bitirince vagondan inerek gara doğru yürür. Birinci sınıf bekleme salonunda, kondüktör ile, iliklenmiş, güzel bir pardesü giymiş küçük güzel sakallı genç bir şefdögar bulunur. Yerinde bir türlü rahat duramıyan genç, iyi bir koşu atı gibi ayağile durduğu yeri dövmekte, dört bir tarafına bakmakta, her gelen geçeni elini kasketine götürerek selâmlamakta, gülümser gözlerile işaret vermektedir.

Gül gibi bir teni vardır, sıhhati tamamen yerindedir, şendir. Siması gökten yeni yeni düşmekte olan kar taneleri gibi terutazedir.

İhtiyarı görünce, suçlu olduğunu anlıyormuş gibi, başkondüktör içini çeker, kollarını açar:

— 14 numaralı tren olarak gidemiyoruz, bu numarayı başka bir tren almış..

Der. Şefdögar hemen bazı kâğıtlara bakar; mavi, uyanık gözlerini ihtiyara çevirir, dudakları gülerek bir sürü sorgular sıralar.

— Hayvanların sahibi siz misiniz? Sığırlar sizin mi? Şimdi ne yapmalı? Sizin tren geç kaldı, 14 numara olarak bu geceki trene yol verdim. Şimdi ne yapmalı?

Delikanlı yine parmaklarile ihtiyarın esvabının kürkünü okşar; yine ayağı ile yere vurarak filân ve lân falan trenlerin da geçmesi lâzım, falan trenlere yol verildiğini ve fizım geldiğini ve halbuki mümkün olan her fedakârlığı yapmıya kendisinin hazır olduğunu nazik bir eda ile anlatır.

(Devamı var)

Südet Almanları Hürriyet Kavgasına Devam Edecekler

Bir Fransız gazetesine göre Hitler haritadaki noktalı yerleri de Almanyaya ilhak için uğraşacaktır. Hitlere göre buralarda halk tamamen Almandır

(Başı 1 incide)

biri olduğunu, fakat Çek diplomatlarının ancak Bohemya, Almanyanın sağlam kıskacı arasına girdikten sonra mantık ve basiret dairesinde hareket ettiklerinden dolayı Almanyanın teessürünü bildiriyor. Gzete, mütalealarını şöyle bitiriyor:

"Prag'ın, merkezî Avrupada Cermenlğii demir bir çember içine almıya teşebbüs eden Litvinof'un siyaseti ve Bartu'nun Alman düşmanlığının mahsulü olan muahedelerin küflenmiş bakiyesini teşkil etmesine iyi bir nazarla bakamayız.,,

Belgrat Tekzip Ediyor!

Belgrat, 16 (A.A.) — Gerek Hariciye Bakanlığında ve gerek Belgrattaki Fransız elçiliğinde, Yugoslavyanın Anşlus aleyhindeki Fransız - İngiliz protestolarına iştirâki reddettiği hakkında Romadan gelen telgrafın hiçbir suretle doğru olmadığı bildirilmekte ve böyle bir iştirâk kendisine teklif edilmediği için, Yugoslavyanın reddetmiş olmasının da varit olmadığı ilâve edilmektedir.

Avusturyada çok acıklı intiharlar oluyor

Viyana, 16 (Hususî) — Avusturyanın Almanlaştırılması süratle ilerlemektedir.Bugün 7500 ü bulan Viyana polisleri, Kahramanlar meydanında Alman polis müdürü Himler'in önünde Almanyaya sadakat yeminini ifa etmişlerdir. Gelecek plebisitte Avusturyalılara sorulacak sual şudur:

"Adolf Hitler'i şefimiz olarak tanıyor ve bu suretle de Avusturyanın Almanyaya bağlanmasını kabul ediyor musunuz?,,

Rayihbank müdürü Şaht, Avusturyanın iktısadi şilerile meşgul olmak üzere Viyanaya gelmiştir.

İntihar ediyorlar?

Heimverhr'in müessis ve şefi binbaşı Emil Fey, refikası ve oğlu ile beraber intihar etmiştir. Fey ailesinin ne şerait tahtında intihar ettiği henüz malûm değildir. Bilinen bir şey varsa o da üçünün de revolver kurşunlarile ölmüş olarak bulunmuş olduklarıdır.

Polisçe daha bu bapta bir şey neşredilmemiştir ve haber henüz umumiyetle şayi olmuş değildir.

Liberal partinin eski ve mühim şahsiyetlerinden biri, Tirol endüstri teşkilâtı reisi Fredirih Reitlinger'in de intihar ettiği söylenmektedir.

İnsbruk üniversitesi profesörlerinden 60 yaşında Gustav Bayer de evvelâ kızını sonra da kendisini zehirlemiştir.

Avusturyanın tam istilâsı

Alman kıtaatı Avusturyada kendilerine gösterilen mevkilere kâmilen varmışlardır. 7 nci kolordu ile dağ livası Gmuden mıntakasını işgal eylemiştir. Viyanada bir fırka Badhal'de de diğer bir fırka bulunuyor. 10 uncu fırkanın büyük bir kısmı Alten Hofen'dedir.

13 üncü kolordu da kâmilen Avusturyada bulunuyor. Fakat mürettep mevkileri bilinmiyor. Bu muntazam kıtaat Bavyera, Türingen ve Prusyadan getirilmiştir. Bunlara nasyonal sosyalist hücum kıtaatı da ilâve olunmuştur.

Bundan başka Avusturyada 550 Alman harp tayyaresi bulunmaktadır.

Şuşnig evlendi mi?

Doktor Şuşnig'in Kontes Fuçgen ile evlenmesi hakkındaki haber salâhiyettar mahafil tarafından ne tekzip ne de teyit olunmaktadır.

Göring Avusturya valisi İnkart'a gönderdiği bir telgrafta: "Kurtulan Avusturyaya uzun yıllardan sonra tekrar gideceğim günü sevinçle bekliyorum.,,

Berlin, 16 (Hususî) — Her Hitler bugün Berline dönmüş ve fevkalâde merasimle karşılanmıştır. Münihten Berline tayyare ile dönen Hitler saat 17 ye doğru Templehova hava meydanına indiği zaman şehrin bütün kiliselerindeki çanlar çalmıya başlamış ve B. Hitlerin geçeceği yolları kaplıyan on binlerce halk coşkun tezahürlerde bulunmuştur.

Tayyare meydanında B. Hitler, Berlinde bulunan bütün nazırlar, parti ve ordu ileri gelenleri, ordu ve parti kitaları tarafından selâmlanmıştır. B. Hitler kıtaları teftiş etmiş, bunu müteakip kendisine Rayhin hükûmet merkezine hoş geldiniz diyen doktor Göbbels ve Mareşal Göring ile kısa bir müddet görüşmüş ve devlet ve hükûmet riyaseti dairesine gitmek üzere otomobiline binmiştir.

Bütün yolda, halk kütleleri B. Hitlere karşı büyük tezahüratta bulunmuş ve Avusturyayı anavatana kavuşturduğundan dolayı minnet ve şükranlar şiddetli alkışlar ve yaşa sesleri ile bildirilmiştir. B. Hitlerin için de ayakta durduğu otomobili, halkın kesafeti sebebile, çok yavaş ilerlemiştir.

Berlin, 16 (A.A.) — Avusturya Bankasının yekûnu 410 milyon şiline baliğ olan altın ve döviz mevcudu, Berline nakledilecektir.

Meşhur Âlimler Tevkif Edildi

Paris, 16 (A.A.) — Bu akşamki Paris - Suar gazetesi Viyana muhabirinden aldığı şu telgrafı neşrediyor:

Enternasyonal şöhrete malik üç büyük adam, Psikanaliz mucidi Prf. Fröyd son ilim mükâfatını kazanan Prf. Leovi ve geçen sene boğazından hasta olduğu zaman B. Hitleri tedaviden imtina eden meşhur operatör profesör Nomanın tevkif edildikleri söylenmektedir.

Italya Niçin Karışmamış

(Başı 1 incide)

bir devlet, Alman aleyhtarı bir unsur olarak mevcut kalamadı.

1937 nisanında Şuşnig ile görüştüğüm vakit, ona, Avusturya istiklâlinin her şeyden evvel Avusturyalıları alâkadar ettiğini ve Roma - Berlin mihverinin İtalyan haricî politikasının esasını teşkil eylediğini sarih surette anlattım. Birçok aylar sonra, 7 mart 1938 de Şansöliyenin bir adamı, bana yapılacak bir plebisit hakkında ne düşündüğümü sordu. Ben cevap olarak ve gayet açık bir surette bunun bir hata olduğunu ve bu bombanın kendi ellerinde patlıyacağını bildirdim.

Bütün dünya diplomasi mahfillerinde ve gazetelerde esefler ve lüzumsuz sözler söylenmektedir. Fakat, bunlar, tarihin seyrini değiştirmekten âcizdir. Alplerin öbür tarafında, az çok resmî mahfiller, benden niçin müdahale etmediğimi soruyor. Bunlara cevap veriyoruz:

Biz bu hususta ne doğrudan doğruya, ne bilvasıta, ne tahrirî, ne şifahî hiç bir taahhüt almadık. Avusturya, hiç bir zaman, kendi istiklâlini kuvvetle müdafaa için bizden asker bir müdahale istemedi. Esasen kendi milletine karşı askerî bir yardım istiyen bir memleket, bu isme lâyık değildir.

Avusturyada vukua gelen hâdiseler, Avusturya milletinin anşlusa karşı derin isteğinin birer bürhanıdır. Bir nevi nasyonalizm zihniyeti ile ileri sürülen bütün delillere karşı da şu cevabı veriyoruz:

Eğer bir hâdise mukadder ise, bunun size rağmen ve yahut daha fenası, aleyhinize vukua gelmesinden ise sizin lehinize vukua gelmesi müreccahtır. Avusturyada olan şey, millî bir inkılaptır ve millî inkılâp, süratli bir surette vukua gelen inkılâptır.,,

B. Eden Kabine mi Kuracak?

Londra, 16 (A.A.) — Chamberlain'in Alman hükûmeti ile başladığı müzakerelerin bidayetinde akamete uğraması üzerine bazı mebuslar Eden'in bütün partileri ihtiva eden bir millî birlik hükûmeti kurmasının imkân dahilinde olduğunu sarahaten beyan etmektedirler.

Ayni mahfillere göre, Roma ile yapılan müzakereler de muvaffakıyetsizlikle neticelendiği takdirde bu ihtimal bir hakikat olacaktır. Burada hâkim olan kanaate göre, şimdiki hükûmetin teşekkül tarzı serî kararlar ittihazına mâni olmaktadır. Burada herkes, şimdi Riviera'da bulunan Baldvin ve Eden ile sıkı temasta olduğu söylenen Churchill'in nutkunun tesiri altında bulunmaktadır.

Romada yapılan görüşme

Roma, 16 (A.A.) — Lord Pört dün akşam Kont Ciano ile uzun bir mülâkatta bulunmuştur. Bu görüşme, büyük elçinin Romaya dönmesindenberi yaptığı üçüncü görüşmedir. Ingiliz hariciye bakanlığı yakın doğu işleri eksperi B. Bendel de müzakerede hazır bulunmuştur.

SANAYİ :

Sanayiin Himayesi İçin Tedbirler

Muhtelif sanayiin inkişafı için Iktısat Vekâletince yeni himaye tedbirleri alınacağı ve hazirandan itibaren de tatbikata geçileceği haber verilmektedir. Şehrimizde deri gibi bazı sanayiden kaldırılmış himayenin tesirsiz kalmadığı görülmektedir. 927 senesinde mevcut deri müesseseleri yirmi kadardı. Bu müesseseler, bir buçuk milyon kilodan fazla deri yapmışlar, fakat 1933 senesine kadar bunların adedi otuz bire çıkmış ve hasılat beş milyon kiloyu aşmıştır. Bu tarihten sonra, mevcut muafiyetlerin kaldırılması yüzünden müesseseler küçülmüş ve malların kaliteleri kısmen bozulmuştur. Halen büyük deri sanat evinin miktarı on beştir. Küçüklerin adedi otuz yedidir. Küçük müesseselerde istihsalât artmıştır. Ancak, rekabet temini için bu müesseselerin kaliteye fazla ehemmiyet vermedikleri yolunda bir iddia vardır.

ANKARA CEZA EVİNDEN BİR FİLM

Adliye Vekili Şükrü Saracoğlu evvelki gün Ankara Cezaevini ziyaret ve tetkik etti. Mahkûmların vaziyetini gözden geçirdi ve bunların iş hayatları üzerinde ehemmiyetle durdu. Ankara Cezaevinde mahkûmların iş öğrenmek suretile ıslah edilmeleri prensipi muvaffakıyetle tatbik ediliyor. Foto muhabirimizin bu ziyaret münasebetile tertip ettiği kısa bir filmi burada veriyoruz:

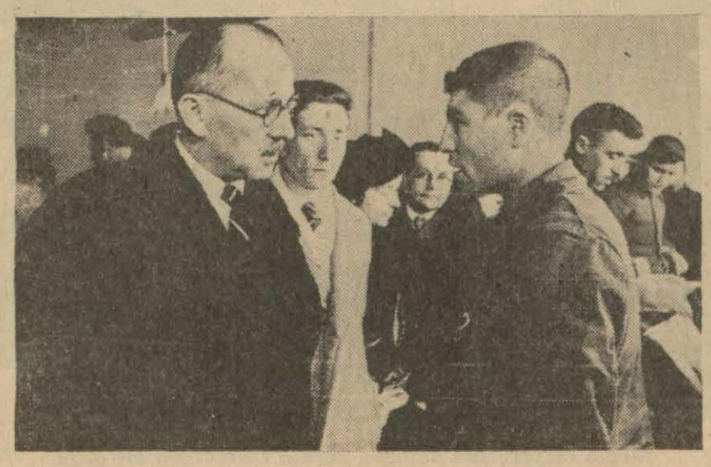

Adliye Vekilimiz Cezaevinde bir mahkûmla konusuvor

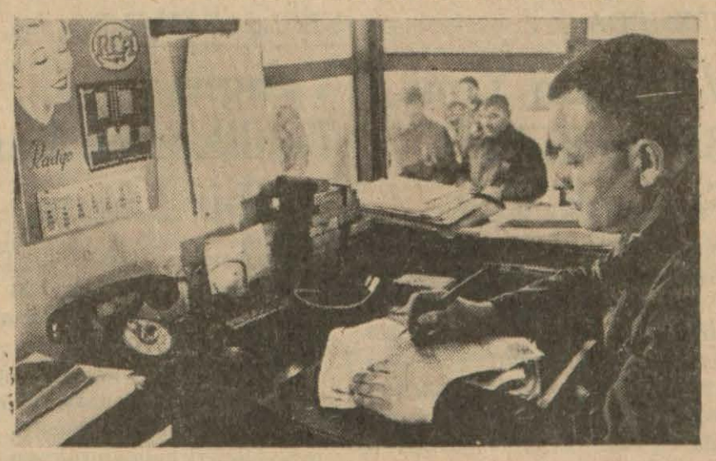

Ankara ceza evinin mahkûmlar tarafından idare edilen bir matbaası vardır ve bu matbaanınşefi Kadri, vazife başındadır...

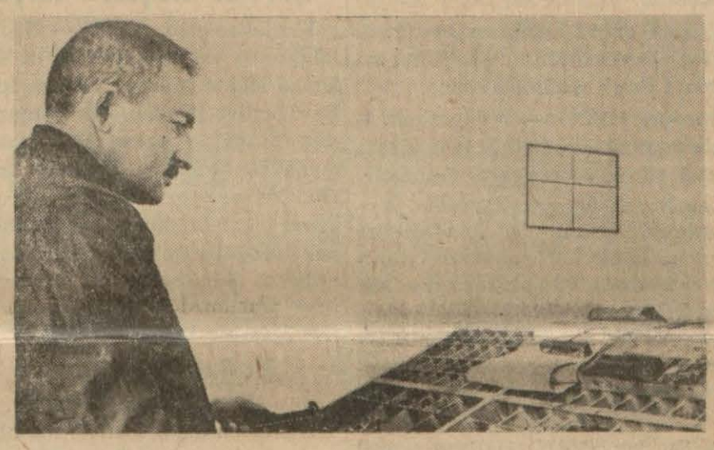

Mürettip olarak yetişen bir mahkûm kasa başında yazı diziyor.

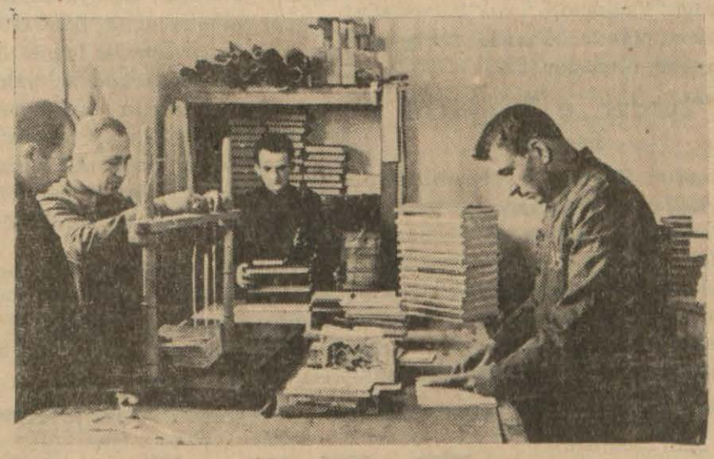

Mahkûmlar matbaanın mücellithanesinde kitap ciltliyorlar

Makine dairesinde baskı faalivetinde bulunuluvor.

Ve bu matbaada tamam 150 mahkûm iş görüyor

Şu Garip Dünya:

Çinliler Arasında Sınıflar

Çinde sınıflar

Çinde tüccar ve iş adamı dördüncü derecede ve adî bir adam sayılır. Ön safta âlimler, sonra çiftçiler, sonra esnaf gelir. Askerler ayrı bir sınıf sayılır. Çünkü her gruptan insanlar asker olabilir.

★

İhtiyarlar mektebi

Amerikada İllinois hükûmeti dahilinde Elgin şehrinde Sharp adında biri ihtiyarlar için bir mektep açmıştır. Buraya 70 yaşından aşağı talebe kabul olunmaz. En ihtiyar talebesi her gün mektebe el arabasile giden 106 yaşında bir kadındır.

★

Millî borç

Avustralya Başvekili bir gün "Bir vatandaş,, imzalı bir mektup alıyor. İmza sahibi Avustralyanın millî borcunu azaltmağa yardımı dokunur ümidile zarf içinde Başvekile beş kuruş göndermiştir. Avustralyanın borcu 10 milyar Türk lirasıdır. Beş kuruşu göndermek için bu vatandaş yedi buçuk kuruş posta parası vermiştir.

★

Yemekte kunduralar

Japonlar yemekte kunduralarını çıkarırlar.

★

Bankadan parasını almıyanlar

Amerika bankalarında sahipleri kaybolan 40 milyon İngiliz lirası birikmiştir. Bu parayı yatıranların çoğunun hesabında 5 lira görülmektedir.

★ Çatalı İtalyanlar icat etmişlerdir. Başka memleketlere girdiği zamanlar daima gülünerek karşılanmıştır.

★ Dünyada mevcut insanların beş te biri miyoptur, yani uzağı görmez.

★ Avrupa memleketlerinde sigaranın rutubetini muhafaza için tütüne gliserin veya ona benzer kimyevî bir madde karıştırırlar.

★ Üç kibritin başındaki fosfor bir insanı zehirliyebilir. Halbuki insanın vücudünde 800 bin kibrit yapacak fosfor vardır.

★ Orta bir adamın bıyığında 25 bin kıl vardır.

★ Yün hem sıcağın, hem de soğuğun geçmesine mani olur. Arapların başlarına sardıkları agel, sıcağın geçmemesi içindir.

Franco'cuların Taarruzu Yavaşladı

(Başı 1 incide)

firliği bu haberi tekzip ediyor.

Perpinyan, 16 (A.A.) — Hudut, İspanya cihetinden tamamile kapatılmıştır.

Fransaya gidiyorlar

Tuluz, 16 (Fransa) — İspanya Cümhurreisi Azana ile Harbiye Nazırı Prieto'nun bugün buraya gelecekleri hava karargâhına bildirilmiştir.

Barselona, 16 (A.A.) — Başvekil Negrin evvelki gün gittiği Paristen dün öğleden sonra tayyare ile dönmüş ve akşam üzeri komünist nazırlarile mülâkatta bulunmuştur. Bunu müteakip te kabine toplantısı yapılmıştır.

Katalonyada heyecan

Barselona, 16 (A.A.) — Uç günden beri Katalonya hükûmet merkezi asi taarruzunun inkişafını derin bir heyecanla takip etmektedir.

Düşman Katalonya köylerine 30 kilometre yaklaşmıştır. Bu, halk arasında telâş uyandırmakta ise de sokaklarda tam bir sükûnet vardır. Her tarafta asayiş yerindedir. Siyasî gruplar ve sendikacılar sokaklarda, üzerinde halkı soğukkanlılıka ve mücadeleye davet eden bandrollar sarılı kamyonlar dolaştırıyorlar. Katalonyayı tehlikeyi karşılıyabilecek surette hazırlamak hususunda her şey yapılmaktadır.

MEMLEKETTE TAN

İZMİTTE:

Fidan Yetiştirme Faaliyeti Çok Verimli Oldu

İzmit, (TAN) — Vilâyetimizde zirai kalkınma hareketleri günden güne inkişaf ediyor. Bilhassa vilâyetin en mühim servet kaynağı sayılan meyvacılığın verimli olması ve müstahsile refah temin etmesi esaslı bir gayedir.

Meyva ağaçlarına ârız olan haşerelerle sıkı bir mücadeleye başlanmış, müspet neticeler alınmıştır. Vilâyet nümune fidanlığı bu sene halka, aşılı olarak 14,857 armut, 5,780 elma, 4,726 kiraz, 5,808 vişne, 4,543 şeftali, 2.357 kayısı, 2,200 erik, 330 akasya, 120,000 Amerikan asması, 6,250 Gladiçya dağıtmıştır. Fidanlıkta yeniden 180,000 dut, 12,180 çam fidanı yetiştirilmiştir.

Ziraat mücadele teşkilâtının hastalıktan kurtardığı zeytin ağaçlarının sayısı da 310,280 dir.

İzmitliler Lise İstiyorlar

Izmit, (TAN) — Vilâyetimiz dahilinde 165 ilkokul vardır. Bunların 23 ü merkezde ve kazalarda, 142 si köylerdedir. 367 de öğretmen vardır. Bunların 142 si merkezde ve kazalarda, 225 i köylerdedir.

Vilâyetimiz içinde ilk tahsil çağında 57,154 çocuk vardır, 51,072 si kasabalardadır. Merkezde ve kazalardaki okullara 7,343, köylerdekine 11,510 talebe devam etmektedir. Her öğretmene vasati 52 talebe düşüyor.

Vilâyette tahsil çağında bulunan çocukların ancak yüzde 33 çü okuyabilmektedir.

Arifiyede açılan eğitmen kursundan 50 talebe mezun olmuş, bunlar 48 köyde vazife görmeğe başlamışlardır. Eğitmenlerin okuttukları talebe sayısı 1815 tir. Maarif Vekâleti Arifiyede yeni bir kurs binası yaptıracaktır.

MUGLADA:

Model Tayyarecilik Kursu Kapatıldı

Muğla, (TAN) — Tayyare kurumunun teşebbüsile Istanbuldan model tayyareler getirtilerek ilk tedrisat müfettişi Şevket Akerin idaresinde açılan kurs bir ay sürdükten sonra bitmiştir. Ilkokul öğretmenlerinin bu kursta yaptıkları model tayyarelerden mürekkep bir sergi ikinci ilkokulda açılmıştır. Sergi, halk tarafından çok rağbet görmüştür. Bir çok Muğlalı, Istanbula model tayyare malzemesi sipariş etmiştir.

MUĞLADA TAYYARECİLİK KURSU :

Model tayyarecilik kursuna devam edenlerden bir grup

BURDURDA:

Vilâyetin Yeni Bütçesinde Fazlalık Var

Burdur, (TAN) — Umumî meclis, toplantılarını bitirmiştir. Bütçe 277 bin liradır ve geçen senkinden fazladır. Kültür bütçesi de 8 bin lira fazlasile 94 bin liraya çıkarılmıştır. Bu fazlalık, inşası biten iki yatı okulu öğretmenlerile yeni açılacak köy okulu öğretmenlerinin maaşına ve merkezde inşasına başlanılmış olan ilkokul binasının bitirilmesine sarfe dilecektir.

Vilâyet daimî encümen azalığına doktor Cevdet Akın, Ali Konu ve Mehmet Sanlı seçilmişlerdir.

Burdur, (TAN) — Vilâyetimiz içinde domuzlar çoğaldığı için, ziraat dairesi sürek avları tertip etmiştir. İlk av Bucak ilçesinin Çamlık mıntakasında, valinin de iştirakile ve 170 kişilik bir kafile halinde yapılmak istenilmiş, fakat biraz sonra kar başladığından iyi bir netice alınamamıştır. İkinci av, Yeşilova mıntakasında ve Eyneş ovasında yapılacaktır. Bunun için iyi hava beklenecektir.

★ Burdur, (TAN) Halkevi temsil kolu, Çocuk Esirgeme kurumu menfaatine "Yağkandili" ve "Bayan şiir yazıyor,, piyeslerini temsil etmiş, çok muvaffak olmuştur.

"Burdur,, u Tanıtacak Eserler

Burdur, (TAN) — Romalılardan, Selçukilerden kalma bir çok tarihî eserleri ve ayrıca beğenilecek hususiyetleri bulunan vilâyetlerimizi herkese tanıtmak için faydalı bir teşebbüse girişilmiştir. On sene evvel muallimlerin yaptığı araştırmalara yeni tetkikler ilâvesile bunların 300 sahifelik bir kitap halinde neşri, maarif müdürü Kâşif Kulabaş tarafından kararlaştırılmıştır. Halkevi de bu hareketi himaye etmektedir.

KIZILCAHAMAMDA:

Yangın Tehlikesine karşı Tedbir Lâzım

Kızılcahamam, (TAN) — Otelci Durmuş Çavuşun çarşı içindeki evinin bacası tutuşmuşsa da halkın yardımiyle söndürülmüştür.

Burada itfaiye vesaiti namına birşey olmadığı için. bu hâdise de epeyce telâş uyandırmış ve yangın söndürme âletleri bulundurulması lüzumunu bir kere daha göstermiştir.

Kurtlar Köylere İniyor

Kızılcahamam, (TAN) — Kışın faz lalığından yırtıcı hayvanların köy iç lerine kadar inmesi devam ediyor. Bardakçılar köyüne bir domuz inmiş, Yusuf ve arkadaşları tarafından öldürülmüştür. Peçenek köyünden Osman oğlu Mustafa gece saat yirmi birde bir kısrak ve bir tayı ile gelirken Mikrap köyü civarında dört kurdun hücumuna uğramıştır. İki kurt tayı, ikisi de kısrağı parçalamış lar, Mustafa kurtulmuştur.

Yağmur Yağdıran Okunmuş Sular!

Kızılcahamam,(TAN)— Çamlıdere nahiyesinden Dur Ali, Kâhir, Seyit Ahmet ve Yusuf, tarlaya dökülünce yağmur yağdıracağını iddia ettikleri okunmuş suları şişeler içinde Akdoğan köyünde satarlarken yakalanmışlardır. Bunların muhakemeleri yapılmış, Yusuf iki ay on beş gün hapse, kırk bir lira altmış kuruş para cezasına, diğerleri üçer ay hapse ve ellişer lira para cezasına mahkûm olmuşlardır.

CANAKKALEDE:

Çömlekçilikte Günden Güne Inkişaf Var

Çanakkale, (TAN) — Şehrimizin ismini aldığı çok meşhur sanatını hemen herkes bilir: Çanakçılık.. Evvelce yalnız çanak, çömlek gibi şeyler yapılır ve bunların mühim bir kısmı Arabistan ile Suriyeye sevkolunurken, son zamanlarda çok güzel vazolar, saksılar, hokka takımları, yemişlikler yapılmıya başlanmıştır. Bunların üzerleri çiçek ve resimlerle süslenmektedir.

Seyyahların çok rağbet ettikleri bu toprak işleri yurdun her köşesinde de satılmakta, Yunanistana da sevkolunmaktadır. Sergilere yollanan vazo ve yemişlikler takdirle karşılanmış, mükâfatlar almıştır.

Bu işlerle uğraşan dört imalâthanede 200 e yakın işçi çalışmaktadır. Bu sene odun tedarikinin biraz güçleşmesi yüzünden çekilen sıkıntı hafiflemiştir.

Ezine kazasının Akköyünde de başka bir cins topraktan testi, künk ve küp yapılmaktadır. O köyün kadın, erkek bütün halkı bu işle uğraşmaktadır. Işe yarıyan toprağı çıkarmak için 10—15 metre kazmak ve yerin altındaki galerilerden ilerlemek icap etmektedir. Bazan toprak çökmekte ve hayata malolan bir çok kazalar vukua gelmektedir.

Ezinede yapılan testilerden (Çiy) tâbir edileni, suyu soğuttuğu için, yazın çok aranmaktadır.

Her Eve Lâzım Olan

YENI

Çocuk Ansiklopedisi

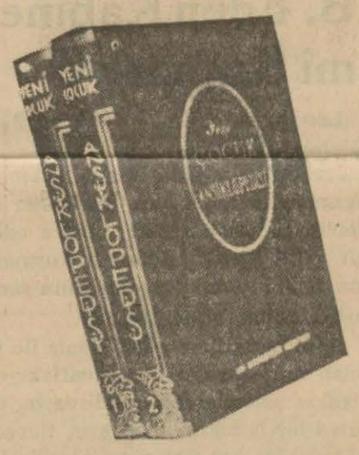

Müessesemiz tarafından neşredilen Yeni Çocuk Ansiklopedisi her çocuğun mutlaka sahip olması lâzım gelen bir eserdir. Çünkü çocuk bu eserde ders esnasında ve ders dışında aradığı bütün malûmatı bulabilir.

ÇOCUK ANSİKLOPEDİSİ bütün dünya lisanlarına tercüme edilmiştir. Bu beynelmilel eseri, Türk çocuklarının ihityaçlarını ve mektep programlarını gözönünde bulundurarak lisanımıza çevirenler, Profesör Salih Murat, Faik Sabri ve M. Zekeriyadır.

Eser 1500 sayfalık iki büyük ciltten mürekkeptir. Tam eserin fiyatı 7 liradır. Muallimlere ve mektep talebesine ayrıca tenzilât yapılır.

Bu eser yalnız çocuklar için değil, bütün ilkmektep öğretmenleri için en kuvvetli yardımcıdır. Çünkü bütün dersler bu eserde resimlerle ve geniş malûmat ile zenginleştirilmiştir.

Eser hakkında bir fikir edinmek istiyorsanız aşağıdaki kuponu doldurup bize gönderiniz. Size bedava bir broüşr göndeririz. Bu broşür size Ansiklopedinin kıymetini anlatacaktır.

İSTANBULDA TAN MATBAASINA

Yeni Çocuk Ansiklopedisi broşüründen bir tane göndermenizi ve muallimlere ait son fiyatınızı bildirmenizi rica ederim.

Isim: . . . . . .

Adres: . . . . . .

TAN Neşriyat Evi
Istanbul

YALNIZ DÖNÜYORUM

YAZAN : ŞÜKÛFE NİHAL

— 44 —

— Bu iğrenç insanların ağız kokuları beni fena halde iğrendirdi, şu muhitte kiminle konuşabilirdim? Şefkat Hanım, Nükhet Hanım, siz ve Seyhan benim için ayni temiz, anlayışlı dostlardınız, lâkin gayet tabiî olarak sizinle olan dostluğumuz, anlaşmamız daha derin oldu; her cihetten biribirimizi daha iyi anlıyorduk; eminim bu dedikoduları, kendilerine ehemmiyet vermediğim bazı kadınlar çıkarmışlardır.

Görüyorum ki, son günlerden Hasan Bey de benden şüphelenmiye başladı; şüphesiz, bu dedikodular ona kadar ulaşmıştır. Bunların hangi kanaldan geçip ona kadar gittiği de belli bir şey!...

Nihayet, ben de çok tabiî olarak size karşı dostluktan fazla bir sempati de duymuş olabilirim; bu, insan ruhunun baş eğdiği tabiî kanunlardan aykırı bir şey sayılmaz; yalnız şunu da biliriz ki, bu sempati, aylar danberi estetik bir konuşma hududunu zerre kadar geçmedi; zaten muhitimde gördüğüm cinsî rezaletler, beni kalp, gönül duygularından bütün ömrümde vazgeçirecek kadar iğrençti... Dedi ve ondan sonra daha seyrek gelmiye başladı.

***

Bir gece, Bebekte, bir bahçeye gitmiştik; baktık, uzak bir masada Altan oturuyor. Hasan kıpkırmızı oldu, hiddetle:

— Çevir iskemleni bu tarafa!

Dedi. Bana verdiği üzüntülere rağmen onu rahatsız etmemek için sandalyemi çevirdim; Altana arkamı döndüm.

Bir gün Boğazda bir tanıdık evine çağrılmıştık; tesadüf olacak, Altanı da oradaydı. Hasanın gözü o gün dünyayı görmedi. Bu güzel yapılı, kibar çocuğu, fena halde kıskanıyordu. Yıllardanberi türlü şekilde beni rahatsız eden Hasanın kıskanmıya ne hakkı vardı? Hem ben onu kıskandıracak ne yapmıştım? Bununla beraber yine rahatsız etmemek için mümkün olduğu kadar Altanla az görüştüm. Birkaç defa dansettik; Hasanın olduğu yerde kıvrandığını seziyordum. Bir yandan da kendisinin dansetmiye bir türlü alışamaması Hasanı fena halde sinirlendiriyordu. İlk zamanlar aylarca çalışmış, nihayet muvaffak olamayınca bu işten vaz geçmişti; şimdi kendi beceremediği şey için bana itiraz ediyor:

— Bu ne kadar hoplayıp zıplama; biraz dursana, herkes sana bakıyor, diyordu. Zaten bana öyle geliyordu ki, Hasanın dansetmek merakı bedii bir ihtiyaçtan ziyade ancak kadınlara yaklaşabilmek için bir vesile idi.

O gece Boğazda sandallarla bir gezinti yaptık, güzel, parlak bir Temmuz mehtabı vardı; sandaldan sandala şiirler okunuyor, şarkılar söyleniyordu. Hasan, ağzını bile açmıyor, somurtmuş oturuyordu.

Bir aralık ortaya bir teklif atıldı: Yalıya dönüp sabahlamak! İstiyenler uyusun; yer, yatak var.. İstiyenler otursun, sabahleyin güneşin doğuşunu seyrederiz, dediler...

Bu teklife kimi razı oldu, kimi olmadı. Hasanla ben de eve dönmek istiyenlerin arasındaydık; o sırada Altanın sandalı bizim sandalın yanına gelmişti; Altan:

— Kalsak fena mı, Yıldız Hanım, dedi; Boğazın sabahı öyle güzeldir ki... Erkenden tepelere çıkardık...

Bunun üzerine fikrimi değiştirdim:

— Kalırız, dedim; biz de kalıyoruz. Kalırız, değil mi, Hasan?

Bu fikrin Altan tarafından geldiğini sezen Hasan; hiddetle:

— Hayır, dedi; âlemin evinde sabahlamıya ne lüzum ve ne sebep var?

Hasanla çekişmek, onu kıskandırmıya alçalmak elimden gelmedi:

— Peki, dedim, istediğin olsun, gideriz.

Yanımızdakilerle vedalaştık, kıyıya çıktık; geldiğimiz otomobil biiz Şişliye götürmek üzere orada bekliyordu. Hasan bileklerimi kırarcasına beni kolumdan tuttu, otomobile fırlattı:

— Sıkılmıyor musunuz, dedi, bu kadar rezalete?

Hangi rezalet? Şaşırmıştım; Hasan o kadar şuurunu kaybetmiş gibi hiddetliydi ki birşey söyliyemedim; bir ses çıkarsam, yolun ortasında, Hacı Osman Bayırı viraJlarında bir kaza olabilirdi. Çünkü Hasanın en ufak bir sebeple hemen köpürüp kendinden geçebilecek kadar iptidaî huyları vardı. Zaten o, iyi fena, herhangi bir tesir karşısında benliğini idare etmesini, iradesine hâkim olmasını bilemiyen insanlardandı. Yaptığı şeyin mânasızlığını bile bile sustum.

Apartımana girince doğru salona gitti; kapıyı kilitliyerek orada yattı.

Sabahleyin erkenden çıkmış; üç gün ne kendi geldi, ne bir haber gönderdi; ben de ne aradım, ne sordum; çünkü Hasanı kıskandıracak sinirlendirecek birşey yapmamıştım; o, sadece kendinden daha güzel insana tahammül edemiyordu. Bir gün Namık Bey telefon etti.

— Sizinle görüşmek istiyorum, diye.

— Gelebilirsiniz, dedim.

Geldi; Hasandan bahsetti; ne olduğunu pek iyi bilmiyorum, amma, dedi, herhalde bir kıskançlık meselesi olacak. Hasan çok müteessir; geceleri bizde yatıyor.

Güldüm:

— Siz de bilirsiniz ki, dedim, Hasanın beni kıskanması çok saçma birşey olur.

Namık Bey de gülümsedi:

— Hepsini biliyorum, Yıldız Hanım, amma ne yapalım; yalnız ne olursa olsun, şunu iyi biliniz ki Hasan size son derece bağlıdır. Belki bu delilikleri yapması da sizin ona, istediği kadar ehemmiyet vermemenizdendir...

Bu cümle bana bütün bir evlenmenin tarihini düşündürdü:

— Ben mi, dedim, ona kıymet vermedim, Namık Bey? Siz Hasanla nasıl evlendiğimizi, ona nasıl kıymet verdiğimi, sonra bin türlü şımarıklıklarını da nasıl çektiğimi belki bilmezsiniz. Lâkin, o, benim hasta, âciz günlerimden istifade etti; beni operasyon masasında, bıçak altında yapyalnız bırakarak sarhoşluk ve safahet geceleri yaşadı. Ondan sonra, ben yine birçok sebeplerle ona dost göründüm; affetmiş göründüm; hasta bir adamı tedavi eder gibi ona analık, kardeşlik, doktorluk ettim. Bütün bunlara rağmen Hasan benim içimde bazı gölgeler seziyorsa bunun günahını artık bende değil, kendisinde aramalıdır.

Namık Beyin, Bursaya giderken benden ayrıldığı gün gibi, yine gözleri yaşla doldu:

(Devamı var)

ŞEYH ŞAMİL

YAZAN: ZİYA ŞAKİR

– No: 2 –

Ali Şamil Ailenin Tek Erkek Çocuğu İdi

(Dünkü kısmın hulâsası)

Berrak, mehtaplı bir gece.. Betliha köyü mektebi talebesinden birkaç çocuk, bir evin tarasasında oturmuş, dağları, vadileri seyrediyorlar, konuşuyorlar. Bir aralık civardaki Aynizap gölünün manzarasının letafetinden bahsediliyor. İçlerinden bir ikisi, gölün kenarına gidilmesini teklif ediyor. Fakat, bu gölde büyük, korkunç bir canavar olduğu malûmdur. Bu canavarı kimse de öldüremiyor.

Çocukların arasında Şamil ismindeki cesur delikanlı, bu canavarı öldürebileceğini iddia ediyor. Çocuklar, bunun üzerine, bu gölün kenarına gidiyorlar. Şamil soyunuyor. Canavarı bekliyor. Canavar görününce taşlamıya başlıyor. Sonra, kamasını dişleri arasına sıkıştırarak suya atılıyor.

Canavar birdenbire duraklıyor. Şamile uzun uzun bakıyor. Ve sonra, birdenbire bütün vücudünü çıkararak büyük bir yelpazeye benziyen kuyruğunu birkaç defa hiddetle suya çarpıyor. Şamil, büyük bir soğukkanlılıkla canavara yaklaşıyor. Bu garip ve korkunç mahlûk büyük bir gürültü ile suya dalıyor. Bütün şiddetile Şamilin üzerine atılıyor.)

Şimdi gölün köpüren ve kaynaşan suları içinde, insan havsalasının almıyacağı bir mücadele başlamıştı.

Canavar, gittikçe artan bir tehevvürle Şamilin üzerine atılıyordu. Fakat Şamil her defasında, çevik bir hareketle onun önünden kayıyor.. Ve onu böylece şaşırtmıya çalışıyordu.

Şâmil; son bir hücumu da, ok gibi sulara dalmakla geçirdi. Fakat bu dalmanın hızı ile yukarı fırlar fırlamaz, canavarın altından dolaşarak ilk kama darbesini canavarın tam boğazına indirdi.

Darbe, müthişti. Bir anda bütün o kaynaşan sular, kıpkızıl kesildi. Ağaçlardaki çocuklar, birbirlerine seslendi

— Kan..

— Evet, kan...

— Acaba.. Şamil...

— Hayır.. Hayır.. Ona bir şey olmadı... İşte, sıçradı.. Canavarın başına bir kama indirdi.

— Yaşa, Şâmil...

Canavarın başına inen Şamilin darbesi, bu heybetli ve mağrur mahlûku, artık tamamile sersemletmişti. Mezbuhane bir çırpınışla âdeta kaçar gibi, gölün derinliklerine dalıp gitmişti. Şamil, elindeki kamayı başının üstüne kadar kaldırarak, onun bıraktığı kanlı izi, mağrur bir tebessümle takip etmişti.

Birkaç dakika, böylece derin bir sükûtla geçmişti. Ve sonra, kırk el ile kulaç kadar ötede, etrafına tabaka tabaka kanlar yayılan simsiyah bir cisim belirmişti. Artık bu, canavarın cansız gövdesinden ibaretti.

Şamil, yüzündeki mağrur ve muzaffer tebessüm genişliyerek kamasını tekrar dişlerinin arasına yerleştirdi. Ağır ağır yüzerek mağlûbunun yanına kadar gitti. Onun kuyruğunu bacaklarının arasına sıkıştırdı. Sürükliye sürükliye sahile kadar getirdi.

Ağaçlardan inen arkadaşları, onun üzerine atıldılar. Boynuna sarıldılar.

— Şâmil!.. Kahramanlığına şahidiz. Diye

Bağırdılar.

Bu Çocuk, Kimdir?...

Hayatının ilk korkunç mücadelesini, (Ayzinap) gölünün derin sularında müthiş bir canavarla geçiren.. ve o günden itibaren de isimini herkese tanıtarak, yavaş yavaş tarihin büyük kahramanları arasına geçen (Şamil) kimdir?..

Biz, bu isim etrafında dönen velveleli efsaneleri kâmilen bir tarafa atıyoruz. Sadece, elimizde bulunan en hakiki vesikalardan, bugün henüz hayatta bulunan ailesi efradından topladığımız en saf malûmat

Ali Şamil ve çocukları

ile (Şamil) in kim olduğunu anlatmıya çalışıyoruz.

Şamil, Milâdın 1797 senesi Haziran ayında, (Hicretin 1212 senesi Muharrem ayının ilk haftasında) (Dağıstan) ın (Yimri) ismindeki küçük bir köyünde doğmuştur. Babasının adı (Dango Mohammad), annesinin ismi ise, (Bahu - Mesedo) dur.

(Dango), bu ailenin soyadıdır. Şamilin babasının ceddi de, beşinci göbekte, (Avar) kabilesinin en namlı kahramanlarından (Emir Han) a dayanır. Şu halde Şamilin babası, büyük Türk ulusuna mensup olan (Avar) ların eski bir hanedanındandır.

Annesine gelince; bu da Avar asilzadelerinden (Pir — Budak) isminde bir zatın kızıdır. Onun ailesi de eski bir tarihe maliktir.

Aile; dağların ve ormanların arasına sıkışmış olan küçük Yimri köyünde yerleşmiş olmakla beraber, hal ve vakitleri iyidir. Bağları bahçeleri vardır. İyi ve temiz yaşarlar; bütün muhitte hürmetle karşılanırlar.

Şamil, ailenin tek erkek çocuğudur. Ve, (Fatma) isminde bir hemşiresinden başka da kardeşi yoktur. (Şamil) doğduğu zaman ona (Ali) adı konmuştur. Fakat küçük Ali, gayet zayıf ve çelimsizdir. Hayatının ilk altı ayı, bütün çocuk hastalıklarile geçmiştir. Hattâ bir aralık, yaşamasından ümit bile kesilmiştir.

O zaman, eski bir itikat ve an'aneye uyularak hasta çocuğun ismini, (Şamil) e çevirmişlerdir. Şamil, (Allahın bin bir ismi) nden biridir. Mânası, (herşeyi kaplıyan) demektir.

Garip değil mi?.. Bu isim değişmesi, çocuğun sıhhî vaziyetini de derhal değitşirmiştir. Hastalıkları geçmiş; zayıf olmasına rağmen küçük Şamil kuvvetlenmiştir.

(Şamil) ismi, galat olarak (Şamoel) e tebdil edilmiş.. Ve o, Kafkas dağlarında —ve, ebedî düşmanları olan Ruslar arasında— daima bu isimle iştihar eylemiştir. Fakat biz onu, çocukluğumuzdanberi kulaklarımızı dolduran doğru adı ile, (Şamil) diye zikredeceğiz.

Şamil, büyümeye başladıkça vücudu sağlamlaşmış, sekiz on yaşlarına doğru, çok cevval ve hareketli bir hal almıştı.

Çok iyi ahlâklı idi. Bir çok çocuklar gibi müziç, yaramaz, şarlatan değildi.

Vücudunun bir yay gibi gergin ve harekete hazır olmasına rağmen durgun ve sakin görünüyordu. Çok söylemekten daha ziyade, çok dinlemeyi ve çok düşünmeyi seviyordu. Bilhassa muhiti ve herşeyi tetkikten çok hoşlanıyordu

Herşeye, ve bilhassa can acılarına karşı çok mütehammildi. En küçük yaşlarında bile, herhangi bir istırap karşısında ağladığı ve bağırdığı görülmemişti.

Dağlara çıkmayı, ve yalçın kayalara tırmanmayı seviyordu. Ve bu ralarda yalnız başına gezerken, onu hiçbirşey korkutmuyordu.

Henüz on, on bir yaşlarında iken bir akşam ortadan kaybolmuştu. Tabiîdir ki bu hal, ailesine son derecede telâş vermişti. Fakat o, gece yarısına doğru, büyük bir sükûnetle çıkagelmişti.

Babası sordu:

— Nerede idin, Şamil?..

O, büyük bir soğukkanlılıkla, karanlıklarda bir nokta gösterdi:

— Merak ettim. Orada yanan ateşi görmiye gittim.

Şamil'in merak ettiği o ateş; oradaki petrol kaynaklarından biri idi. Kimbilir ne gibi bir sebeple ateş almış olan bu kaynak, korkunç alevler içinde idi... Küçük Şamil hiç korkmadan oraya kadar gitmiş.. Merakını halletmişti.

Arkadaşları, onun ağır tabiatini adî bir (gurur) zannediyorlar; bunu bir türlü hazmedemiyorlardı.

Bir akşam Şamil mektepten dönüyordu. Birdenbire, iki arkadaşının pususuna uğradı.. Vakıa, pusu tutanları, mükemmelen patakladı. Lâkin biri başından, diğeri de kasığından olmak üzere iki kama yarası aldı.

(Devamı var)

EKONOMİ

ZİRAAT :

Giresunda Bu Seneki Fındık Satışı Canlı

Giresun, (TAN) — Şubattan evvel çok düşük olan fındık fiyatları, İş Limitedin müdahalesile yükselmiştir. Tombulun kilosu 16, sivrinin kilosu 13 kuruşa çıkmış, fakat, bu fiyatlar da devamlı olmamıştır. Maamafih müstahsil şubat içinde fiyatların bu raddeyi bulmasından istifade etmiş, elinde bulunan fındığın mühim bir kısmını, Ziraat Bankası ambarlarındaki stoklardan da yüzde seksenini satmıştır.

1937 yılı şubatında tombul fındığın kilosu 28,5, sivrinin kilosu 27,5 kuruştan satılmış, ayni yıl tombulun fiyatları 38 ve sivrininki 37 kuruşa çıkmış olduğuna göre, bu seneki fiyatlar düşüktür. Maamafih normal fiyat kilo başına 20 kuruş sayılmaktadır.

Müstahsilin elinde bugün 5 milyon kilo kadar fındık bulunduğu tahmin ediliyor. Bunlar ihtiyaç nisbetinde piyasaya çıkarılırsa fiyatların tekrar yükseleceği umulmaktadır.

Muğlada Zeytincilik

Muğladan yazılıyor:

Uç senedenberi vilâyetimiz içinde seyyar bir halde çalışmakta olan zeytin bakım teşkilâtının büyük semereleri görülmektedir. Zeytincilikle uğraşan göylerde, zeytin bakımını bil fiil halka öğretmek üzere tecrübe zeytinlikleri ayrılmıştır. Zeytin yetiştirebilen her köyde de, köy sandıkları namına nümune zeytin dikmelikleri tesis olunmaktadır.

Bu budama mevsiminde, vilâyetimizin her tarafında kurslar açılmaktadır. Çok rağbet gören kurslarda zeytin ağacını budama, aralama, tımar ve bakım nazarî ve amelî olarak gösterilmektedir.

Valimiz Recai Güreli de zeytinci köylere giderek halkı fennî surette çalışmağa teşvik ediyor. Bütün kaymakam ve nahiye müdürleri bu yolda gayret göstermektedir.

Büyük Millet Meclisinden bu sene çıkacağı umulan zeytincilik kanunu sayesinde, yerimin birkaç misli artacağı muhakkak sayılıyor.

GÜNLÜK PİYASA

Muhtelif mıntakalar mahsulü olan ve buzhaneden piyasamıza getirilen peynirlerden eski beyaz ve yağlı yirmi bin küsur kiloluk bir parti kilosu 41,07 - 44,04 kuruştan ve kaşer peynirleri de kilosu 51 kuruştan satılmıştır.

★

Ankara, Beypazarı, Bolvadin, Eskişehir havalisinin oğlak tiftiklerinden bir parti kilosu 130-132 kuruştan ve Anadolu malı yapaklarından bir miktar kilosu elli dokuz kuruştan ihracat için alınmıştır.

★

Bandırma mısırlarından çuvallı 24 bin kiloluk sarı cins kilosu 4,38, Tekirdağ kuşyemlerinden çuvallı 11 bin kilo 7,20 kuruştan, 14250 kiloluk bir parti keten tohumu kilosu 15 kuruştan ve 16,250 kilo ufak Anadolu fasul yası kilosu yedi kuruştan satılmıştır.

★

Fazlaca av derileri piyasamıza getirilmiştir. Satışlar gevşektir. Satılan zerdovaların çifti 3600-4000 kuruştan, sansar derilerinin çifti 2600-2800 kuruştan müşterisine verilmiştir.

IHRACAT:

Italya Için Tiftik, Yapağı Gönderiliyor

Italya için piyasamızdan yeniden yapak ve tiftik alınmasına başlanmıştır. Müddeti bitmiş olan eski permiler yerine yeniden tiftik, yapak, koyun ve keçi derileri için permiler gelmiştir. Bu defaki permiler bir aylık ve on beş günlük ithalâta göre verilmekte ve miktarları tasnif olunmaktadır. Yeni permiler üzerine ilk parti yüz bin kiloluk Ankara, Beypazarı, Bolvadin tiftikleri kilosu 124 kuruştan satılmıştır. Yine Italyaya elli bin kiloluk bir parti yapak satılmıştır. Bu yapakların bir kısmı Trak yanın kıvırcık malıdır. Bunların kilosu 74 kuruştan, diğer kısmı Izmit ve Çanakkale dağlıç yapağısıdır. Bunların da kilosu 69,5 kuruştan verilmiştir.

Sergi ve Panayırlar İçin

Iktısat Vekâleti yurdun içinde ve dış memleketlerde açılacak sergiler ve panayırlarla yakından alâkadar olmaktadır. Vekâlet, bu sene bütçesine sergi açmak ve dış memleketlerdeki sergilere iştirak etmek için beş yüz bin lira tahsisat koymuştur. Bu tahsisattan Istanbulda her sene açılmakta olan sanayi sergisine de bir hisse ayrılacağı ve bu sene Izmir ve Istanbulda açılacak sergiler için geniş ölçüde yardım edileceği haber verilmiştir.

BORSALARDA :

Frank, Dün Biraz Düzelmiye Başladı

Fransız frangının vaziyeti yavaş yavaş düzelmeye başlamıştır. Evvelki gün 166,75 kadar düşüklük gösteren frank dün sabah 162,55 i bulmuş, fakat öğleden sonra tekrar 163,62 olarak bildirilmiştir. Kapanış fiyatı alınamamıştır.

Paristen Unitürk fiyatı yanlış gelmiştir. Borsamızda geçen muameleler 19,20 lira fiyatla kaydedilmiştir. Anadolu tahvilleri 41,20, Anadolu mümessilleri 40,55, Ergani tahvilleri 99,50, Erzurum - Sıvas tahvilleri 95,50 liraya çıktır. Merkez Bankası hisseleri 101 lirada durmuştur.

Çimentolar 13, gayrimübadil bonolarının yüzü 22,50 liradır. Sterlin 630 kuruştur. Londra borsaları bir sterlin karşılığını 4,9768 dolar bildirmiştir.

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

Boğmaca Öksürüğü

Bu da kış sonu ve ilkbahar hastalıklarından, hem de pek uzun sürer. Öksürük, o sıkıntılı öksürük devrinin iki ay bile sürdüğü vardır.

Maalesef, çocuğu bu hastalıktan korumak ta pek güçtür. Çünkü bağmaca öksürüğü bayağı bir nezle gibi başlar. Hasta olan çocuğun ailesi hastalığın farkına varamaz ki, onu yalnız bir yere ayırsın da başkalarını korumak mümkün olsun. İşin aksi ciheti şudur ki, hastalık böyle iptidasında, ona tutulan çocuk yalnız aksırdığı, burnu aktığı, biraz da öksürdüğü vakit bile başkalarına bulaşıktır.

Bu ilk devrede, nezlenin boğmaca öksürüğü, olup olmadığını anlamak için iki çare gösterirler: Biri çocuğun gerdanında, nefes borusunun önünde - tabii dışardan - parmağınızla masaj yapmaktır. Bunun üzerine boğmaca öksürüğü kendini gösterir... Öteki de çocuğun ağzını açtırarak şahadet parmağınızla onun küçük dilini sallamaktır. Boğmaca öksürüğü varsa yine kendini gösterir. Fakat kendisini göstermese de yine yoktur denilemez.

Nezle devrinden sonra, öksürük tam şeklile meydana çıktıktan sonra da yine bulaşıktır. Onun için boğmaca öksürüğü anlaşıldıktan sonra çocuğu hemen ayırmalı, yalnız bir odaya yatırmalıdır. Bunu yapmamak hem hasta çocuğu ihtilâtlara, hem de başka çocukları bulaşıklığa maruz bırakmak olur.

Hastalığı bulaştıran mikroplar hasta çocuğun boğazından ve burnundan çıkan ıslak maddelerde bulunur. Bu mikroplar hava ile gitmezler, fakat o ıslak maddeler de pek çok miktarda bulunurlar. Çocuk aksırdığı veya öksürdüğü vakit ellerine de bulaşır, onun için hasta çocuğun yanına yaklaşmak ve ellerine dokunmak, başka çocuklar için tehlikeli olur. Öksürük devri geçtikten sonra, hasta çocuk artık ıslak madde çıkarmıyacağından bulaşmak tehlikesi de kalmaz.

Boğmaca öksürüğünü hafiflet - mek, çocuğun annesine babasına da büyük ıztırap veren, sıkıntısını azaltmak için bir çare terebantin kokusudur. Hasta çocuğun karyolasının altına, bir de odanın başka bir tarafına iki çay tabağı koyar ve bunların içinde daima terebantin ruhu bulundurursunuz.

Öksürük pek şiddetlendiği vakit oksijen teneffüs ettirmek te fayda verir. Bu, pek ağır hastalara teneffüs ettirildiği için, boğmaca öksürüğü gibi pek te ağır sayılmıyacak bir hastalıkta çocuğa oksijen teneffüs ettirmek aileyi meraklandırsa da, buna ehemmiyet vermiyerek çocuğun odasında oksijenle dolu bir balon bulundurmalıdır. Çocuk öksürükten nefes alamıyarak morardığı vakit oksijen hem öksürüğü hafifletir, hem de çocuğu nefes boruları ve akciğer iltihabından muhafaza eder.

Boğmaca öksürüğünün ilk devrinde, daha yalnız nezle ve bronşit varken, sonra öksürük şiddetlenerek öyle şiddetle devam ettiği vakit çocuğu odasından hiç çıkarmamak, şüphesiz, lâzımdır. Yalnız odanın havası, çocuk üşümekten korunularak, temizlenir. Fakat öksürüğün şiddeti kaybolduktan sonra, öksürük nöbetleri seyrekleştiği zaman çocuğu güzel havada, rüzgârsız saatlerde bahçeye, yoksa balkona, çıkararak güneşli bir yer de oturtmalıdır. Temiz hava hastalığın geçmesine çok yardım ettiği gibi, havatebdili hafiflemiş boğmaca öksürüğünü birdenbire geçirir. Hava tebdili için çocuğun götürüleceği yer, rüzgârsız, rütubetsiz, biraz yüksekçe olmalıdır. Camlara yakın olursa daha iyi.

Öksürük devam ettiği müddetçe çocuk daima sakin tutulmalıdır. Küçük bir heyecan, hele çocuğun öfkelenmesi öksürüğün şiddetle gelmesine sebep olur. Yemekleri de midesini birden doldurmıyacak kadar az, fakat sık verilmelidir. Süt, yoğurt, et suyuna çorba, mahallebi, sütlâç, püreler, et usaresi, reçel... Hep yumuşak ve sulu şeyler.

Öksürük geçtikten sonra çocuğu çabuk besliyerek nekahet devrinin uzamamasına dikkat.

BORSA

16 — 3 — 1938

PARALAR

	Alış	Satış
Frank	78,—	78,—
Dolar	124,—	126,50
Liret	95.—	104.—
Belçika Fr,	80,—	84,—
Drahmi	18,—	22,—
İsviçre Fr.	570,—	580,—
Leva	20,—	23,—
Florin	65,—	70,—
Kron Çek	78,—	82,—
Şilin Avusturya	21,—	23,—
Mark	22,—	25,—
Zloti	20,—	22,—
Pengo	21,—	25,—
Ley	12,—	14,—
Dinar	48,—	52.—
Kron Isveç	30.—	32,—
Sterlin	627,—	632,—

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Paris	25,9725	25,9525
New-York	0,789068	0,7875
Milâno	15,0238	15,0190
Brüksel	4,6956	4,6960
Atina	86,7460	86,7460
Cenevre	3,4350	3,4357
Sofya	63,4920	63,4920
Amsterdam	1,4268	1,4283
Prag	22,54	22,54
Viyana	4,2063	4,2063
Madrid	12,3810	12,3810
Berlin	1,9675	1,9678
Varşova	4,195	4,195
Budapeşte	3,9875	3,9875
Bükreş	106,19	106,19
Belgrad	34,2857	34,2857
Yokohama	2,7268	2,7268
Stokholm	3,0820	3,0820
Londra	630,—	630,—
Moskova	23,8825	23,8825

BAŞMAKALEDEN MABAT

Yarınki Tarihçinin Gözüyle...

(Başı 1 incide)

ladı. Yeni emperyalist cereyanlardan faşizm ve komünizm diye iki yeni ve salgın din doğdu. Bunların misyoner teşkilâtı her memleketin dahili hayatını kemirerek ve zehirliyerek kendi hesaplarına cepheler kurmıya uğraştılar. İspanyada buna muvaffak oldular. İspanya milleti ne için dövüştüğünü yavaş yavaş unutarak kendi memleketini yıktı ve yüz binlerce kardeş yabancıların menfaati namına kendi kardeşlerini öldürdü.

Kin ve nefretle dolu olan bu dünyadan kredi ve emniyet kalktı. Normal ticarî mübadele durdu. Para, bir mübadele vasıtası halinden çıktı. İptidaî zümreler gibi takas usullerine dönüldü.

Avrupada sönmüş sanılan yangının bir kolu Uzak Şarka ateş verdi. Japonlar Çini istilâ sevdasına düştüler. Başkaları hesabına kocaman bir kapana yuvarlandıklarını çok güç farkettiler. Japon askerî kuvvetinin Çinde çarpışmasından ilk hamlede Almanya ve İtalya büyük istifadeler ettiler. Bu kuvvetin Çinde yıprnaması da ikinci hamlede İngiltere ve Rusyanın işine yaradı.

Avrupa milletleri, Cihan Harbinin devam ettiğini görmek istemediler. Dünyanın başka başka yerlerindeki hâdiseleri, biribirinden ayrı ve yeni vakalar sandılar. Bu kör gidişleri neticesinde her gün birer şekilde gafil avlandılar. Tesanütleri gevşedi. Almanya, haksız muahedelerin bütün izlerini temizledikten sonra Avusturyayı cebren istilâ ve ilhak etti. Arkasından Cihan Harbinin Ispanyol cephesinde İtalyanın tuttuğu taraf üstün çıktı. Dünya birdenbire farketti ki, İspanyada kocaman bir İtalyan istilâ ordusu hazır duruyor.,,

Birkaç yük sene sonraki tarihçi Cihan Harbinden sonraki vakaları işte böyle bir gözle görecek...

Acaba bu Cihan Harbi ne netice verdi? Harp hâlâ devam ediyor. Katî neticelerden bahsetmenin henüz zamanı gelmemiştir. Yalnız bugünden çok mühim bir netice belirmiştir ki, eğer gidiş değişmiyecek olursa, dünyanın yarınki tarihinde mühim roller oynıyabilecektir.

Bugüne kadar İngiliz nüfuz ve kudretinin asıl kaynağı, İngilterenin sahip olduğu büyük itibarda idi. İngilterenin bir sözü her kapıyı açıyor, her gözü yıldırıyordu. İngiltere, ana sermayesine dokunmadan yalnız geniş itibarile büyük muameleler yapan bir tüccara benziyordu. Birkaç bin İngiliz üniforması, milyonlarca, hattâ yüz milyonlarca insan arasında sükûn ve asayişi korumıya kâfi geliyordu. Maddî kuvveti kullanmıya pek nadir lüzum görülüyordu. Kuvvetin mânevî tehdidi maksada kâfi geliyordu. Bu usulle iş görmek, az külfetli ve çok verimli bir yoldu. İngiliz milleti bu sayede yüksek bir hayat seviyesine sahip kalabiliyordu.

İngiltere harpten sonra korkak, tereddütlü, kararsız bir siyasetle itibarını çatır çatır yemiye başladı. Bugün öyle bir vaziyete varıldı ki, İngiltere, muamelelerine devam için peşin para ile iş görmek ihtiyacını duyuyor. Boy ölçüşmek için maddî kuvvet arıyor. İngilterede mecburî askerlik sözünün ortaya atılması, bunun en açık delilidir.

Buna karşı Avrupada kuvvete müracaat etmeden: "Yaparım ha, döverim ha,, tehdidi ile istediğini yapmıya ve yaptırmıya başlıyan, yani İngiltereyi muvaffakıyete vardıran eski sırları keşfeden ve kendi ihtiyaç ve arzularına uyduran iki devlet peyda olmuştur. Bunlar ilerlemiş, İngiltere ile Fransa ise göz göre gerilemiştir.

Fakat, tarihî inkişaflar, haftalara, aylara sığmaz. İngiltere son sözünü söylemiş değildir. Gerilemek, katî mağlûbiyet mânasına gelmez. İngilterenin tarihi baştan aşağı sürprizlerle doludur.

Devam edip giden bu cihan mücadelesi içinde bize düşen vazife, Kemalist Türk olmanın gururunu duymak ve başımızı yüksek tutmaktır. Sağdan veya soldan gelen tesir ve cereyanlara ne saikle olursa olsun kendilerini kaptıranlar, köle ruhlulardır. Memleketin hakikî menfaati, şuna veya buna kapılıp yabancı menfaatler namına yardakçılık etmiye taban tabana zıttır. Kemalist harîcî siyasetin her türlü tecrübelerden üstün çıkan barışçı, demokrat, istikrarlı prensipleri bizim kabul ve hürmet edebileceğimiz yegâne ölçülerdir. Cebir ve şiddet yoluyla bir maksada varmanın yarın için emniyetsizlikler yaratmanın hiçbir şekli bizim kendi zaviyemizden hoş göreceğimiz ve alkışlıyacağımız bir şekil olamaz.

Ahmet Emin YALMAN

Zabitlerimiz Nasıl Terfi Edecekler?

Ankara, 16 (Tan muhabirinden)— Subaylar heyetine mahsus terfi kanununun birinci maddesini değiştiren lâyihanın ilk müzakeresi bugün Millet Meclisinde yapıldı ve kabul edildi. Bu kanuna göre, hiçbir subay mensup olduğu sınıfı kıtasında rütbesine ait asgarî müddetin enaz üçte biri kadar bilfiil hizmet etmedikçe terfi edemez. Bu müddetler Kurmay subayları için harpte hasıl olacak ihtiyaca göre başbuğlukça lüzumu kadar azaltılabilir.

Asteğmen ve teğmen rütbesinde olan havacı subayların terfileri için rütbelerine mahsus asgarî müddetin hesabında kara ve hava sınıfları kıtalarında yapacakları hizmet müddetlerinin mecmuu bilfiil kıta hizmetlerinden sayılır.

Sınıfında kadro mucibince rütbesinin mukabili kıtaat bulunmıyan subayların terfileri mafevklerinden alacakları siciller üzerine yapılır.

Harp Akademisi ve yüksek Levazım mektebi tahsilinde bulunan subaylarla Kurmay stajyerleri ve kurmay subaylarının Akademiye ve yüksek levazım mektebine gireceklerin de bu mektebe girmezden evvel tahsil esnasında ve tahsilden sonra memur edilecekleri muhtelif muharip kıta komutanlıklarında ve levazım sınıfı için kıta sayılan yerlerdeki hizmetleri dahi esas sınıfları kıta hizmetlerinden sayılır.

Alelûmum muavin sınıflar mensuplarından Harp Akademisini muvaffakiyetle itmam edenler, piyade sınıfına nakledilirler.Bu nakilden evvel muavin sınıf kıtalarında geçen hizmetleri, kıta hizmetlerinden sayılır. Ancak terfi için piyade sınıfın da sicil müddeti olan bir sene "jandarma stajyer subayları ile mühendis subayları altı ay,, bulunup muvafık sicil almak meşruttur.

Mütehassıs tabip, baytar ve kimyagerlerin hastanelerde bakteriyolojihane ve serolojihanelerdeki ihtisas hizmetleri kıta hizmeti olarak kabul edilir.

Sanayii harbiye ve harita sınıflarına mensup subaylar sınıflarına ait kadro dahilinde mafevklerinden alacakları sicil üzerine terfi ederler.

MAARİFTE :

Müfettişler, Umumî Teftişten Döndüler

Maarif umumî müfettişleri, bütün memleketimizdeki lise ve orta okulların ikinci teftiş turnesini bitirmişlerdir. Müfettişler, bu okullarda tedrisatta bulunanlardan 270 muallimin kıdem zammı almaları icap edeceğine karar vermişler, raporlarını bu yolda hazırlamışlardır.

GÜMRÜKLERDE:

Yeni Posta Gümrüğü Nizamnamesi

Gümrük başmüdürlüğünde hazırlanan posta gümrüğü nizamname projesi, posta işleri müdürü İbrahim tarafından dün Ankaraya götürülmüştür. Proje Gümrük ve İnhisarlar Vekâletile Nafia Vekâleti tarafından tetkik ve tasdik edildikten sonra hazirandan itibaren meriyete girecektir. Projenin hazırlanmasında kolaylık, sürat ve emniyet gözönünde tutulmuştur. Nizamnameye göre paketler yine ayni posta neye verilecek ve yeşil etiketli olanların sahiplerine teslim edildikten sonra gümrüğü alınacaktır.

★ Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti Müsteşarı Adil Okuldaş, önümüzdeki cuma günü şehrimize gelecektir.

BULMACA

Dünkü bulmacamızın halli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	G	E	L	İ	N	■	Ş	A	K	A
2	■	D	A	L	A	V	E	R	E	■
3	D	İ	L	İ	M	■	F	A	R	E
4	■	R	E	Ş	A	T	■	P	E	Ş
5	E	N	■	İ	Z	İ	N	■	V	E
6	R	E	N	K	■	R	■	Ç	E	K
7	M	■	İ	■	S	E	B	A	T	■
8	E	N	S	E	■	N	■	L	■	A
9	N	■	A	Y	A	■	A	G	A	R
10	İ	Y	N	E	L	İ	F	I	Ç	I

BUGUNKU BULMACA

★ SOLDAN SAĞA:

1 — Bir nevi meyve ağacı
2 — Sıcak demir — Emir sigası — Saç teli.
3 — Zerzevat — Dipsiz ağız
4 — Esirler (arapça) — Renk
5 — İçki — Anadoluda bir kasaba
6 — Akıl — Bir nevi zerzevat
7 — Doktorlar yazar
8 — Hunların başı — Sayı
9 — Menetmek
10 — Başsız kazak — Tatlı yemek

★ YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Trakyada bir kasabamız
2 — Vermek (arapça) şart edatı
3 — Kâğıda tasdik için basılır — Dişli
4 — Zadegânlık
5 — Kokulu ot — Balkanların bir meşhur şehri
6 — Eserler (arapça) — Bedava
7 — Kaba yün kumaş — Ceylân
8 — Erkek adı — Oturulan yer — Emirin yarısı
9 — Keyif verici şey — Aza
10 — Ne sıcak, ne soğuk — yemek yememiş.

Mezara, Mezar Taşına Hürmet!

(Başı 3 üncüde)

lar, kahramanlar yolları ayrılsa ve sonra bir ilân ile diğer merkatlerin kaldırılması için akraba ve taallûkata haber verilerek ondan sonra plânların tatbikine ve mezarlıklar kaldırılmasına teşebbüs edilse çok daha medenî, insanî ve millî bir teşebbüs olur demiştim. Zaten başka türlü hareket edilirse halkın izzetinefsine dokunulmuş olmaz mı?,,

Doktor Temonun bu mektubuna bir kelime ilâve etmiye lüzum görmü yorum.

Soğuk algınlığı nezle, grip ve bütün ağrılar için en iyi ilâçtır.

SİNİR-ÇARPINTI-BAYGINLIK
NEVROL CEMAL
DEN 20 DAMLA İLE DERHAL GEÇER

KANZUK
MEYVA TUZU

EN HOŞ VE TAZE MEYVALARIN USARELERİNDEN İSTİHSAL EDİLMİŞ TABİİ BİR MEYVA TOZUDUR.

Emsalsiz bir fen harikası olduğundan tamamen taklid edilebilmesi mümkün değildir. Hazımsızlığı, midede yanmaları, ekşiliklerini ve muannid inkıbazları giderir. Ağız kokusunu izale eder. Umumi hayatın intizamsızlıklarını en emin surette islah ve insana hayat ve canlılık bahşeder.

INGILIZ KANZUK ECZANESI
BEYOGLU - ISTANBUL

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden:

Nazilli Basma Fabrikamızın hususî kurslarında mensucat ve elektrik ustabaşısı yetiştirilmek üzere aşağıdaki şartlarla 30 sanat mektebi mezunu alınacaktır.

İsteklilerin en son 31 mart 938 tarihine kadar talep edilen vesaikle beraber mektupla fabrika müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur.

ŞARTLAR:

1 — Ankara - İstanbul - İzmir - Bursa sanat mekteplerinden birisinden mezun bulunmak.

2 — Mektep şahadetnamesi, evvelce çalıştıkları yerlerden alacakları bonservis suretlerile hüsnühal mazbatası, sıhhat raporu ve iki fotoğraf gönderilecektir.

3 — Seçimde muvaffak olanlara işe başladıkları tarihten kurs ve staj müddetinin hitamına kadar 2 lira yevmiye verilecek ve bir seneden aşağı olmamak şartile gösterecekleri liyakat ve ehliyete göre, fabrika dahilî talimatı dairesinde tedricen yevmiyeleri artırılacaktır.

4 — Kabul edilenlere fabrikaca ayda bir lira mukabilinde yatacak yer ve maliyet fiyatı üzerinden fabrika kantininden yemek temin edilmiştir.

5 — Askerliğini yapmış olanlar tercih edilir.

6 — Fabrikanın hususî kurslarında yetiştirilecek talipler iki sene müddetle idareye hizmet edecekle rine dair taahhüt senedi vereceklerdir. (1464)

Dr. Operatör Süleyman Mehmet Tezer'in
idaresi altında açılan

ALEMDAR SIHHAT EVİ

Bilûmum **Cerrahî, Dahilî, Nisaî ve Asabî** hastalıkları kabul eder ve en büyük kolaylığı gösterir. Hastane her hekime açıktır. Hastalar istedikleri mütehassısa kendilerini tedavi ettirmekte serbesttir.

Yatak ücreti 2 liradan başlar.

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme U. idaresi ilânları

Talebe ve Muallimlere Mühim Tenzilât

Talebelere her zaman ve muallimlere mayıs başından birinciteşrin sonuna kadar umumî tarifeden yapılmakta olan yüzde 50 tenzilât 30 mart 938 tarihinden itibaren umuma mahsus tenzilli tarifeler üzerinden dahi yapılacaktır. Yeni ücretler, seyahat mıntakasında merî tarifelerin tenzilât nisbetlerine tebaan mütehavvil olmak üzere mühim nisbetlerde tenzillidir. Talebe, ve muallimlerin, umumî tedrisat dereceleri dahilinde bulunan resmî ve maarifçe musaddak hususî bir mektep veya üniversiteye mensup olduklarına dair kendi mektep ve üniversitelerinden veya Maarif Vekâletinden ve yahut maarif müdürlüklerinden tasdikli ve fotoğraflı bir hüviyet varakasını hâmil olmaları ve bunları talep vukuunda göstermeleri lâzımdır.

Ayni şartlarla ecnebi memleketlerdeki mektep ve üniversite talebe ve muallimlerinin hâmil olacakları hüviyet varakalarının, Türk konsolosluklarından veya Türkiyede Maarif idaresinden de tasdikli olması icap eden biletlerin, trenlere binmeden evvel alınması lâzımdır. Fazla tarifesilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. (719) (1462)

★ ★ ★

Muhammen bedeli (352722) lira olan muhtelif bakır ocak malzemesile bakır ve pirinç boru, çubuk ve levhalar 2. 5. 938 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek istiyenlerin 17858.88 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhitlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 1764 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (1439)

MÜNAKASA İLÂNI

İstanbul Sular İdaresinden :

İdaremizin bir yıllık ihtiyacı olan külçe kurşunu ve kurşun boruların satın alınması tanzim edilen şartnamesine göre kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

1 — Şartnameler Levazım servisinden parasız olarak alınabilir.

2 — Eksiltme 11 Nisan 938 Pazartesi günü saat 15 de Taksimde İdare Merkezinde müteşekkil komisyonda yapılacaktır.

3 — Talipler şartnameye göre hazırlıyacakları zarfları yukarda yazılı saatten evvel Müdürlüğe vermiş olmalıdırlar. "1431,,

MÜNAKASA İLÂNI

İstanbul Sular İdaresinden :

İdaremizin bir yıllık ihtiyacı olan Bronz musluk ve teferrüatının satın alınması tanzim edilen şartnamesine göre kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

1 — Şartnameler Levazım servisinden parasız olarak alınabilir.

2 — Eksiltme 11 Nisan 938 Pazartesi günü saat 15 te Taksimde İdare merkezinde müteşekkil komisyonda yapılacaktır.

3 — Talipler şartnameye göre hazırlıyacakları zarfları yukarıda yazılı saatten evvel Müdürlüğe vermiş olmalıdırlar. "1430,,

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan :

Miktarı	Cinsi	Tahmin bedeli Lira	Ku.	İlk teminat Lira	Ku.
93 Metre	Zımpara kâğıdı	55	80	4	19
7240 kilo	Vaketa	18027	60	1352	07
		18083	40	1356	26

1 — Vekiller Heyeti karariyle 938 senesine sarî mukavele akti suretiyle alınacak olan miktarı, tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarıda yazılı (7240) kilo vaketa ile (93) metre zımpara kâğıdı Gedikpaşadaki Jandarma Satınalma Komisyonunca 1 - Nisan - 938 cuma günü saat 15 de pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Bu iki kalem malzemenin ayrı ayrı isteklilere de ihalesi caizdir.

3 — Şartname her gün Gedikpaşadaki Jandarma Satınalma Komisyonunda görülebilir.

4 — Isteklilerin pazarlık gün ve saatinde kanun ve şartnamesine göre lâzım gelen ilk teminat mektup veya makbuzları ve evraklariyle komisyona gelmeleri. (1415)

Venüs Kremi

Terkibindeki hususî maddeyi hayatiye dolayısiyle cildi besler, teravetini artırır. Yeni bir ten yaratır. Venüs Kremi asrî kadın güzelliğinin bir tılsımıdır.

Venüs Pudrası

Terkibi altın kremli

24 saat havalandırılmış fevkalâde ince ve hafif Venüs pudrasile tuvalet gören bir cilt dünyanın en taravetli güzelliğini ifade eder.

Venüs Allığı

Her cildin rengine göre çeşitleri mevcuttur. Yüze sürüldüğünde cilde fevkalâde tabiî bir renk verir; teni bozmaz; güzelleştirir.

Venüs Ruju

Son moda ve gayet cazip renklerile kullananları hayrete düşürür. Dudaklarda 24 saat sabit kalır. Şık ve kibar familyaların kullandıkları yegâne rujdur.

Venüs Sürmesi

Asla yayılmaz ve gözlere zarar vermez. Venüs sürmesile tuvalet gören kirpikler büyür ve güzelleşerek kalplere ok gibi saplanır.

Venüs Kolonyası

Çam ve limon çiçeği kolonyaları hususî bir tiptir. O kadar ki: en büyük zevk ehlini ve müşkülpesent olmakla tanınmış kimseleri bile hayrette bırakır.

İstanbul 3 üncü İcra Memurluğundan :

Yarısı 14 haziran 932 tarihinde 13000 lira ve diğer yarısı 2. 4. 936 tarihinde 7200 lira mukabilinde Emniyet sandığına ipotekli olup bir borcun tahsili zımnında işbu ipotek fazlasına şamil olmak üzere haczedilen ve bu kereye paraya çevrilmesine karar verilen ve tamamına yüz üç bin beş yüz lira kıymet takdir olunan ve tapu kaydına nazaran Beyoğlunda Firuzağa Cihangir mahallesinin Tatar ağa ve Sıraselviler sokağında eski 1, 3, 5, 7, 9, 17, 19, 21, 23, 25 yeni 50, 52, 54, 56, 58, 49, 51, 53, 55 kapı numaralı ve bir masura suyu ve iki ahır ve arabalıkla ikametgâhı müş temil bir dükkânlı kebir ev ve iki dükkânlı apartmanın tamamı 2004 numaralı icra ve iflâs kanununa göre açık artırmıya çıkarılmıştır. Artırma peşindir. Artırmıya iştirak edeceklerin kıymeti muhamminenin yüzde 7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hâmil olmaları icap eder. Mütarekim vergi, tanzifat, tenviriye ve vakıf borçlarile tellâliye resmi borçluya ve yirmi senelik taviz resmi müşteriye aittir. Artırma şartnamesi herkes tarafından görülebilmek üzere 1. 6. 938 tarihine müsadif cuma günü dairede mahalli mahsusuna talik edilecektir.

Birinci artırması 18. 4. 938 tarihine müsadif pazartesi günü dairemizde saat 14 ten 16 ya kadar icra edilecek ve birinci artırmada bedel kıymeti muhamminenin yüzde 75 şini bulduğu ve ipotek alacaklısının mafaiz ve masarif alacağından fazlaya çıktığı takdirde üstte bırakılır. Aksi takdirde son artıranın taahhüdü baki kalmak üzere artırma 15 gün daha temdit ettirilerek 3. 5. 938 tarihine müsadif salı günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede yapılacak ikinci artırma neticesinde ve ipotek alacaklısının alacağından fazlaya çıkmak şartile en çok artıranın üstünde bırakılacaktır.

UMUMÎ EVSAFI:

Hududu tapu kaydi gibi olan ve Beyoğlunda Taksimde Cümhuriyet meydanında Atatürk Abidesi karşısında olan işbu gayri menkul üç dükkân yanyana zemini kâgir bodrum katı ile birlikte dört kat ve bir çatı arasından ibaret iki hane ile arka kısmında zemin katı kâgir üstü ahşap bir taras ile bir kattan ibaret üç adet salaş baraka. Mesahası 1300 m/2 olup bundan 430 metre murabbaını binalar teşkil eder.

EVSEFI HAZIRASI:

Eski 19 yeni 50 numaralı hanenin bodrum katı bir taşlık üzerinde üç gözlü kömürlük bir kalorifer kazanı iki çamaşır teknesi bulunan bir çamaşırhane.

ZEMİN KATI:

Eski 21 numaralı bir berber dükkânı olup istor kepenkli ve zemini ahşap üzerine muşambalıdır.

METHAL:

Demir kapıdan girilen kara simen bir antre ve camlı kapı ile zemini mermer ve mermer havuzu bulunan bir salon arkada alafranga helâ, ocaklı bir mutfak ve iki oda. Eski 17, 17 No. lı dükkân olup yeni 50/1 ve 52 No. lı dükkânın birleşmesile meydana gelmiş olup cephesi istor kepenkli zemini karasimen döşeli ve halen kahvehanedir.

BİRİNCİ KAT:

Bir salon üzerinde 2 oda, alafranga hela ve arka kısmında bir oda ve bir mutbak olarak kullanılan diğer bir oda ile servis merdiveni kapısı.

İKİNCİ KAT:

Bir koridor üzerinde biri zemini parke ve somaki mermer şömineyi havi salonlu diğerinde şömine bulunan 2 oda.

ÜÇÜNCÜ KAT:

Bir koridor üzerinde mermer somaki şömineli bir salon ayrıca koridor üzerinde bir oda ve arka tarafta mermer şömineli bir oda ile zemini karasimen döşeli bir oda ve fayans kaplı (İçinde havagazı ile su ısıtma makinesi) olan komple banyo dairesi.

DÖRDÜNCÜ KAT:

Bir koridordan geçilen 4 çatı odası. Salonların tavanları karton piyer ve kısmen yağlı boya ön ve arka cepheler panjurlu olup kalorifer, elektrik, havagazı, terkos tesisatı mevcuttur.

BAHÇE: Çimentolu olup bir havuz vardır. Yeni 54 halen 15 kapı numarasını taşıyan ve apartmana tahvil edilen evin altında zemini karasimen döşeli cephesi istor kepenkli ahşap merdivenle çıkılan bir bulaşık mahalli ve bir helâdan ibaret olan 13 numaralı dükkân vardır.

BODRUM KAT: Kaldırım taşlık üzerine mozayık tekneli sabit kazanlı çamaşırlık, kömürlük ve helâyı havidir.

METHAL: Demir kapıdan girildikte dışı camekân ile örtülmüş tüttüncü barakası.

ZEMİN KAT: Küçük mermer taşlık bir koridor. Bir oda ve bir helâ.

BİRİNCİ KAT: Bir gezinti mahalli, 4 oda bir helâ ve bir mutbak vardır. Odalardan arka taraftaki ahşap şahnişlidir.

İKİNCİ KAT: Camekânla ayrılmış bir merdiven başı gezinti mahalli üzerinde 4 odadan ibarettir. Odalardan ikisi iç içedir. Odalardan üçünde şömine vardır. Bir helâ ve bir mutbak mevcuttur.

ÜÇÜNCÜ KAT: Camekânlı merdiven başı ve gezinti mahalli üzerinde üç oda termesifonlu banyo mahalli ve helâdan ibarettir.

DÖRDÜNCÜ KAT: Çatı katı olup bölmelerle ayrılmış iki oda vardır. Bu kısımda elektrik ve terkos tesisatı vardır. Ön cephesi panjurludur. 49 ve 28 taj numaralı mahal ahşap demirci dükkânıdır. 51, 55 numaralardan 51 ve 26 taj numaralı mahal ahşap otomobil tamirhanesidir. 55 numaralı mahal yıkık salaştır. 53 ve 24 taj numaralı zemin katı kâgir birinci kat ahşap bir hane olup kayden ikametgâh yazılıdır. Zemini taşlık ve bir aralıktan ibaret olan bu mahal 4 oda bir helâdan ibarettir.

2004 No. lı icra ve iflâs kanununun 126 ıncı maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaştırılmasından hariç bırakılır. Müterakim vergi ve tenviriye ve tanzifiyeden ibaret olan belediye rüsumu ile tellâliye resmi ve müterakim vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. Satışa çıkarılan işbu gayri menkulün hali hazır geliri hakkında vesair daha fazal malûmat almak istiyenlerin 937 - 1486 dosyada mevcut evrak ve haciz zabıt varakası ve takdiri kıymet raporunu her zaman görüp anlıyabilecekleri ilân olunur. (5982)

Harici Askerî Kıtaat İlânları

Ankara Garnizon müesseseleri için 50000 kilo koyun etinin kapalı zarflâ eksiltmesi 30 Mart 938 saat 15 de Ankara Levazım âmirliği satın alma Komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli 22500 lira ilk teminatı 1687 lira 50 kuruştur. Şartnamesi Komisyonda görülebilir. Kanunî vesikalarda bulunan teklif mektuplarını saat 14 de kadar komisyona vermeleri. (759) (1379)

●

Bir kilosuna tahmin edilen fiatı 250 kuruş olan 16000 on altı bin kilo yün çorap ipliği kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Şartnamesi 200 kuruş bedel mukabilinde satılmaktadır. Talipler her gün Komisyona mü müracaat edebilirler. Ilk teminatı 3000 liradır. Ihalesi 31 Mart 938 perşembe günü saat 11 dedir. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ve ilk teminatları ile birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evvel Ankara M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonuna vermeleri. (754) (1296)

İLÂN

Şifa, Moda, Kalamış ve Suadiyeye kadar olan kısımda üç veya dört odalı deniz kıyısında satılık bir ev aranıyor. Satmak istiyenlerin Ankarada Yenişehir Posta kutusu 1018 e müracaatları.

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası

12 - Mart - 1938 Vaziyeti

AKTİF			PASİF		
		Lira			Lira
KASA:			**Sermaye**		15.000.000.—
ALTIN: Safi kilogram 19.710.460	27.724.338,71		**Ihtiyat Akçesi**		
BANKNOT	23.211.992,—		Adî ve fevkalâde	2.105.172,40	
UFAKLIK	1.031.328,09	51.967.658,80	Hususi	4.516.007,70	6.621.180.10
Dahildeki Muhabirler:			**Tedavüldeki Banknotlar:**		
Türk lirası	788.444,47	788.444,47			
Hariçteki Muhabirler:			Deruhde edilen evrakı nakdiye Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafmdan vâki tediyat	158.748.563,— 14.372.277,—	
ALTIN: Safi kilogram 6.482.909	9.118.729,56				
Altma tahvili kabil Serbest dövizler	10.565,71		Deruhde edi, evrakı nakdiye bakiyesi	144.376.286,—	
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri	23.941.529,72	33.070.824,99			
Hazine Tahvilleri:			Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen Reeskont mukabili ilâveten ted, vazd,	19.000.000,— 13.000.000,—	176.376.286.—
Deruhte edi, evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,—				10.313.102,16
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafmdan vâki tediyat	14.372.277,—	144.376.286,—	**Türk Lirası Mevduatı:**		
Senedat Cüzdanı:			**Döviz taahhüdatı:**		
HAZINE BONOLARI			Altma tahvili kabil dövizler	1.800,63	
TICARI SENEDAT	38.825.708,94	38.825.708,94	Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	32.285.362,80	32.287.163,43
Esham ve Tahvilât Cüzdanı			**Muhtelif:**		101.412.829,07
(Deruhde edilen evrakı nak					
A — (diyenin karşılığı Esham ve (Tahvilât(itibarî kıymetle)	38.837.906,02				
B — Serbest esham ve tahvilât	5.189.096,40	44.027.002,42			
Avanslar:					
Altın ve Döviz üzerine	55.593,—				
Tahvilât üzerine	9.292.221,28	9.347.814,28			
Hissedarlar:		4.500.000,—			
Muhtelif:		15.106.820,86			
Yekûn		342.010.560,76	**Yekûn**		342.010.560,76

2 Mart 1933 tarihinden itibaren
İskonto haddi % 5½ Altın üzerine avans % 4½

5500 ADET YÜZ HAVLUSU
110 TAKIM SİLECEK
175 ADET PEŞTEMAL

Evsafı yukarda yazılı üç kalem eşya, ayrı ayrı veya birlikte satın alınacaktır. Alâkadarların nümuneleri görmek ve şeraiti anlamak üzere Yenipostane civarında (Kızılay Han) ında

KIZILAY Deposu Direktörlüğüne

18 Mart 938 tarihine müsadif Cuma günü akşamına kadar müracaatları.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

Marmara Üssübahrî K. Satınalma Komisyonundan :

Cinsi	Kilo	Tahminî fiatı Kuruş	İlk Teminatı Lira Ku.	Eksiltme günü ve saati	
Zeytin	50.000	27	1012 50	18 / Mart / 938	15
Zeytin yağı	50.000	50	1875 00	18 / Mart / 938	16

Komutanlık Deniz erleri ihtiyacı için yukarda cinsleri ve mikdarı yazılı iki kalem yiyecek maddeleri kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Eksiltmeleri hizalarında gösterilen gün ve saatlerde İzmitte Tersane kapısındaki komisyon binasında yapılacaktır. Bu işe aid şartnameler bedelsiz olarak komisyonumuzdan alınabilir. İsteklilerin ayrı ayrı hizalarında yazılı ilk teminatlarile birlikte kanunî vesikalarını havi teklif mektuplarını muayyen gün ve saatlerden bir saat evveline kadar komisyon başkanlığına vermeleri. (1098)

İstanbul Telefon Müdürlüğünden :

İstanbulda Şişlide yaptırılacak 66558,60 lira keşif bedelli telefon santral binası inşaatı kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur. Eksiltme 2. 4. 938 tarihine müsadif cumartesi günü saat 11,30 da İstanbul, Tahtakaledeki merkez binamızda toplanacak alım, satım, komisyonu huzurunda yapılacaktır.

Bu işe ait eksiltme, hususî ve fennî şartnameleri, projeler, keşif hulâsasile buna müteferri diğer evrak 335 kuruş mukabili her gün levazım dairemizden alınabilir. Muvakkat teminat 4578 liradır.

İsteklilerin teklif mektupları, en az 50000 liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair Nafıa Vekâletinden alınmış 938 takvim senesine ait müteahhitlik ve ticaret odası vesikalarile diplomalı mühendis veya mimar olduklarını veya bunlardan birinin inşaat ve tesisatın fennî mesuliyetini deruhde ettiğini ve mukayeleye bu şartla imza koyacağını havi bir taahhütnameyi ihtiva eden kapalı zarf larını mezkûr tarihte saat 10,30 a kadar satın alma komisyonuna verme leri lâzımdır. (1380)

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan :

1 — 1639 tane ekmek torbasının 18/3/1938 Cuma günü saat 11 de müteahhidi nam ve hesabına eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tasınlanan tutarı 2048 lira 75 kuruş ve ilk teminatı 154 liradır.

3 — Şartname ve evsaf komisyondadır. Görülebilir.

4 — İsteklilerin gün ve saatinde ilk teminat makbuzları ile birlikte Galata eski ithalât gümrüğü binasındaki komisyona gelmeleri. (1117)

Diyarbakır Nafıa Direktörlüğünden :

1 — Diyarbakır Lisesi paviyonunun (36368,84) liralık esas keşfinden (32200) liralık inşaatı kapalı zarfla ihaleye konmuştur.

2 — Bu işe ait evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi.

B — Mukavele projesi.

C — Hususî, Bayındırlık ve Yapı işleri Genel ve fennî şartnameleri.

D — Bu evrak Nafıa dairesinde görülebilir ve istenebilir.

3 — Bu işin ihalesi 18 Mart 1938 Cuma günü saat 11 de kapalı zarf usuliyle Nafıa Direktörlüğünde yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için (2415) liralık muvakkat teminat, câri sene Ticaret odası vesikası, Nafıa Vekâletinden alınmış (10,000) liradan yukarı ehliyet vesikası.

5 — Taliplerin zarflarını Cuma günü ihale saatinden bir saat evvel Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri

Postadaki gecikmeler kabul edilmez. (1142)

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu İlânları

İstanbul Komutanlığı emrinde bulunan Kıt'at ve müessesat eratı ihtiyaçları için satın alınacak pirinçlerin cins ve miktarları ile muhammen tutarları ilk teminatları ihale günleri, ihale saatleri münakasa şekilleri aşağıda gösterilmiştir.

Cinsi	Miktarı	Muhammen Tutarı	İlk teminatı	İhale günü	İhale saati	Münakasa şekli
P. Pilavlık	30000	6300	644	1/4/938	16	Kapalı
P. Çorbalık	12000	2280				
P. Pilavlık	19000	4066	465	1/4/938	15,30	Kapalı
P. Çorbalık	11000	2134				

Şartnameleri hergün öğleden evvel Komisyonda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ile ihale günü ihale saatinden en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Fındıklıda Komutanlık satın alma Komisyonuna vermeleri. "1402,,

* * *

Istanbul Komutanlığı birlikleri Hayvanatı için 80 ton yulaf satın alınacağından açık eksiltme ile ihalesi 23 Mart 938 çarşamba günü saat 15 te yapılacaktır. Muhammen kıymeti 4600 liradır. Ilk teminatı 345 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonda görülebilir. Isteklileri - nin ilk teminat makbuz veya mek - tupları ile 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesika - ları ile birlikte ihale günü vakti muayyeninde Fındıklıda Komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (1251)

MÜNAKASA İLÂNI

İstanbul Sular İdaresinden :

İdaremizin bir yıllık ihtiyacı olan adî döküm parçalarının satın alınması tanzim edilen şartnamesine göre kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

1 — Şartnameler Levazım servisinden parasız olarak alınabilir.

2 — Eksiltme 13 Nisan 938 Çarşamba günü saat 15 te Taksimdeki idarede müteşekkil komisyonda yapılacaktır.

3 — Talipler şartnameye göre hazırlıyacakları zarfları yukarda yazılı saatten evvel Müdürlüğe vermiş olmalıdır. "1429,,

Sahibi: **Ahmet Emin YALMAN.** Umumî Neşriyatı İdare Eden: **S. SALİM** Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi. Basıldığı yer **TAN** Matbaası

Niçin Her Yemekten Sonra

RADYOLİN?

Cünkü mütemadiyen ve muntazaman temizlenmiyen dişler çürümeğe mahkûmdur.

Dişler mikropların ve hastalıkların vücude ilk hücum hattıdır. Bizzat ağzın ifrazatı ve yemek artıkları da dişleri aşındırır, çürütür.

Çürük dişlerin, diş etlerindeki iltihapların çıkardığı irinlerle ve müteaffin havaların ise, mide kanserinin de dahil olduğu birçok hastalıklara yol açtığı sabit olmuştur.

Bu sebeplerle medenî cemiyet içinde yaşıyan herkes çocukluğundan itibaren dişlerine azamî itina göstermeğe ve hergün fırçalamağa mecburdur.

RADYOLİN

Sıhhatinizi garanti eden en müessir, en saf ve en ucuz diş macunudur.

DİKKAT: İCİMİZDE CASUS VAR!

FRANSA'da: Sureté nasıl çalışır?
İNGİLTERE'de: Secret Service nasıl çalışır? Bütün dünyadaki İngiliz casusları.
AMERİKA'da: Gizli istihbarat teşkilâtı ve bütün dünyadaki Amerikalı casuslar.

Umumî Harpten bugüne kadar bütün dünyayı birbirine katan en meşhur casusluklar.

Her memlekette bunlara karşı çalışan gizli istihbarat teşkilâtı.

İ. M. K. K. nasıl çalışır? Tuna memleketlerindeki gizli istihbarat büroları - Almanya'da: Gizli istihbarat teşkilâtı casuslarla nasıl mücadele ediyor? - Rusya'da: Çeka, İno ve Komintern - Sırbistan'da: Gizli istihbarat - Avusturya ve Macaristan'da: Gizli istihbarat büroları nasıl çalışıyor? Bugünküler nasıl? Cephe gerisindeki casusluklar, siyasî, ticarî ve sınaî casusluklar - Umumî Harpteki: Verdun, Galiçya ve İzonzo'da yapılan en meşhur casusluklar - Umumî Harpten sonraki muhtelif memleketlerde yapılan casusluklar ve propagandalar...

Bütün bu kıymetli vesaiki 22 Mart tarihli "Modern TÜRKİYE Mecmuası" Neşre başlıyor. O günü sabırsızlıkla bekleyiniz.

SEFALİN

GRİP - NEZLE
BAŞ - DİŞ
ROMATİZMA
ve
Bütün ağrıları
derhal
MAKAS GİBİ
keser

eczanelerde
1 lik ve 12 lik
ambalâjlarını
arayınız
Taklitlerinden
sakınınız
SEFALİN
ismine dikkat
ediniz.

Cemal

İstanbul C. Müddeiumumîliğinden :

İstanbul ceza evi için satın alınacak bir adet etüv makinesi açık eksiltmiye konmuştur. Muhammen bedel 750 lira olup muvakkat teminat 56 lira 25 kuruştur. Şartnameyi görmek istiyenler tatil günlerinden maada her gün Istanbul Sirkeci Aşir Ef. sokak 13 numarada adliye levazım dairesinde görebilirler. Eksitmenin 1. 4. 1938 cuma günü saat 15 te Adliye levazım dairesinde yapılacağı ilân olunur. (1459)

LORENZ
RADYOLARI
Satış merkezi
Türkiye mümessilliği
Sirkeci Horasancıyan han
No. 7 - 8

Levazım Amirliği İlânları

Tophane ve Davutpaşa Fırınlarında birikmiş olan 1500 kilo kadar fırın ekmek kırıntısı 22 Mart 938 salı günü saat 15,30 da Tophanede satınalma Komisyonunda pazarlıkla satılacaktır. Tahmin bedeli 2250 kuruş teminatı 340 kuruştur. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (461) (1455)

Düzce asliye hukuk hâkimliğinden: Istanbulda Beyazıtta Cezvecilerde (24) numarada Efteni gölü balık mültezimi Hüsnünün maamasarifi muhakeme ve faiz borcu olan (338) lira (54) kuruşun tahsiline gıyaben Düzce asliye hukuk mahkemesinin 2—1—936 tarih ve 1-11 numaralı ilâmile karar verilmiş olduğundan tarihi ilânından itibaren on beş gün içinde turku kanuniyeye müracaat etmediğiniz takdirde hüküm kesbi katiyet edeceği ilân olunur.

Bütün dünyanın en nefis yağı Türkiyede Ayvalıkta çıkar.
Ayvalığın en leziz ve en sıhhî yağı da şüphesiz

Hasan

Zeytinyağı dır.

Şerbet gibi tatlı olduğundan tababette içmek suretile müstameldir. Kum, böbrek ve bilhassa karaciğer, safra, sarılık hastalıklarında, zaafı umumide inkıbazda. Tereyağ yerine yemeklerde, salatalarda, tatlılarda, pilâvda, HASAN ZEYTİN YAĞI kullanınız.

1/4 şişe 40 - 1/2 şişe 50 - 1 litre şişe 80 - 2 litre şişe 155 kr.

Tenekelerde 1 kilo 70 - 3 kilo 190 - 5 kilo 300 - 7 kilo 400 kr.

Mutlaka Hasan markasına dikkat. Hasan Deposu.

GEBE BAYANLARIN
Yüzündeki siyah lekeleri
FAZIL ÇİL İLÂCI
Giderir.

NERVİN

Uykusuzluk, asabî öksürükler, asabî zayıflık, baş ve yarım baş ağrısı, baş dönmesi, bayğınlık, çarpıntı ve sinirden ileri gelen bütün rahatsızlıkları iyi eder.

Kartal icra memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen Pendikte Bağdat caddesinde 120 metre miktarında ve 600 lira kıymeti muhammeneli arsa 20—4—938 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 te kıymeti muhammenesinin yüzde yetmiş beşi derecesinde alıcı bulunduğu takdirde ihalesi icra kılınacağı ve böyle bir bedelle talibi zuhur etmediği takdirde 15 gün daha temdit olunarak 5—5—938 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 te ihalei kat'iye si icra kılınacağından müzayedeye iştirak etmek istiyenlerin kıymeti muhammenesinin yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçesile ve şartnamesini görmek istiyenlerin tarihi ilândan itibaren Kartal icra memurluğuna müracaatları ilân olunur.

İstanbul üçüncü icra memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesine karar verilen muhtelif cins ev eşyasının 19—3—38 C. ertesi günü saat 8—9 da pangaltı Elmadağı caddesinde 62 No. lu evin önünde satılacağında taliplerin ilk açık artırmaya iştirak etmek üzere mahallinde bulunacak memuruna müracaat etmeleri ilân olunur. (5986)

Ev-İş

NİSAN SAYISI
YARIN ÇIKIYOR

İstanbul Defterdarlığından :

	Lira
Küçükpazarda: Sarıdemir mahallesinin Karakolhane sokağında eski 5 yeni 9 sayılı dükkân.	102
Beyoğlunda: Kamerhatun mahallesinin Tevfik sokağında eski 7 yeni 29 sayılı ev H.	60

Yukarda yazılı mallar bir senelik icarı 25. 3. 938 cuma günü saat 14 te ihale olunacaktır. Kira bedeli dört müsavi taksitte ve taksitler peşinen tahsil olunur.

Taliplerin yüzde 7,5 pey akçelerini yatırarak mezkûr saatte defterdarlık millî emlâk müdürlüğünde müteşekkil satış Komisyonuna müracaatları. (F.) (1458)

Sayın Bayanlar, Baylar

Ağıza ferahlık, nefese hoş bir koku, ruha inşirah veren, konuşurken etrafa satçığınız lâtif ve cazip rayiha ile karşınızda bulunanları teshir ile kendinizi sevdiren hakikî

SEN-SEN

nam Amerikan mamulâtı kullanınız. Susamayı giderir, İÇKİ KOKUSUNU HİÇ BELLİ ETMEZ, sigara, sarmısak, soğan kokularile TABİATEN AĞIZ KOKUSUNA MÜPTELÂ OLANLARIN saçtıkları nahoş ve müz'iç kokuları tamamen izale eder.

Her vakit SEN - SEN kullanınız, yanınızda bulundurunuz. VARLIĞINIZ ve GÜZELLİĞİNİZ için elzemdir. Eczanelerde, lâvantacılarda, aktarlarda bulunur. 75 parçayı havi zarfı 8 kuruştur.

DENİZBANK

İstanbul Liman İşletmesi Müdürlüğünden :

1 — Cins, ölçü ve miktarları şartnamesinde yazılı keresteler açık pazarlıkla mübayaa edilecektir.

2 — Taliplerin 2000 liradan ibaret muvakkat teminatlarile 29. 3. 938 salı günü saat 10 da şefler encümenine gelmeleri.

3 — Şartname ve izahat için her gün levazım servisine müracaatları. (1463)